Шчыры роздум і дыскусія.

СТАР.2

Як ксяндзы ў футбол гулялі.

СТАР.3

На што “вядуцца” мужчыны?

СТАР.6

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

1 САКАВІКА 2014 г. СУБОТА № 39 (27649) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

МІКРАПАЗЫКІ — ЦЫВІЛІЗАВАНА

У Беларусі плануецца нарматыўна ўрэгуляваць дзейнасць мікрафінансавых арганізацый. Адпаведны праект указа абмяркоўваўся 28 лютага на рабочай сустрэчы Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі з прэм'ер-міністрам Міхаілам Мясніковічам і старшынёй праўлення Нацыянальнага банка Надзеяй Ермаковай, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

«Я двойчы вяртаў гэты праект указа, патрабуючы ад вас яго абгрунтавання. Што мяне насцярожвае: у свой час мы гераічна змагаліся з фінансавымі кампаніямі, у народзе іх называлі «фінкамі», яны нямала бед прынеслі краіне, а маглі б прынесці яшчэ больш, калі б мы ў свой час не прыдушылі іх дзейнасць, заснаваную на крадзяжы, вывадзе грошай, пірамідах і гэтак далей», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка паставіў пытанне аб неабходнасці прыняцця такога ўказа. «Вы гэта тлумачыце тым, што ў нас гэтыя мікрафінансавыя арганізацыі ўжо існуюць. Паўстае пытанне: яны што, незаконна існуюць? Чаму яны існуюць, на якой падставе, калі для іх няма нарматыўна-прававой базы? Калі яны існуюць сёння законна, то які сэнс нам прымаць яшчэ адзін нарматыўна-прававы акт? — сказаў Прэзідэнт. — Я яшчэ раз падкрэсліваю: я не адхіляю тое, што вы прапануеце, але ў мяне недастаткова інфармацыі, каб прымаць рашэнне».

Надзея Ермакова далажыла, што ініцыятыва падрыхтоўкі адпаведнага дакумента зыходзіла ад Нацбанка. Яна растлумачыла, што мікрафінансаванне прадугледжвае прадастаўленне невялікіх пазык тым ці іншым фізічным або юрыдычным асобам за кошт сродкаў, сфарміраваных самімі ўласнікамі, а не прыцягнутых ад насельніцтва або юрыдычных асоб, як у банках. Грамадзянскім кодэксам гэта прадугледжана, але гэта пытанне трактуецца даволі шырока. А іншае заканадаўства, якое больш канкрэтна рэгулявала б адпаведную дзейнасць, адсутнічае.

«Таму сёння не забаронена любым арганізацыям, якія рэгіструюцца як суб'екты гаспадарання, як прадпрымальніцкія структуры, малы бізнес у тым ліку. Нідзе не прапісана, што прадастаўленне пазык павінна ліцэнзавацца. І таму калі яны рэгіструюцца, складаюць свой статут, яны гэту дзейнасць не прадугледжваюць, таму што яна ўзаконена Грамадзянскім кодэксам. Ліцэнзаванне трэба для таго, каб паставіць у рамкі гэту дзейнасць», — адзначыла старшыня праўлення Нацбанка.

Паводле слоў Надзеі Ермаковай, адсутнасць належнага рэгулявання ў гэтай сферы ў тым ліку стварае пагрозу дзейнасці па прынцыпе так званых фінансавых пірамід, якія прыцягваюць сродкі насельніцтва, а затым проста знікаюць. «Сёння зноў прыходзяць структуры, як правіла, з Расіі, якія там ужо сфарміраваліся. Недзе і махлярская ў іх ёсць гісторыя», — сказала старшыня праўлення Нацбанка.

З іншага боку, ёсць мікрафінансавыя арганізацыі, што прадастаўляюць пазыкі насельніцтву пад вялікія працэнтныя стаўкі, якія часам даходзяць да 1000 працэнтаў гадавых. «Насельніцтва ідзе на гэта, хоць потым вяртанне гэтых грошай, вядома, вельмі складанае і сур'ёзнае», — адзначыла старшыня праўлення Нацбанка.

Па выніках абмеркавання ў кіраўніка дзяржавы праект адпаведнага ўказа, які прызначаны рэгуляваць дзейнасць мікрафінансавых структур, будзе ў бліжэйшы час дапрацаваны.

Як адзначыла Надзея Ермакова, гэтыя арганізацыі прадугледжваецца рэгістраваць у Нацыянальным банку, і адначасова будзе выдавацца ім ліцэнзія. «Будзе рэгулявацца, каб у гэтай арганізацыі быў статутны капітал, адпаведныя працэнтныя стаўкі, каб штрафныя санкцыі не былі завоблачных памераў», — сказала яна.

Пад кантроль будзе таксама паставлена адпаведнасць кіраўнікоў такіх структур з пункту гледжання адукацыі, дзелавой рэпутацыі, наяўнасці судзімасцяў.

НЯСТРАЧАНАЕ РАМЯСТВО

Фота БЕЛТА.

Іванаўская дзіцячая школа мастацтваў народнай дэкаратыўна-прыкладной творчасці спецыялізуецца на навучанні юных бондараў. Навучальная ўстанова была створана ў 2000 годзе як школа бондарства. Бочкі, кадкі, бойкі, каўшы, куфлі і шмат якія іншыя бандарныя вырабы, выкананыя рукамі іванаўскіх дзяцей, экспануюцца на беларускіх і замежных выставах. У 2009 годзе школа атрымала прэмію Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне». Цяпер у ёй трохгадовае навучанне праходзяць 58 будучых майстроў-бондараў.

ЦЫТАТА ДНЯ

Людміла СТЭФАНОВІЧ, начальнік упраўлення развіцця банкаўскіх плацежных картак і электронных грошай Нацыянальнага банка:

«Нацбанк унёс прапановы Міністэрству па падатках і зборах па максімальным пашырэнні кола аб'ектаў, якія абавязаны ўстанаўліваць плацежныя тэрміналы. Ёсць адпаведная пастанова і пералік аб'ектаў. Гэты спіс трэба пашырыць, і мы прапануем ахапіць практычна ўсе аб'екты. Аплатныя тэрміналы прапануецца ўсталёўваць у аўтамабілях таксі, у арганізацыях, якія аказваюць фізкультурна-аздараўленчыя і спартыўна-масавыя паслугі, на станцыях тэхнічнага абслугоўвання транспартных сродкаў, у санаторыях, базах адпачынку. У чалавека павінен быць выбар — або наяўныя, або безнаяўныя».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 1.03.2014 г.

Долар ЗША	9770,00	▲
Еўра	13400,00	▲
Рас. руб.	270,50	■
Укр. грыўня	939,42	▲

■ Падатковы разлік

ПАРУШЫЎ — ПЛАЦІ БОЛЬШ

Нямэтавае выкарыстанне ўчастка павялічвае зямельны падатак у 10 разоў

Сёлета ў Падатковы кодэкс Беларусі ўнесены змены, якія закранулі ў тым ліку парадак вылічэння і выплаты падатку на нерухомасць, зямельнага і экалагічнага падаткаў. Аб гэтых новаўвядзеннях падчас анлайн-канферэнцыі на сайце БЕЛТА паведаміла кансультант упраўлення прамога падаткаабкладання галоўнага ўпраўлення падаткаабкладання арганізацый Міністэрства па падатках і зборах Беларусі Таццяна КАВАЛЬЧУК.

На «падатковы» аловак узялі «недабуды» і біяпрыбіральні

З гэтага года падаткам на нерухомую маёмасць абкладаюцца, у тым ліку, і будынкі, збудаванні, якія не падлягаюць дзяржаўнай рэгістрацыі (напрыклад, зборна-разборныя будынкі, біяпрыбіральні і г.д.), а таксама будынкі, збудаванні і перадатачныя прылады, якія адлюстраваны як у складзе асноўных сродкаў, так і на іншых рахунках бухгалтарскага ўліку.

Падатковы кодэкс стаў цяпер больш уважлівa «прыглядацца» да праблемнага будаўніцтва. Так, унесены змены, згодна з якімі аб'ектамі звышнарматыўнага незавершанага будаўніцтва прызнаюцца, у тым ліку, будынкі, збудаванні і перадатачныя прылады, якія ўзводзяцца па праекце на рэканструкцыю, у выпадку перавышэння па іх устаноўленых праектнай дакументацыяй тэрмінаў.

У мэтах вылічэння падатку на нерухомасць аб'ектам звышнарматыўнага незавершанага будаўніцтва прызнаецца кожны новы будынак, узвядзенне якога можа складаць толькі частку аб'екта будаўніцтва. Па заканчэнні будаўніцтва ў бухгалтарскім уліку такія будынкі і збудаванні ўтвараюць новыя інвентарныя аб'екты. А вось будынкі і збудаванні, якія не ствараюцца, а толькі змяняюцца ў працэсе правядзення рэканструкцыі або мадэрнізацыі, гэта значыць, фактычна знаходзяцца на рэканструкцыі або мадэрнізацыі, не разглядаюцца ў якасці аб'ектаў абкладання падаткам на нерухомасць як капітальныя будынкі і збудаванні звышнарматыўнага незавершанага будаўніцтва.

Калі пры ажыццяўленні комплексу работ, якія, згодна з праектам, класіфікаваны як «рэканструкцыя», апроч змены ўжо існуючых будынкаў і збудаванняў, ствараюцца (узводзяцца) новыя будынкі і збудаванні, то пры перавышэнні нарматыўных тэрмінаў, вызначаных у праектнай дакументацыі, яны прызнаюцца аб'ектамі звышнарматыўнага незавершанага будаўніцтва, і па іх неабходна вылічваць і выплачваць падатак на нерухомасць па стаўцы 2%.

СТАР.2

■ Курсавая розніца

Адваротны бок медаля глабалізацыі

Падзеі ва Украіне адбіліся на стане эканомікі не толькі нашай паўднёвай суседкі, але і многіх удзельнікаў сусветнага валютнага рынку.

Больш за ўсіх пацярпеў і без таго слабы расійскі рубель. Менш сітуацыя паўплывала на адзіную еўрапейскую валюту. Аднак ва ўсім свеце спрэчныя пытанні, што ўзнікаюць паміж Еўрапейскім саюзам і Расіяй успрымаюцца як новая «халодная вайна». Ёсць погляд, што больш жорсткія пазіцыі Масквы могуць прывесці да праблем з пастаўкамі нафты і газу, а гэта негатыўна паўплывае на аднаўленне эканомікі еўразоны (у прыватнасці, на курс еўра). Вось вам і адваротны бок глабалізацыі. Пакуль ЕС няма чаго хвалявацца, бо еўра падтрымлівае перавод капіталу з рынкаў, якія развіваюцца, у Еўропу. Вось толькі карэктывы можа ўнесці яшчэ адзін канфлікт — у Крыме. Хаця сітуацыя з Крымам больш паўплывае на расійскі рубель.

А ва Украіне пакуль спрабуюць выратаваць эканоміку ад дэфолту. Золатавалютныя рэзервы знізіліся, а ўкладчыкі сталі забіраць з банкаў свае дэпазіты. У сувязі з гэтым Нацбанк Украіны ўвёў часовае абмежаванне на зняцце валютных укладаў (не больш за 15 тысяч грыўняў у эквіваленце за суткі). Аднак для грыўневых дэпазітаў абмежаванняў няма: «Здымайце хоць мільён, хоць два. Банкі ліквідныя», — заявіў кіраўнік галоўнага банка нашай суседкі Сцяпан Кубіў.

На такім фоне пазітыўнай навіной за апошні тыдзень успрымаецца толькі падаражэнне золата. Яго інвестыцыйная прывабнасць захоўваецца з першых дзён новага года. Прагназуецца, што цана на золата будзе расці і надалей. Можа, і правільна. А то валютам давяраць нельга.

У Беларусі ж за гэты тыдзень падаражэў долар на 40 рублёў (плюс 0,4%) да 9770. Еўра дадаў 60 рублёў (плюс 0,45%) да 13400. Толькі расійскі рубель патаннеў яшчэ на 2,5 грашовай адзінкі (мінус 0,9%) да 270,5.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Сярэднія працоўныя пенсіі павялічыліся сёлета на 5,2%

У лютым у Беларусі ў чарговы раз былі пералічаны працоўныя пенсіі. Сярэдні ўзровень такой дапамогі, выплачанай у лютым, дасягнуў адзнакі ў 2 мільёны 352 тысячы рублёў, паведамляе БелТА.

Выраслі і велічыні іншых відаў пенсій. Так, памер сярэдняй дапамогі па інваліднасці дасягнуў 2 мільёнаў 130 тысяч рублёў, а, напрыклад, за выслугу гадоў ён большы на 990 тысяч. Максімальная пенсія па ўзросце для працуючых атрымальнікаў склала 2 мільёны 660 тысяч рублёў. А вось сацыяльная пенсія павялічылася ў працэнтных суадносінах нават крыху больш за працоўную. Звязана гэта было з традыцыйным лютаўскім пераглядам бюджэту пражыткавага мінімуму,- які вырас на гэты раз на 7,7%. Зараз памер гэтай дапамогі складае 1 мільён 40,6 тысячы рублёў.

Усяго ж павышэнне памеру пенсій закранула два з паловай мільёны жыхароў Беларусі.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

■ Духоўнасць

ЗАЎТРА ДАРАВАЛЬНАЯ НЯДЗЕЛЯ

Святкуючы Масленіцу, прыгадваючы старадаўнія гульні і забавы, не варта забываць і пра хрысціянскія традыцыі — з панядзелка пачынаецца Вялікі пост.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Протаіерэй Яўген СВІДЗЕРСКІ расказаў карэспандэнту «Звязды» пра тое, які сэнс надае Масленіцы праваслаўная царква і як раіць правесці бліжэйшыя дні. Ён адзначыў, што Масленіцай у царкоўным календары называецца апошні тыдзень перад Вялікім постам. У прастамоўі яго называюць яшчэ масленым, а ў царкоўным ужытку — сырным. Такія назвы паходзяць ад тых харчовых абмежаванняў, якія існуюць у гэты час і папярэднічаюць Вялікаму посту. Перад масленым тыднем заканчваецца мясаед, таму царква не адразу, а паступова адвучае вернікаў ад скаромнага.

Тое, што звязана з нейкімі традыцыямі і рытуаламі ў перыяд Масленіцы, мае паганскія карані, заўважае протаіерэй, таму царква іх ніякім чынам не апраўдвае. Па-першае, народныя гулянні, забаўляльныя конкурсы, што лічацца «традыцыйнымі», насамрэч такімі не з'яўляюцца. Калі казаць аб провадах зімы ў народнай традыцыі, то яны праходзілі ў дзень вясенняга раўнадзенства і мелі іншую назву — Камаедзіца. Многія лічаць, што Масленіца была адзіным язычніцкім святам нашых продкаў, якое прыняла царква. Аднак святар тлумачыць, што правільней казаць пра тое, што некаторыя народныя звычаі (у тым ліку провады зімы) былі хрысціянізаваны. Гэта значыць, пэўныя традыцыі павінны былі набыць хрысціянскі сэнс і пазбавіцца былой забабоннасці.

Сама назва Масленіцы звязана з тымі прадуктамі, якія царква бласлаўляе есці ў гэты час: сыр, масла, малако, яйкі. Ёсць традыцыя прыходзіць «на бліны» да сяброў перад постам, бо пасля зносіны будуць абмежаваныя. Многія вернікі займаюцца ў гэты час падрыхтоўкай. Бо гаспадыням будзе не так проста забяспечыць сваіх дамачадцаў поснымі стравамі на стале, каб гэта было смачна і не вельмі аднастайна. Асабліва на першым тыдні, які пачынаецца з наступнага панядзелка, самым строгім.

Да таго ж перад пачаткам посту неабходна прымірыцца з усімі сваімі крыўдзіцелямі, нагадвае святар. А для некаторых людзей гэта раўнасільна подзвігу. Тут без дапамогі Бога, без царкоўных малітваў не абысціся. Але ж сапраўды змірыцца і ачысціцца атрымаецца толькі тады, калі сэрца свабоднае ад крыўды.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЯНУКОВІЧ: ВЫБАРЫ ПРЭЗІДЭНТА 25 МАЯ НЕЗАКОННЫЯ

Учора ў Растове-на-Доне Віктар Януковіч правёў прэс-канферэнцыю. Удзел у ёй узяло каля 200 журналістаў.

Паводле слоў Януковіча, ён мае намер працягнуць барацьбу за будучыню Украіны «супраць тых, хто страхам і тэрорам спрабуе асядлаць яе. Уладу ў краіне захапілі нацыяналістычныя прафашысцкія малойчыкі, якія прадстаўляюць абсалютную меншасць насельніцтва Украіны», сцвярджае Януковіч. На яго думку, трэба правесці расследаванне злачынстваў ва Украіне пад кантролем грамадскасці і Савета Еўропы. Выбары ў маі Януковіч лічыць незаконнымі і таму не збіраецца браць у іх удзел. Пра сваё знікненне з Украіны адхілены Радай прэзідэнт заявіў наступнае: «Ніхто мяне не звергнуў, я вымушаны быў пакінуць Украіну пад непасрэднай пагрозай свайму жыццю і жыццю маіх блізкіх... Я атрымаў званкі пра пагрозы членам сваёй

сям'і...» Таксама Януковіч заявіў пра абстрэл яго аўтамабіля і пагрозу збіць верталёт, на якім ён накіроўваўся на ўсход Украіны. Сваё знаходжанне ў Растове-на-Доне ён патлумачыў тым, што ў гэтым горадзе жыве яго сябар, і паабяцаў вярнуцца ва Украіну, як толькі будуць выкананыя ўмовы бяспекі.

Падрабязна Віктар Януковіч спыніўся на пагадненні з апазіцыяй, якое павінна было ўрэгуляваць крызіс. «Я верыў у прыстойнасць замежных пасярэднікаў. Нягледзячы на тое, што гэтае пагадненне... было досыць супярэчлівым і складаным, я яго падпісаў. І падпісалі лідары апазіцыі. Сапраўды яно ў той час было вельмі важным. Яно прадугледжвала, што радыкальныя сілы павінны былі разброіцца, вызваліць усе захопленыя тэрыторыі, але гэта не было выканана. У выніку Кіеў быў наводнены ўзброенымі людзьмі, якія пачалі граміць дамы. Пачалі пакутаваць невінаватыя людзі. Гэта працягваецца і цяпер. Таму пагадненне для нас, вядома, давала надзею. Але ўсё, што адбылося далей, цяжка назваць нейкімі эпітэтамі. Гэта беззаконне, тэрор, безуладдзе і хаос, беспрэцэдэнтныя рашэнні, якія прымаліся ў парламенце спосабам гвалту над дэпутатамі, закідвання камянямі. Іх цягалі на Майдан, каб яны там прысягалі. Гэта не работа парламента, гэта работа Майдана. Апазіцыя назвала новы кабінет міністраў «кабінетам перамогі». Перамогі над кім? Над народам? Яраш, Парубій, Цягныбок — людзі, якія прапагандуюць гвалт. Гэта людзі, вядомыя ва ўсім свеце, а ў Ізраілі яны выклікаюць жах. Вярхоўная Рада нелегітымная». У той жа час Януковіч не асуджае тых людзей, «якіх пад дулам аўтаматаў прымушалі прымаць тыя ці іншыя рашэнні. Гэта рэалій, якія зараз ёсць у Кіеве. Мне ўдалося пагутарыць з некаторымі з іх: тое, што я ад іх пачуў, гэта жах».

Паводле слоў адхіленага Радай прэзідэнта, яму сорамна і ён хоча папрасіць прабачэння «перад ветэранамі, перад украінскім народам за тое, што адбылося ва Украіне. За тое, што ў мяне не хапіла сіл, каб утрымаць стабільнасць».

Віктар Януковіч пракаментаваў сітуацыю, якая складваецца на Крымскім паўвостраве. «Гэта натуральная рэакцыя на той ваенны пераварот, які адбыўся ў Кіеве. Крымчане не будуць падпарадкоўвацца нацыяналістам і бандэраўцам. Як дзейны прэзідэнт Украіны заяўляю, што Крым павінен заставацца ў складзе ўкраінскай дзяржавы, захоўваючы шырокую аўтаномію... Любыя ваенныя дзеянні ў такой сітуацыі недапушчальныя. Я не збіраюся звяртацца па ваенную падтрымку. Украіна павінна заставацца непадзельнай».

Гаворачы пра крызіс у эканоміцы, Януковіч заявіў, што пераддэфолтнае становішча ва Украіне пачалося, калі Украіна фактычна страціла такога важнага партнёра, як Расія. «Я не буду таіць, што мы рыхтаваліся да выбараў 2015 года і, вядома, зрабілі б усё, каб пераканаць украінскі народ, што лепш жыць у стабільнай краіне, якая мае велізарную перспектыву, і колькасць нашых прыхільнікаў была самай вялікай сярод палітычных прадстаўнікоў розных партый. Людзі ў гэта верылі. Мы гэта зрабілі б. Прадстаўнікі Захаду, ЗША, якія апекаваліся Майданам, — гэта яны сёння нясуць адказнасць перад украінскім народам».

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008 14039>

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

КЛІЧКО І ЦІМАШЭНКА ЗБІРАЮЦЦА БАЛАТАВАЦЦА НА ПАСАДУ ПРЭЗІДЭНТА УКРАІНЫ

Лідар партыі «УДАР» Віталь Клічко пацвярджае свой намер браць удзел у прэзідэнцкіх выбарах ва Украіне 25 мая і заяўляе, што лідар «Бацькаўшчыны» Юлія Цімашэнка яму паведаміла, што таксама мае намер балатавацца на пасаду прэзідэнта. Каментуючы рэпліку аб тым, што фактычна Клічко становіцца канкурэнтам Цімашэнкі, лідар «УДАРа» сказаў: «Я не бачу нічога дрэннага, але вельмі дзіўна будзе выглядаць, калі апазіцыйныя сілы будуць канкурыраваць. І я спадзяюся, што калі гэтая канкурэнцыя будзе, то яна будзе сумленнай, празрыстай і па еўрапейскіх сучасных прынцыпах». Таксама Клічко падкрэсліў, што рашэнне Цімашэнкі балатавацца на пасаду прэзідэнта для яго было нечаканым.

АЛІМПІЙЦАМ ВЫПЛАЧАНЫ ПРЭМІЯЛЬНЫЯ

Беларускім спартсменам, якія заваявалі медалі на XXII зімовых Алімпійскіх гульнях 2014 года ў Сочы, выплацілі прэміяльныя. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага ўрада.

«Сёння даручэнне кіраўніка дзяржавы Аляксандра Лукашэнкі выканана — прызавыя пераведзены на карт-рахункі спартсменаў, а таксама іх трэнераў», — сказалі ў прэс-службе.

Сродкі пералічаны ў замежнай валюце. Сумы прызоў спартсменам, а таксама ўзнагароды трэнерам, якія забяспечылі іх падрыхтоўку, вызначаны Указам Прэзідэнта № 333 ад 25 чэрвеня 2010 года «Аб некаторых мерах па падрыхтоўцы беларускіх спартсменаў да Алімпійскіх, Паралімпійскіх і Дэфлімпійскіх гульняў».

НАЗНАЧАНЫ НАМЕСНІК КАМАНДУЮЧАГА ВОЙСКАМІ ЗАК

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сваім указам назначыў палкоўніка Віктара Хрэніна намеснікам камандуючага войскамі Заходняга аператыўнага камандавання Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

ЗА ЎЧЫНЕННЕ ПРАВІННАСЦЯЎ

Прэзідэнт Беларусі вызваліў генерал-маёра міліцыі Івана Саўчыца ад пасады начальніка ўпраўлення ўнутраных спраў Брэсцкага аблвыканкама за ўчыненне правіннасцяў, якія дыскрэдытуюць званне супрацоўніка органаў унутраных спраў, і звольніў яго са службы ў органах унутраных спраў у сувязі з сістэматычным невыкананнем умоў кантракта. Як паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы, адпаведны ўказ Аляксандр Лукашэнка падпісаў 28 лютага.

БУДАЎНІЦТВА ДРУГОЙ КАЛЬЦАВОЙ АЎТАДАРОГІ ВАКОЛ МІНСКА БУДЗЕ ПРАДОЎЖАНА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Да таго ж, на думку Прэзідэнта, стварэнне «другога кальца» станоўча паўплывае на экалагічную сітуацыю ў горадзе. «Мы неадкладна павінны пачаць работы па будаўніцтве другой кальцавой дарогі вакол Мінска, каб Мінск не задыхнуўся ў гэтым брудзе, каб 2 млн чалавек, чвэрць насельніцтва нашай краіны, не адчувалі гэтай праблемы. Трэба мець на ўвазе, што ад гэтага і ўсе хваробы. І нам давядзецца плаціць шалёныя грошы для таго, каб лячыць людзей. Гэта таксама не трэба забываць, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Галоўнае тое, што мы атрымаем мінчан, калі ў бліжэйшыя гады не пабудуем гэту дарогу».

Як далажыў прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч, у агульнай колькасці працягласць дарогі складае 85 км, з якіх на першым этапе плануецца пабудаваць 44 км — участак ад Астрашыцкага Гарадка да Аксакаўшчыны. Паводле слоў прэм'ер-міністра, за выключэннем фінансавага боку пытання, падстаў, каб не будаваць аўтадарогу, няма.

Аляксандр Лукашэнка ў сувязі з гэтым адзначыў, што з улікам ужо існуючых участкаў дарогі будаўніцтва будзе не такім фінансава затратным. «А калі ўзяць усе пытанні пад кантроль і эканоміць грошы, то мы яе можам пабудаваць, — лічыць Прэзідэнт. — Цяжка будзе заўсёды, грошай заўсёды не хапае, і пры гэтым я прашу ўлічыць: вы помніце, як абуралася нейкая частка насельніцтва ў сувязі з тым, што мы збіраем транспартны збор. Майце на ўвазе — усе гэтыя грошы павінны пайсці на дарогі. Ні на якія іншыя патрэбы — толькі на дарогі! У адваротным выпадку крытыка народа будзе абгрунтаванай. За гэта ўрад адкажа. Усе грошы, сабраныя ад гэтага транспартнага падатку, павінны быць укладзены ў дарогі».

Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што, выконваючы даручэнне кіраўніка дзяржавы, сродкі канцэнтраваліся на тое, каб зрабіць максімальна добрую і камфортную сувязь з абласнымі цэнтрамі і іншымі буйнымі гарадамі. За тры гады было пабудавана 344 км дарог рэспубліканскага значэння выдатнай якасці, пры гэтым за ўсю папярэднюю пяцігодку — 328 км. У бягучым годзе плануецца ўвесці яшчэ 104 км дарог.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што неабходна прывесці ў належны стан і трасы ад Мінска ў напрамку Гродна і Віцебска, па прыкладу таго, як гэта было зроблена ў напрамку іншых абласных цэнтраў, а таксама беларускі ўчастак дарогі Адэса — Санкт-Пецярбург.

Што датычыцца другой кальцавой аўтадарогі вакол Мінска, то Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што яна праектуецца па першай катэгорыі, што прадугледжвае інтэнсіўнасць руху ад 10 тыс. аўтамабіляў у дзень. Напрыклад, існуючая кальцавая аўтадарога сёння прапускае каля 90 тыс. аўтамабіляў, гэта значыць нагрузка на яе ў 9 разоў перавышае мінімальную адзнаку для першай катэгорыі дарог.

Паводле слоў міністра транспарту і камунікацый Анатоля Сівака, работы па стварэнні «другога кальца» пачаты, аднак да гэтага часу вяліся недастатковымі тэмпамі.

У ходзе даклада была вызначана стратэгія будаўніцтва аўтадарогі на гэты і наступныя гады, а таксама ўчасткі, дзе работы будуць весціся інтэнсіўна. Акрамя таго, ішла размова аб крыніцах фінансавання, прыцягненні ў тым ліку прыватных сродкаў з дарожнага збору. З 1 сакавіка будзе прадоўжана будаўніцтва дарогі на тых участках, дзе ўжо былі пачаты падрыхтоўчыя работы, і ў 2014 годзе плануецца ўвесці першыя 20 км другой кальцавой аўтадарогі.

КАРАТКА

Пасяджэнне Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета на ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў пройдзе ў Маскве 11 сакавіка.

Масленічныя кірмашы пройдуць у Мінску 1-2 сакавіка. Самы вялікі кірмаш пройдзе 1 сакавіка каля Палаца спорту на праспекце Пераможцаў. Сваю прадукцыю прадставяць ААТ «Белрыба», Мінскі камбінат хлебапрадуктаў, ААТ «Камунарка», УП «Мінскі мясакамбінат», КУП «Мінскхлебпрам» і іншыя.

Беларусь у 2013 годзе наведалі 136,8 тыс. чалавек, што на 15,2 працэнта больш, чым у 2012 годзе.

СЛОВАМ І СПРАВАЙ

Жывыя стасункі ў ідэалагічнай рабоце надзвычай важныя

У Брэсце прайшоў семінар ідэалагічнага актыву «Асаблівасці ідэалагічнай работы ў сучасных умовах»
Падчас наведвання грамадскай прыёмнай абласной арганізацыі РГА «Белая Русь», першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Аляксандр РАДЗЬКОЎ адзначыў, што грамадская прыёмная аказалася запатрабаванай формай работы з насельніцтвам. Старшыня абласной арганізацыі «Белая Русь» Пётр Пойта расказаў, з якімі пытаннямі найчасцей сюды прыходзяць людзі. З пачатку года ў грамадскую прыёмную, дарэчы, паступіла 28 зваротаў грамадзян.

Фота БЕЛТА.

Старшыня Брэсцкага аблвыканкама Канстанцін Сумар і Аляксандр Радзькоў сустрэліся з кадравым рэзервам аблвыканкама. З маладымі людзьмі кіраўнік «Белай Русі» ўжо сустракаўся на адным з семінараў у 2011 годзе і з задавальненнем адзначыў, што яны даволі значна выраслі прафесійна.

Падчас сустрэчы з насельніцтвам у ЖЭС-10 Брэста праблемы ўзніміліся розныя, былі і даволі вострыя. Усе ўдзельнікі дыялогу атрымалі кампетэнтныя адказы.

На задачах ідэалагічнага актыву ў сучасных умовах акцэнтаваў увагу Канстанцін Сумар падчас пленарнага пасяджэння. «Людзі нармальна ўспрымаюць інфармацыю аб тым, чаму не вырашаюцца асобныя праблемы, трэба толькі аргументавана і своечасова тлумачыць ім. З людзьмі трэба гаварыць», — заўважыў губернатар Брэстчыны. Кіраўнік вобласці лічыць вельмі важным выкарыстанне інтэрактыўных формаў работы. Напрыклад, з дапамогай інтэрнэту цяпер можна правесці вучобу кадраў, не адрываючы іх ад вытворчасці на курсы павышэння кваліфікацыі.

Больш за тое, проста падчас семінару прайшоў відэапрыём грамадзян губернатарам. У студыі сваіх гарадоў прыйшлі жыхары Маларыты, Пінска, Баранавіч. Прагучалі пытанні аб пагаршэнні экалагічнай абстаноўкі ў Маларыце, выкліканай ростам патоку велікагрузнага транспарту, аб далейшым лёсе маленькай бібліятэкі ў Пінску, а таксама жыллёвае пытанне.

«Наша слова павінна падмацоўвацца справай», — не раз прагучала ў ходзе семінара ідэолагаў. Выступоўцы гаварылі аб неабходнасці стварэння здаровай, кансалідуючай атмасферы ў працоўных калектывах. Пра патрыятызм як кансалідуючую сілу грамадства гаварыў таксама старшыня Брэсцкага аблвыканкама ў кантэксце апошніх публікацый вакол Брэсцкай крэпасці, калі амерыканскія журналісты дазволілі сабе непрыстойна гумарыць наконт помнікаў: «Людзі прыходзілі ў крэпасць, пісалі ў газеты, на сайты, адгукнуліся грамадзяне розных краін, хоць ніхто нікога не прасіў аб гэтым. І мы разам адстаялі паважлівую памяць пра нашу святыню».

Вынікі семінара падвёў першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Аляксандр Радзькоў. Аляксандр Міхайлавіч падкрэсліў: «Сёння мы яшчэ раз упэўніліся, што жывыя стасункі ў ідэалагічнай рабоце надзвычай важныя. Вы прыедзеце ў свае раёны, раскажаце, што чулі, пра што гаварылі з калегамі. Магчыма, з нечым не пагодзіцеся. І гэта будзе сумленна. Але ваш шчыры роздум і дыскусія з аднадумцамі паспрыяюць пошуку адзіна правільнага рашэння».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СВАІМІ ДУМКАМІ ПАДЗЯЛІЛІСЯ ЎДЗЕЛЬНІКІ СЕМІНАРУ

Марыя ГЛАДУН, старшыня Маскоўскай раённай арганізацыі РГА «Белая Русь» г. Брэста:

— Мерапрыемства можна разглядаць у сістэме агульнай работы з ідэалагічным актывам. Падобныя мерапрыемствы каштоўныя тым, што мы можам атрымаць інфармацыю з першых вуснаў, паслухаць калег, падзяліцца вопытам. На працягу дня была магчымасць з таварышамі па грамадскім аб'яднанні абмеркаваць будучую выбарчую кампанію. У нашым раёне, напрыклад, 86 выбарчых участкаў. У складзе кожнай камісіі ёсць прадстаўнікі «Белай Русі». Пры гэтым абсалютную большасць з іх вылучылі працоўныя калектывы, што гаворыць аб аўтарытэце членаў аб'яднання. Акрамя таго, на кожны ўчастак мы намераны накіраваць сваіх назіральнікаў.

Мікалай АНТАНОЎСКІ, галоўны рэдактар Пружанскай газеты «Раённыя будні»:

— Прадстаўнікі сродкаў масавай інфармацыі пабывалі ў рэдакцыях абласных газет, на тэлерадыёкампаніі. Калегі паказалі даволі цікавыя напрацоўкі ў плане падачы інфармацыі, ажыццяўленні медыйных праектаў.

Аляксандр ЗАЗУЛЯ, старшыня Кобрынскага райвыканкама:

— У нашым жыцці вельмі важна не падмяняць жывую работу з людзьмі яе імітацыяй. Прамы дыялог з працаўнікамі, асабліва на сяле, дае вельмі важкія вынікі, здымае напружанасць, паскарае вырашэнне праблем. Я падзяліўся гэтымі поглядамі з калегамі і знайшоў аднадумцаў.

НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ

НЕЗАКОННА ЗНЯТЫЯ СРОДКІ БАНК ВЕРНЕ НА ПРАЦЯГУ 30 ДЗЁН?

Нацыянальны банк рэкамендаваў банкам у выпадках спісання грашовых сродкаў без згоды трымальніка банкаўскай аплатнай карткі і адсутнасці пры гэтым у банка інфармацыі аб махлярстве з боку кліента кампенсаваць грашовыя сродкі на працягу 30 дзён з дня атрымання заявы кліента пры выкарыстанні банкаўскай карткі на тэрыторыі Беларусі і на працягу 60 дзён пры правядзенні аперацыі за межамі Беларусі. Пра гэта паведаміла **начальнік упраўлення развіцця банкаўскіх плацежных картак і электронных грошай Нацыянальнага банка Беларусі Людміла СТЭФАНОВІЧ.**

«Гэта вельмі вялікі крок наперад, тое, пра што заўсёды казалі фізічныя асобы, абмяркоўвалі банкі і праваахоўныя галіны — укараненне прынцыпу нулявой адказнасці», — падкрэсліла яна. Такое рашэнне было прынята Нацбанкам з улікам зваротаў грамадзян і, перш за ўсё, у мэтах захавання даверу насельніцтва да банкаўскай сістэмы, таго, што ўжо дасягнута ў сферы безнаяўных разлікаў. Да таго ж гэта прадыктавана міжнароднай практыкай.

Акрамя таго, нагадаем, што Нацбанк распрацаваў праект нарматыўнага дакумента, якім прапануецца ўстанавіць для насельніцтва гранічную суму плацяжу наяўнымі грашовымі сродкамі на ўзроўні не большым за 1 тысячу базавых велічынь (13,5 тысячы долараў). «Мы лічым, што гэта аптымальная велічыня, хоць некаторыя міністэрствы і ведамствы лічаць, што яе трэба яшчэ змяншаць», — сказала Людміла Стэфановіч.

Паводле інфармацыі БЕЛТА.

АЛЕКСАНДРЫЯ ЗНОЎ ЗБЯРЭ СЯБРОЎ

Сёлета купальскае святкаванне пройдзе пад дэвізам «Дняпро — рака дружбы»

Свята «Купалле» («Александрыя збірае сяброў») у аграгарадку Александрыя Шклоўскага раёна адбудзецца сёлета 5-6 ліпеня. Пра гэта паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага ўрада па выніках пасяджэння пастаянна дзейнага аргкамітэта па падрыхтоўцы і правядзенні свята, якое прайшло пад старшынствам намесніка прэм'ер-міністра Анатоля Тозіка.

У ходзе пасяджэння быў разгледжаны шэраг пытанняў, звязаных з падрыхтоўкай мерапрыемства. У прыватнасці, канцэпцыя правядзення свята, яго праграма, пытанні па арганізацыі работы гандлёвых выстаў і ўдзелу замежных гасцей.

Мерапрыемствы свята пройдуць пад дэвізам «Дняпро — рака дружбы». Пачнуцца яны 5 ліпеня адкрыццём выставы-кірмашу народных майстроў «Вялікі Александрыйскі кірмаш», падчас якога запланавана арганізацыя міні-свята «Сялянскі двор», «Глушанскі хутарок», «Залатая саломка», «Беларускі фарфор» і інш. Пройдуць таксама фестывалі піва, лёну, беларускай бульбы.

Будзе значна пашыраны колькасны склад творчых дэлегацый краін—удзельніц святочных мерапрыемстваў. Госці прымуць удзел у выставах (бізнес-перамовах), арганізатарам якіх выступіць Беларуская гандлёва-прамысловая палата. Адбудзецца прэзентацыя слуцкага пояса і сувенірнай прадукцыі з гэтым таварным знакам.

Па выніках пасяджэння арганізацыйнага камітэта зацверджаны план мерапрыемстваў па яго падрыхтоўцы, дадзены адпаведны даручэнні органам дзяржкіравання і арганізацыям па аказанні садзейнічання ў правядзенні мерапрыемстваў свята на высокім арганізацыйным і творчым узроўні.

НА «ТЭЛЕФОННАГА ТЭРАРЫСТА» ЗАВЯЛІ СПРАВУ

У дачыненні да аўтара sms-паведамлення, праз якога ў сераду тры гадзіны не працавала мінскае метро, распачалі крымінальную справу. Ён абвінавачваецца ў заведама ілжывым паведамленні пра тэракт.

Пра магчымую пагрозу тэракта супрацоўнікі аховы метрапалітэна даведаліся ад пасажыркі. Апошняя выпадкова прачытала sms-ку, якую набраў на сваім мабільным тэлефоне мужчына, што стаяў побач з ёй у вагоне. Дзяўчына сцвярджала, што малады чалавек збіраецца падарваць метро.

Метро тут жа закрылі, а для таго, каб зменшыць нязручнасці пасажыраў, выдзелілі дадатковыя тралейбусы, трамваі і аўтобусы.

— Інфармацыя аб існаванні выбуховага прыстасавання, якое магло б пагражаць жыццю і здароўю людзей, не пацвердзілася, — распавёў афіцыйны прадстаўнік упраўлення Следчага камітэта па Мінску Аляксандр Герасімаў. — Праз тры гадзіны, дзякуючы фотаздымкам з камер відэаназірання, затрымалі аўтара паведамлення.

Ім аказаўся 35-гадовы жыхар Мінскай вобласці, ураджэнец Караганды. Пакуль што вядома толькі тое, што жартаўлівае паведамленне з пагрозай выбуху ён адправіў сваёй дзяўчыне. Падрабязней пра матывы падазраванага следчыя паабяцалі паведаміць пазней.

Варта дадаць, што жартаўніку, згодна з заканадаўствам, пагражае максімальна да пяці гадоў турмы. Акрамя таго, яму, хутчэй за ўсё, давядзецца кампенсаваць урон, які панеслі метрапалітэн і Мінсктранс з-за яго розыгрышу.

Надзея ПАЎЛАВА.

БЕЛАРУСЬ ЗАЦІКАЎЛЕНА Ў ЗАХАВАННІ УКРАІНЫ НЕЗАЛЕЖНАЙ І ТЭРЫТАРЫЯЛЬНА ЦЭЛАСНАЙ

Беларусь зацікаўлена ў тым, каб Украіна заставалася суверэннай, незалежнай, тэрытарыяльна цэласнай дзяржавай. Аб гэтым заявіў журналістам міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір Макей па выніках сустрэчы 27 лютага ў Рызе з кіраўніком знешнепалітычнага ведамства Латвійскай Рэспублікі Эдгарсам Рынкевічсам, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе МЗС.

Уладзімір Макей падкрэсліў: «Мы негатыўна ацэньваем тое, што адбываецца цяпер ва Украіне. Украіна — наш паўднёвы сусед, у нас у мінулым годзе тавараабарот быў $7 млрд, у пазамінулым — $8 млрд. Мы цесна звязаны гандлёва-эканамічнымі сувязямі і гаворым практычна на адной мове — разумеем адзін аднаго, калі размаўляем на ўкраінскай або беларускай мовах, нашы народы абсалютна блізкія. Таму мы ўспрымаем тое, што адбываецца ва Украіне, я сказаў бы, як трагедыю і, зразумела, шкадуем аб ахвярах ва Украіне. Мы абмяркоўвалі гэта пытанне. Мы зацікаўлены ў тым, каб Украіна засталася суверэннай, незалежнай, тэрытарыяльна цэласнай дзяржавай».

Ён прадоўжыў: «Не варта, напэўна, цяпер вяртацца ў мінулае і гаварыць аб тым, хто мае рацыю, а хто вінаваты, але я лічу, што на нейкім этапе — да Вільнюскага саміту «Усходняга партнёрства» або адразу пасля яго — маглі б быць зроблены адпаведныя крокі, якія не дапусцілі б гэтай трагедыі. Гэта датычыцца ўсіх бакоў, уключаных у гэты працэс. Але адбылося тое, што адбылося. Цяпер, як нам здаецца, самае галоўнае — аднавіць стабільнасць, не дапусціць далейшага кровапраліцця, забяспечыць функцыянаванне адпаведных органаў улады, якія павінны быць легітымнымі. Самае важнае — захаваць тэрытарыяльную цэласнасць, суверэнітэт і незалежнасць Украіны». Уладзімір Макей адзначыў, што Беларусь зыходзіць з таго падыходу, што Украіна — вельмі важны яе партнёр.

ПАРУШЫЎ — ПЛАЦІ БОЛЬШ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дапоўнены пералік ільгот па падатку на нерухомасць: сёлета з 1 студзеня не абкладаюцца ім капітальныя пабудовы (будынкі, збудаванні), іх часткі, машына-месцы, якія належаць на праве ўласнасці грамадскаму аб'яднанню «Нацыянальны алімпійскі камітэт Рэспублікі Беларусь».

Зямлю трэба паважаць

Заканадаўства па зямельным падатку сёлета істотна не змянілася, але... Варта адзначыць, што стаўкі зямельнага падатку, устаноўленыя ў беларускіх рублях, у 2014 годзе павялічаны ў сярэднім на 12,7%. У прыватнасці, цяпер падраслі стаўкі зямельнага падатку ў дачыненні да ўчасткаў, якія выкарыстоўваюцца для арганізацыі аўтамабільных рынкаў, з 0,55% да 3% ад кадастравага кошту.

З пачатку года былі праіндэксаваны стаўкі зямельнага падатку на землі сельскагаспадарчага прызначэння. Эксперты праіндэксавалі стаўку па такіх «вясковых» землях, якія сёння занятыя капітальнымі будынкамі і іншымі аб'ектамі. З 1 студзеня яна складае 5 690 рублёў за 1 гектар.

Шмат пытанняў узнікала па ўчастках, якія выкарыстоўваліся не ў адпаведнасці з мэтай іх прадастаўлення. Падобных парушальнікаў землеўпарадкавальныя службы мясцовых выканаўчых камітэтаў цяпер пачнуць караць рублём шматкратных падаткаў. Сёлета на зямельныя ўчасткі, якія выкарыстоўваюцца не па мэтавым прызначэнні, прымяняюцца стаўкі зямельнага падатку па фактычным функцыянальным выкарыстанні, павялічаныя на каэфіцыент 10.

Пенсіянеры па ўзросце, інваліды I і II групы і іншыя непрацаздольныя фізічныя асобы маюць права на льготы па зямельным падатку ў дачыненні да зямельных участкаў, якія размешчаны не па месцы іх жыхарства і прадастаўлены такім асобам для гаражнага будаўніцтва. Па гэтым пытанні ўдакладняецца адзін слушны момант. Так, зямельным падаткам абкладаецца ўся плошча зямельнага ўчастка, якая прадстаўлена арганізацыі для будаўніцтва і эксплуатацыі гаражоў. Пры гэтым арганізацыя вызваляецца ад выплаты зямельнага падатку ў частцы плошчы зямель, якая прыходзіцца на фізічных асоб-ільготнікаў. Атрымліваецца, што ад зямельнага падатку будзе вызваляцца не толькі плошча зямельнага ўчастка пад гаражамі, якія належаць такім фізічным асобам, але і плошча, якая прыходзіцца на месцы агульнага карыстання.

Экападатак стаў больш зразумелым

Падатковыя службы сур'ёзна спрасцілі алгарытм вылічэння экалагічнага падатку. Асаблівая ўвага нададзена ўдасканаленню аднаго з плацяжоў, якія ўваходзяць у склад экалагічнага падатку, — экалагічнаму падатку за выкіды забруджвальных рэчываў у атмасфернае паветра. Цяпер падатковая база экалагічнага падатку вызначаецца праз фактычныя аб'ёмы выкідаў забруджвальных рэчываў у атмасфернае паветра ад стацыянарных крыніц, калі апошнія ўказаны ў дазволах на выкіды забруджвальных рэчываў у атмасфернае паветра або комплексных прыродаахоўных дазволах.

Такім чынам, цяпер пад аб'ект абкладання экалагічным падаткам практычна падпадаюць толькі тыя выкіды, што ўтвараюцца стацыянарнымі крыніцамі, у дачыненні да якіх атрыманы дазволы на выкіды забруджвальных рэчываў у атмасфернае паветра або якія пазначаны ў комплексных прыродаахоўных дазволах.

Выкіды забруджвальных рэчываў, якія ажыццяўляюцца нестацыянарнымі крыніцамі або стацыянарнымі крыніцамі, па якіх не патрабуецца атрымання адпаведнага дазволу, экалагічным падаткам не абкладаюцца. У новай рэдакцыі спецыялісты выключылі паніжальны каэфіцыент 0,5 да ставак экалагічнага падатку, які ўжываўся пры разліку падатку на выкіды, якія ўтвараліся пры згаранні біягазу і біяпаліва.

Падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ.

ЧАРГОВАЯ АХВЯРА

У сталіцы чарговай ахвярай «маркі» — прамочанага псіхатропным рэчывам аркуша паперы, які выступае ў якасці гатовай да ўжывання дозы, — стаў 24-гадовы мінчанін.

Паводле інфармацыі прэс-службы ГУУС Мінгарвыканкама, малады чалавек адпачываў у кампаніі двух прыяцеляў і дзяўчыны. Адзін з прысутных, які працуе ў IT-кампаніі, прапанаваў замовіць па інтэрнэце партыю «марак», якія дылеры пазіцыняруюць як «легальныя». Спажылі іх усе чацвёра па дарозе на кватэру, дзе праходзіла вечарына. Неўзабаве праграмісту, які купіў псіхатроп, стала дрэнна, і ён у неадэкватным стане выбег на вуліцу. Следам за ім пабеглі і адзін з хлопцаў, і дзяўчына, якія тут жа выклікалі таварышу брыгаду хуткай медыцынскай дапамогі. Калі рачка вярнулася назад, іх 24-гадовы сябар, што застаўся ў кватэры, ужо не падаваў прыкмет жыцця. Як высветлілася, малады чалавек памёр ад перадазіроўкі. Пацярпелы, якому выклікалі «хуткую», зараз знаходзіцца ў РНПЦ псіхічнага здароўя ў Навінках.

Праваахоўнікі нагадваюць, што ў Беларусі няма легальных наркотыкаў і псіхатропаў. А самі «спайсы» ўсё часцей прыводзяць да летальнага зыходу, у лепшым выпадку — да бальнічнага ложка, у тым ліку і ў псіхіятрычнай бальніцы.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ 1 сакавіка — Міжнародны дзень барацьбы з наркаманіяй і наркабізнесам

СМЕРЦЬ АД СПАЙСУ

Колькасць хворых на наркаманію ў краіне штогод расце. З 1987 года яна выраслa ў 33 разы. У сталіцы — у 56 разоў. Ужываецца, галоўным чынам, опій, а таксама канабіс, гераін, псіхастымулятары і інш. Летась фактычна штотыдзень з'яўляўся новы наркотык. Атрымлівалася, што да моманту ўключэння яго ў спіс забароненых рэчываў незнаёмы наркотык прадаваўся беспакарана. Каля 50 працэнтаў наркаспажыўцоў маюць сярэднюю адукацыю, 20 працэнтаў — няпоўную сярэднюю. У паловы — судзімасць.

— Акрамя таго, што наркаманія прыводзіць да фізічнай, маральнай і сацыяльнай дэградацыі асобы, яна штурхае людзей, якія страцілі сябе, на злачынствы, — кажа **загадчык сектара наркалогіі РНПЦ псіхічнага здароўя, кандыдат медыцынскіх навук Уладзімір МАКСІМЧУК.** — Летась зафіксавана звыш 6 тысяч злачынстваў, звязаных з наркотыкамі. Гэта і збыт наркатычных сродкаў, і арганізацыя прытонаў, схіленне да ўжывання наркарэчываў, крадзеж наркотыкаў. Праблема распаўсюджвання наркаманіі займае не апошняе месца і ў ліку прычын высокай смяротнасці, нізкай нараджальнасці, нізкай працягласці жыцця. У Беларусі штогод ад перадазіроўкі наркотыкаў памірае да 100 чалавек...

У апошнія гады «модным» сярод моладзі стала ўжыванне спайсаў — курыльных сумесяў, якія апрацоўваюцца тым ці іншым наркатычным рэчывам. **Ужыванне спайсу прыводзіць літаральна да імгненнага развіцця залежнасці.** Псіхалагічная залежнасць з'яўляецца пасля аднаго-двух разоў ужывання, фізічная — праз 2-3 месяцы. **Летась па дапамогу пасля ўжывання сінтэтычных псіхатропаў, якія ўваходзяць у склад курыльных сумесяў, звярнуліся каля 700 чалавек. 6 чалавек загінулі. З пачатку гэтага года ўжо зафіксавана каля 100 зваротаў і 2 лятальныя зыходы.**

Так, 14 лютага ў пасёлку Прывольны Мінскага раёна кампанія хлопцаў набыла спайс праз інтэрнэт. Эфект уздзеяння на арганізм аднаго са спажыўцоў прывёў да трагедыі. Малады чалавек устаў на падаконнік, разбіў рукамі шклопакет, з-за чаго парэзаў абедзве рукі, шыю, спіну і да прыезду «хуткай дапамогі» загінуў ад страты крыві. 17 лютага ў машыне «хуткай» памёр 9-класнік адной са спартыўных школ Мінска. У бессвядомым стане яго забралі з кватэры жылога шматпавярховага дома ў мікрараёне Серабранка з дыягназам «перадазіроўка наркотыкамі». Смерць наступіла ў выніку ўжывання «сінтэтыкі», набытай праз інтэрнэт.

Наогул, як правіла, падлеткі, які выраслі паспрабаваць наркотык, знаёмяцца з даволі вялікай колькасцю псіхаактыўных рэчываў, што на мове спецыялістаў называецца полінаркатызмам. Паступова фарміруецца перавага ў дачыненні да нейкага аднаго наркотыку. З гэтага моманту ўжыванне становіцца рэгулярным, і чалавек усё жыццё падпарадкоўваецца патрэбе рэгулярнага паўтору інтаксікацыі.

Наркатычная залежнасць больш выражаная ў параўнанні з алкагольнай, хуткі прыводзіць да поўнага спустошвання, канфліктаў у сям'і, на вучобе і працы. Хворыя імкліва дэградуюць. Паколькі паступова ўзрастае патрэба ў павелічэнні дозы, то аднойчы нарказалежны рызыкуе страціць кантроль і загінуць ад перадазіроўкі.

Некаторыя ўскосныя знешнія прыкметы ўжывання наркотыкаў (у наркаманаў са стажам):

- Заўсёды доўгія рукавы адзення. Ненатуральна вузкія або шырокія зрэнкі незалежна ад асвятлення. Неахайны знешні выгляд. Ацёкі рук. Разбураныя зубы. Сутулая постаць. «Расцягнутае» маўленне. Запаволеныя рухі. Раздражнёнасць і рэзкасць пры адказе на пытанні.
- Хуткія, частыя, не адпаведныя сітуацыі змены настрою.
- Сляды ад ін'екцыйнага ўвядзення наркотыкаў — на любых частках цела, не выключаючы скуру галавы. Часта сляды ўколаў зліваюцца ў шчыльныя сінявата-барвовыя плямы па ходзе вен.
- Зніжэнне паспяховасці ў вучобе, прагулы заняткаў. Павелічэнне часу «гуляння».
- Рост фінансавых патрэб — знікненне грошай з бацькоўскіх кашалькоў, каштоўных рэчаў з дома.
- З'яўленне новых «падазроных» сяброў.

Навошта?

Ужыванне наркотыкаў дае эфект стану лёгкага «палёту», галавакружэння, добрага настрою, бяспечнасці, галюцынацый. Матывацыяй можа стаць пасіўнае перайманне паводзін «сяброў», што ўласціва псіхічна няспелым, інфантыльным асобам.

Як вынік...

...пагаршэнне памяці, падаўленне волі, зніжэнне інтэлектуальных здольнасцяў, з'яўленне агрэсіі, цяжкія паражэнні ўнутраных органаў, у тым ліку галаўнога мозга.

Калі абарваць прыём

Сіндром адмены — гэта падаўлены настрой, раздражняльнасць, галаўны боль, сутаргі, пашыраныя зрэнкі, дрыжанне пальцаў, павек, языка, павышаны сухажыльны рэфлекс, рухальнае ўзбуджэнне, непрыемныя адчуванні ва ўсіх частках цела. Сітуацыя можа пагаршацца цягам тыдня, потым паступова пайсці на спад. На больш працяглы час застаюцца бяссонніца, прыступы незадаволенасці, злосці, тугі.

Святлана БАРЫСЕНКА

■

ОБЪЯВЛЕНИЕ

28 марта 2014 года по адресу: г. Минск, ул. Маяковского, 176 (конференц-зал, 4 этаж главного корпуса)
СОСТОИТСЯ ОЧЕРЕДНОЕ ОТЧЕТНО-ВЫБОРНОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

ОАО «Камволь»

Начало собрания в 10.00.
Регистрация участников собрания с 9.00 до 9.45.

Повестка дня:

1. Отчет о финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2013 году и основных направлениях деятельности Общества на 2014 год.
2. Отчет о работе наблюдательного совета в 2013 году.
3. Отчет ревизионной комиссии о результатах проведенной ревизии и заключение по бухгалтерскому балансу, отчет о прибылях и убытках и годовому отчету Общества.
4. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса и отчета о прибылях и убытках Общества за 2013 год.
5. О распределении чистой прибыли (покрытии убытков) и выплате дивидендов за 2013 год.
6. Утверждение направлений использования чистой прибыли на 2014 год.
7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
8. Утверждение размеров вознаграждений членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: **г. Минск, ул. Маяковского, 176, тел. 223-14-20.**

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 1 марта 2014 года.

Для регистрации при себе иметь паспорт. УНП 100074393

БЕЛАРУСБАНК

ОАО «АСБ Беларусбанк»
с 03.03.2014 устанавливает процентную ставку по вновь принимаемым срочным банковским вкладам в белорусских рублях:

- **«Приоритет»** – в размере 41% годовых;
- **«Гарантированный доход»**:
  - сроком на 15 дней – в размере 32% годовых;
  - сроком на 35 дней – в размере 40% годовых.

*(По ранее принятым на указанные сроки вкладам **«Гарантированный доход»** установленный размер процентной ставки применяется с даты автоматического перезаключения на новый срок начиная с 03.03.2014)*;

- **«Интернет-депозит-Презент»** – основной доход в размере 40% годовых.
- **«Четыре сезона»** – основной доход в размере 41% годовых.

С 03.03.2014 установлена процентная ставка по вновь оформляемым сберегательным сертификатам со сроком обращения 1 месяц – в размере 40% годовых, 2 месяца – в размере 41% годовых.

Подробности по телефону 147, на корпоративном сайте и в отделениях «Беларусбанка»

Сохранность и возврат вкладов гарантируется в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.
Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Процентная ставка по вкладам (депозитам) может быть изменена банком в одностороннем порядке в соответствии с договорами банковских вкладов (депозитов)

Свидетельство о государственной регистрации, печать круглая, штампы ИП БЕЛОГО Вадима Александровича, УНП 491031307 **считать недействительными в связи с утерей.**

■ Увага: віктарына!

СЦЕЖКАМІ РОДНАЙ ПРЫРОДЫ

Шаноўныя чытачы, «Звязда» запрашае вас у прыемнае і цікавае завочнае падарожжа па родным краі. Аб тым, што ў нас — самая прыгожая і багатая прырода, у Беларусі з гонарам скажа кожны школьнік. І гэта — чыстая праўда. Мы яе любім, і сапраўды ганарымся ўнікальнымі роднымі краявідамі, чысцюткімі рэкамі і азёрамі, вялікай колькасцю рэдкіх звяроў, птушак, раслін. Мы стараемся зберагчы гэты скарб, каб і дзеці, і ўнукі мелі з чаго цешыцца, дзе адпачываць душой...

Але ці шмат мы ведаем пра родную прыроду, акрамя таго, што яна надзвычай багатая і што яе трэба ахоўваць? Задумаліся? Мы прапануем праверыць гэта на справе. Вам трэба толькі адказаць на некалькі пытанняў, выбраўшы з прапанаваных варыянтаў адказаў адзін правільны. Адказы прымаюцца на працягу трох тыдняў пасля апублікавання пытанняў. Дасылаць іх можна на паштовы адрас рэдакцыі або на e-mail: pryroda@zviazda.by з пазнакай «віктарына». Першыя тры ўдзельнікі віктарыны, якія дашлюць правільныя адказы, атрымаюць ад рэдакцыі прыгожыя і карысныя сувеніры. А ўдзельнікам, як вы ўжо зразумелі, можа стаць кожны.

Хаця, ведаючы нашых кемлівых і неабыякавых чытачоў, маем усе падставы думаць, што не дзеля прызоў вы будзеце старацца. Бо «любіць» па-нашаму — гэта яшчэ і «ведаць», і «разумець», праўда? Далучайцеся — падарожжа па сцежках роднай прыроды будзе цікавым. (Забягаючы наперад, скажам: вандроўка абяцае быць з працягам!)

1 Папуляцыю якіх дзікіх коней аднаўляюць цяпер у Белавежскай пушчы?
- Конь Пржавальскага
- Мустанг
- Тарпан
- Дрыкгант

2 Як называецца птушка на фота?

- Сава звычайная
- Вераб'іны сыч
- Савіны верабей
- Пугач

3 Самцоў якіх птушак называюць «джэнтльменамі» за тое, што яны лепшы корм заўсёды пакідаюць самкам?
- Буслоў
- Снегіроў
- Сініц
- Ястрабаў

4 Як зязюлі ўдаецца падкладваць у гнёзды іншых птушак свае яйкі?
- Яна робіць гэта тады, калі гаспадары гнязда спяць
- Яна адганяе гаспадароў сваім грозным «ку-ку»
- Яна выдзяляе непрыемны пах, і птушкі злятаюць з гнязда
- Яна афарбоўкай пер'я падобная на ястраба, і пры яе набліжэнні птушкі ўцякаюць

5 У студзені 1936 года ў адным з беларускіх гарадоў быў зафіксаваны «туманны» рэкорд — 247 гадзін. Дзе назіраліся такія частыя туманы?
- У Пінску
- У Полацку
- У Магілёве
- У Рэчыцы

6 Які від шыпшыны, што расце ў Беларусі, змяшчае ў пладах найбольш вітаміну С?
- Шыпшына майская
- Шыпшына сабачая
- Шыпшына Вудса
- Шыпшына Марэ

7 Якога колеру зубы ў баброў?
- Белыя
- Жоўтыя
- Карычневыя
- Аранжавыя

ВАЖНАЯ ПАДКАЗКА

Знайсці адказы на гэтыя пытанні вам будзе нашмат прасцей (ці, мабыць, нават вельмі проста), калі вы пагартаеце першы нумар за 2014 год часопіса «Родная прырода» — новага цікавага праекта Выдавецкага дома «Звязда». Акрамя таго, што даведаецеся шмат новага і цікавага, зможаце правільна адказаць на ўсе пытанні віктарыны, вы атрымаеце сапраўднае задавальненне ад унікальных фотаздымкаў звяроў, птушак, раслін, проста родных краявідаў, бо часопіс небеспадстаўна лічыцца найлепшым ілюстраваным выданнем аб прыродзе.

Каб пераканацца ў гэтым — варта паспяшацца на пошце ўмовамі падпіскі на другі квартал, бо «Родная прырода» ў розніцу прадаецца, але доўга ў шапіках не залежваецца. А часопіс вам вельмі спатрэбіцца ў нашай інтэлектуальна-краязнаўчай вандроўцы сцежкамі роднай прыроды.

«НОВАЯ ЗЯМЛЯ» ЗАГУЧАЛА ПА-НОВАМУ

Літаратурна-мемарыяльны музей Якуба Коласа парадаваў прыхільнікаў творчасці песняра прэзентацыяй новага выдання яго славутай паэмы «Новая зямля». Незвычайнасць выдання ў тым, што яно стала сімвалам 90-годдзя паэмы з часу яе першага выхаду ў свет (1923 год). І яшчэ тым, што кніга ілюстравана рукою нашага славутага сучасніка, народнага мастака Беларусі Васіля Шаранговіча. Амаль сто малюнкаў — краявіды, партрэты, сцэны сялянскага побыту і з жыцця шляхты — стварылі непаўторны мастацкі вобраз паэмы, значна ўзбагацілі гэты твор.

Пра незвычайнае суаўтарства двух выбітных творцаў, пра выбар тэмы мастаком і яго любоў да Беларусі ўзрушана казалі многія ўдзельнікі сустрэчы з Васілём Пятровічам, якому зусім нядаўна споўнілася 75 гадоў. На вечарыну былі запрошаны ўкладальнік кнігі гісторык і пісьменнік Адам Мальдзіс, галоўны рэдактар выдавецтва «Мастацкая літаратура» Віктар Шніп, старшыня Беларускага фонду культуры Уладзімір Гілеп, пісьменнік Анатоль Бутэвіч, народная артыстка Беларусі, зямлячка мастака Марыя Захарэвіч. Красамоўна і натхнёна чытаў урыўкі з паэмы малодшы сын Якуба Коласа Міхась Міцкевіч.

— Я добра ведаю сялянскае жыццё, і ўсё, што апаэтызаваў у сваім творы Якуб Колас, мне вельмі блізкае, роднае, дарагое. Магчыма, таму ствараць выяўленчыя вобразы было лёгка, працавалася з натхненнем, — падзяліўся на сустрэчы Васіль Пятровіч Шаранговіч *(на фота)*.

Наогул, творчасць Якуба Коласа ў лёсе мастака займае важнае месца ўжо не адзін год: першыя ілюстрацыі да «Новай зямлі» ён зрабіў яшчэ ў 2002-м. Большасць з арыгінальных малюнкаў да паэмы ўвайшла ў фонд музея, а ў час прэзентацыі кнігі адбылося таксама адкрыццё выстаўкі акварэляў пад назвай «Малюнкі родныя і з'явы».

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

ФУТБОЛ ВЕРЫ НЕ ПЕРАШКОДА

Ксяндзы памянялі сутаны на спартыўную форму, каб вызначыць, хто з іх у футболе мацнейшы. У Лідзе прайшоў 8-ы чэмпіянат Еўропы па міні-футболе, які ў старадаўнім горадзе сабраў святароў з 13 еўрапейскіх краін.

«Беларусь, наперад!» — трыбуны безупынна падтрымлівалі каманды, трэнеры эмацыянальна рабілі апошнія заўвагі на планшэтах, а стомленыя ксяндзы-футбалісты літаральна клаліся пад мяч, каб той не трапіў у іх вароты. Ніхто не хацеў саступаць, але толькі адна дружына магла стаць першай...

Арганізаваць у Беларусі падобны турнір святарам прапанавалі пасля леташняга кантынентальнага першынства ў Славеніі, дзе нашы суайчыннікі занялі 8-е месца. Да хатніх стартаў беларускія ксяндзы рыхтаваліся адказна: заявілі каманду на першынство Гродна па залным футболе, зладзілі адмысловае першынство краіны. І як прызнаваўся ў інтэрв'ю «Звяздзе» айцец Павал Салабуда, капітан беларускай зборнай, сёлетняя каманда стала мацнейшай за леташнюю. Што казаць, меў рацыю а. Павел! Беларусы атрымалі тры віктарыі запар у напружаных матчах і апынуліся ў паўфінале. Разам з усімі да адказных паядынкаў рыхтаваўся, адточваў удары і Мітрапаліт Мінска-Магілёўскі, архіепіскап Тадэвуш Кандрусевіч. На полі ён праводзіў не так шмат часу, але і на лаве запасных імкнуўся падбадзёрваць беларускую каманду.

— Гэтыя спаборніцтвы — добрая нагода несці Евангелле ў сучасны свет, — у перапынку паміж сустрэчамі разважае архіепіскап Тадэвуш Кандрусевіч. — Усе бачаць, як часам паводзяць сябе балельшчыкі на трыбунах. Гэты турнір — добры спосаб паказаць, што мы можам прымаць паражэнне, прабачаць, вучыць нашых вернікаў-балельшчыкаў, каб прыходзілі падтрымліваць каманду, а не чыніць беспарадкі. Першынство сярод святароў па міні-футболе таксама стала добрай магчымасцю для нашых гасцей адкрыць для сябе Беларусь.

За некалькі хвілін да паўфінальнай гульні з палякамі а. Павел Салабуда выглядаў даволі аптымістычна і спадзяваўся на перамогу ў гульні з камандай, якую складалі святары з футбольным мінулым. Некалькі ксяндзоў з «бела-чырвонай» дружыны ў свой час паспелі пагуляць нават у вялікі футбол у ніжэйшых лігах чэмпіянату Польшчы. Заходнія суседзі правялі гульню досыць актыўна і не пакінулі нам ніякіх шанцаў — 0:5.

— Не па зубах аказаўся «польскі арэшак», — прызнаўся пасля сустрэчы а. Павел. — Ведалі, што будзе цяжка. За нас прыйшло «пахварэць» шмат людзей, і расчараванне прысутнічае. Але мы трапілі ў чацвёрку мацнейшых, і гэта ўжо добры вынік.

Нягледзячы на паражэнне, заўзятары актыўна падтрымлівалі каманды і былі ў добрым настроі. Моладзь спявала песні, скандзіравала, размахвала сцягамі. Былі сярод гледачоў і людзі сталага веку. Напрыклад, Крысціна Ямант, верніца з лідскай парафіі ў гонар Святой Сям'і, якая разам з парафіянкамі прыйшла падтрымаць беларусаў.

Адметна, што за асноўнымі матчамі разам з балельшчыкамі ўважліва сачыў і Віктар Тарчыла, галоўны трэнер міні-футбольнай каманды «Лідсельмаш», які адразу і заўважыў хібы ў гульні гаспадароў.

— Турнір цікавы нават у кантэксце ўсеагульнага развіцця нашага віду спорту. І адразу відаць, што зборныя Харваты, Польшчы, Партугаліі рыхтаваліся добра. Мне здаецца, што да сенямінарыі святары з пералічаных краін паспелі пагуляць на неблагім узроўні. А нашым не хапіла менавіта фізічнай і тактычнай падрыхтоўкі.

— Дарэчы, за нашу каманду ў варотах гуляе ксёндз з нашага храма Юрый Гурскі. Між іншым, добры галкіпер, — з гонарам прызнаецца спадарыня Крысціна. — Мерапрыемства і арганізацыя нам вельмі спадабалася.

Сам ксёндз Юрый і сапраўды прадэманстраваў некалькі сапраўдных варатарскіх сэйваў, але не збярог свае вароты ад галоў.

— Гулялася з хваляваннем, — выцірае пот з твару і ўзгадвае падзеі апошняй гульні а. Юрый Гурскі. — Падтрымаць мяне прыйшоў наш пробашч, парафіяне. А нам у гульні, каб дасягнуць большага, нечага ўсё ж не хапіла.

Фінальны матч паміж Польшчай і Харватыяй падарыў усім прысутным мазаіку разнастайных эмоцый. Святары часам гулялі жорстка, у корпус, але з усмешкай, ветліва дапамагалі адзін аднаму падымацца і працягвалі захапляльны паядынак. У выніку вікторыю заваявалі палякі (2:1) і атрымалі чэмпіёнскі кубак. На трэцім радку — Партугалія, на чацвёртым — Беларусь.

Тарас ШЧЫРЫ. Фота аўтара.
г. Ліда.

ГАРАСКОП СТРЫЖАК НА САКАВІК

1 сакавіка, субота. Варта сёння ўстрымацца ад стрыжкі: гэта дзень пасіўнасці і назірання, але ніяк не змены іміджу.

2 сакавіка, нядзеля. Неспрыяльны час для стрыжкі. Калі падстрыгчы валасы (а Месяц цяпер знаходзіцца пад знакам Авена), то могуць утварыцца пралысіны.

3 сакавіка, панядзелак. Стрыжка ў гэты дзень паскорыць рост валасоў, але пагоршыць іх стан і знешні выгляд.

4 сакавіка, аўторак. Выдатны час для наведвання цырульні.

5 сакавіка, серада. Стрыжка валасоў у гэты дзень зробіць так, што вы станеце трохі багацейшымі.

6 сакавіка, чацвер. Добры дзень. Прычоска атрымаецца прыгожай, а валасы стануць здаровымі і моцнымі.

7 сакавіка, пятніца. Спрыяльны час для фарміравання прыгожых, пышных прычосак.

8 сакавіка, субота. Стрыжка валасоў прыцягне да вас поспех, моцнае здароўе і зробіць ваша жыццё лепш.

9 сакавіка, нядзеля. Пасля стрыжкі ў дні Рака прычоска зусім не трымае форму, валасы становяцца непаслухмянымі, не паддаюцца ўкладцы.

10 сакавіка, панядзелак. Вельмі не рэкамендуецца наведваць цырульню.

11 сакавіка, аўторак. Працягваецца неспрыяльны месяцовы ўплыў на стрыжку валасоў.

12 сакавіка, серада. Надзвычай спрыяльны дзень для стрыжкі.

13 сакавіка, чацвер. Стрыжка ў гэты дзень умацуе валасы, зробіць іх прыгажэйшымі і мацнейшымі.

14 сакавіка, пятніца. Незвычайна спрыяльны дзень для паходу да цырульніка. Стрыжка будзе ўдалай, а атрыманы вынік палепшыць адносіны з навакольнымі і начальствам.

15 сакавіка, субота. Стрыжка даўжэй захоўвае форму і спрыяе росту і ўмацаванню валасоў.

16 сакавіка, нядзеля. Выдатны час. Зазірніце ў цырульню, новая прычоска зробіць вас прыгажэйшымі.

17 сакавіка, панядзелак. Добры час для таго, каб рабіць прыгожыя прычоскі.

18 сакавіка, аўторак. Спрыяльны дзень для наведвання цырульніка. Асабліва добра ў гэтыя дні атрымліваецца ўкладка валасоў.

19 сакавіка, серада. Катэгарычна не варта стрыгчыся: гэта прыцягне няшчасці, магчымыя траўмы, значна павялічваецца верагоднасць пагрозы вашаму жыццю.

20 сакавіка, чацвер. Спрыяльны для стрыжкі дзень, аднаўляе пашкоджаныя валасы.

21 сакавіка, пятніца. Выдатны перыяд для стрыжкі.

22 сакавіка, субота. Дзень добры для стрыжкі.

23 сакавіка, нядзеля. Добры дзень для стрыжкі валасоў, для наведвання салона прыгажосці.

24 сакавіка, панядзелак. Стрыжка ў гэты дзень палепшыць колер твару.

25 сакавіка, аўторак. «Нейтральны» час для паходу ў цырульню. Якасць валасоў не пацерпіць, яны нават могуць стаць гусцейшымі.

26 сакавіка, серада. «Нейтральны» час для стрыжкі валасоў.

27 сакавіка, чацвер. Стрыгчы валасы можна. Магічная ўласцівасць гэтага дня ў тым, што пасля стрыжкі вы можаце прыцягнуць змены ў ваша жыццё.

28 сакавіка, пятніца. Нельга стрыгчы валасы.

29 сакавіка, субота. Вельмі дрэнны дзень для стрыжкі валасоў, затое спрыяльны час для іх выдалення.

30 сакавіка, нядзеля. Стрыжка валасоў выкліча адток энергіі. Як кажуць у народзе, «можна розум састрыгчы».

31 сакавіка, панядзелак. Неспрыяльны перыяд для стрыжкі валасоў, хоць і не ўплывае на іх стан. Адмоўны бок у тым, што слабее імунітэт чалавека, а значыць, павялічваецца рызыка захварэць.

ЦАРСКОЕ ЗОЛОТО
ЮВЕЛИРНАЯ СЕТЬ

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Царские яблоки»

Настоящие Правила проведения рекламной игры «Царские яблоки», направленной на стимулирование реализации ювелирных изделий из золота (далее – Правила), разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 г. № 51, и определяют принципы участия, розыгрыша и получения призов.

1. Общие положения.

1.1. Организатор рекламной игры.

Организатором рекламной игры является Частное торговое унитарное предприятие «Белювелирсервис» (далее – Организатор), УНП 190702287, зарегистрированное на основании решения Минского городского исполнительного комитета от 27.03.2006 г. № 508 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

Юридический адрес: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Максима Танка, 4.

Почтовый адрес: 220004, г. Минск, ул. Максима Танка, 4.

1.2. Наименование рекламной игры: «Царские яблоки».

1.3. Территория, место и срок проведения рекламной игры.

Территория проведения рекламной игры – ювелирные магазины «Царское золото» и «Золотой стандарт» на территории Республики Беларусь:

Таблица № 1

№ п/п	Перечень ювелирных магазинов «Царское золото» и «Золотой стандарт», их местонахождение
1	г. Бобруйск, ул. Минская, д. 51, «Царское золото»
2	г. Бобруйск, ул. Социалистическая, д. 71, «Царское золото»
3	г. Брест, ул. Советская, д. 72, «Царское золото»
4	г. Брест, ул. Куйбышева, 15-1, пом. № 1-26, «Царское золото»
5	г. Витебск, ул. Ленина, д. 55, пом. 10, «Царское золото»
6	г. Жлобин, ул. Первомайская, д. 59-1, «Царское золото»
7	г. Речица, ул. Советская, д. 104, «Царское золото»
8	г. Мозырь, ул. Малинина, д. 1а, «Царское золото»
9	г. Новополоцк, ул. Молодежная, д. 137, пом. 459, «Царское золото»
10	г. Гомель, ул. Победы, д. 20-49, «Царское золото»
11	г. Гомель, пр-т Космонавтов, д. 61, «Царское золото»
12	г. Гродно, ул. Ленина, д. 22, «Царское золото»
13	г. Барановичи, ул. Ленина, д. 9, кв. 21, «Золотой стандарт»
14	г. Слуцк, ул. Ленина, д. 124, «Золотой стандарт»
15	г. Лида, ул. Ленинская, д. 20, пом. 8, «Царское золото»
16	г. Могилев, ул. Ленинская, д. 32, «Царское золото»
17	г. Могилев, ул. Первомайская, 48, «Царское золото»
18	г. Речица, ул. Пролетарская, 118, пом. № 196, «Царское золото»
19	г. Бобруйск, ул. Минская, 111, пом. № 7, «Царское золото»
20	г. Солигорск, ул. К. Заслонова, д. 14, кв. 2, «Царское золото»
21	г. Минск, ул. Комсомольская, д. 3, «Царское золото»
22	г. Минск, ул. Бобруйская, 6-10, «Царское золото»
23	г. Минск, пр-т Победителей, 65, т.о. № 12, «Царское золото»
24	г. Минск, пр-т Независимости, 154, т.о. №18, «Царское золото»
25	г. Гомель, ул. Гагарина, д. 65, помещение 36, 37, «Царское золото»
26	г. Молодечно, ул. Притыцкого, 12-26, «Царское золото»
27	г. Минск, ул. Карла Маркса, 21-34, «Царское золото»
28	г. Орша, ул. Мира, 4-11, «Царское золото»
29	г. Речица, ул. Советская, 93-32, «Царское золото»
30	г. Минск, ул. Глебки, д. 5, пом. 2, «Царское золото»
31	г. Борисов, ул. 3-го Интернационала, д. 5, т.о. № 13, «Царское золото»
32	г. Гомель, ул. Кирова, 47-2, «Царское золото»
33	г. Гродно, ул. Горького, д. 91/7, «Царское золото»
34	г. Мозырь, ул. Пролетарская, д. 80, «Царское золото»

Срок начала и окончания рекламной игры: начало – 01 марта 2014 г., окончание – 05 мая 2014 г.

1.4. В состав Комиссии по проведению рекламной игры входят:

1. Семенцова Кристина Андреевна, директор ЧТУП «Белювелирсервис» – председатель Комиссии;

2. Палто Ольга Константиновна, директор ЧТУП «ПолоцкПромТорг»;

3. Новикова Юлия Сергеевна, главный бухгалтер ЧТУП «БелПромСеть»;

4. Тимошков Алексей Михайлович, менеджер ЧТУП «Залант Групп»;

5. Петрович Евгений Михайлович, менеджер ЧТУП «БигПрайм».

1.5. Настоящая рекламная игра проводится в целях стимулирования реализации ювелирных изделий из золота, реализуемых в ювелирных магазинах «Царское золото» и «Золотой стандарт».

2. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится участником рекламной игры.

2.1. Участниками рекламной игры могут быть все достигшие совершеннолетия, дееспособные граждане Республики Беларусь и лица, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь, выразившие свое желание принять участие в рекламной игре и отвечающие требованиям по ее проведению.

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, заинтересованным лицом, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

2.2. Чтобы стать участником рекламной игры, необходимо в период с 01 марта 2014 г. по 31 марта 2014 г.:

2.2.1. приобрести одно или несколько ювелирных изделий из золота 585 пробы (далее – товар) в одном либо нескольких ювелирных магазинах «Царское золото», «Золотой стандарт», перечень которых приведен в таблице № 1 настоящих Правил.

2.2.2. заполнить предоставленную (предоставленные) работниками магазина анкету (анкеты).

Покупатель, который приобрел один товар, получает право заполнить одну анкету.

Покупатель, который приобрел несколько товаров, получает право заполнить такое количество анкет, которое соответствует количеству приобретенных им товаров.

Каждая анкета будет иметь регистрационный номер, состоящий из 7 (семи) цифр, который будет напечатан типографским способом в верхней части анкеты.

Заполнение всех полей анкеты покупателем является обязательным. Неправильно или частично заполненные анкеты для участия в розыгрыше рекламной игры приниматься не будут.

В анкете покупателем указывается следующая информация: фамилия, имя, отчество покупателя, его почтовый адрес (адрес места жительства), контактный телефон, источник, из которого получена информация об игре, номер кассового чека, дата покупки. Анкета подписывается покупателем.

2.2.3. передать заполненную анкету работнику магазина. Работник магазина обязан принять анкету, проверить полноту и правильность ее заполнения и проинформировать Покупателя о дате, времени и месте проведения розыгрыша рекламной игры, а также о порядке определения победителя рекламной игры. После этого анкета покупателя передается работником магазина на хранение заведующему данного магазина.

2.3. Покупателю необходимо сохранять товарный и кассовый чеки на товар (товары) до окончания рекламной игры.

2.4. Покупатель товара (товаров), отвечающий условиям рекламной игры и выполнивший требования, установленные п. 2.2.1-2.2.3. настоящих Правил, становится участником рекламной игры.

3. Заведующие магазинов обязаны передать все анкеты участников рекламной игры, переданные им на хранение работниками соответствующих магазинов, Организатору до начала проведения розыгрыша рекламной игры.

4. Призовой фонд рекламной игры сформирован за счет имущества Организатора и денежных средств заинтересованных лиц (Частное торговое унитарное предприятие «ПолоцкПромТорг», Частное торговое унитарное предприятие «БелПромСеть», Частное торговое унитарное предприятие «Залант Групп», Частное торговое унитарное предприятие «БигПрайм»).

Его размер составляет 64 000 000 руб. (Шестьдесят четыре миллиона рублей).

Таблица № 2

Наименование приза	Количество, шт.	Цена за 1 ед., в руб.	Всего, в руб.
IPAD Air	8	8 000 000	64 000 000
ИТОГО			**64 000 000**

5. Время и место проведения розыгрыша рекламной игры.

Розыгрыш рекламной игры пройдет 05 апреля 2014 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Карла Маркса, 21-34, ювелирный магазин «Царское золото».

В розыгрыше рекламной игры участвуют анкеты всех участников рекламной игры.

Победителями рекламной игры будут признаны восемь участников, анкеты которых ведущий розыгрыша случайным образом последовательно достанет из лототрона.

В случае отсутствия победителя рекламной игры в месте проведения розыгрыша в момент его проведения, он информируется о результатах розыгрыша по контактному телефону и заказным письмом с уведомлением по адресу места жительства, указанным им в анкете участника до 14 апреля 2014 года.

6. Сроки, место и порядок выдачи призов.

6.1. Призы можно будет получить сразу после окончания розыгрыша по адресу: г. Минск, ул. Карла Маркса, 21-34, ювелирный магазин «Царское золото» либо до 05 мая 2014 года с 10.00 до 19.00 по адресу: г. Минск, ул. Карла Маркса, 21-34, ювелирный магазин «Царское золото».

В случае отказа победителя рекламной игры от приза по каким-либо причинам, выплата ему денежного эквивалента стоимости приза не производится. Невостребованные в течение вышеуказанного срока призы остаются в собственности Организатора.

6.2. Для получения приза победителю рекламной игры необходимо будет предоставить паспорт или документ, подтверждающий получение вида на жительство в Республике Беларусь, товарный и кассовый чеки на товар (товары).

Победитель рекламной игры при получении приза обязан заполнить все документы, необходимые Организатору для надлежащего оформления результатов рекламной игры и составления отчетности по результатам рекламной игры, и поставить в них свою подпись.

С момента получения приза у физического лица – победителя рекламной игры возникает обязанность по уплате подоходного налога с суммы приза в налоговом органе по месту его регистрации.

Организатор в установленный законодательством срок с момента выдачи приза направляет сообщение о сумме задолженности по подоходному налогу физического лица – победителя рекламной игры в налоговый орган по месту его регистрации.

7. Порядок информирования об условиях рекламной игры.

Правила рекламной игры будут опубликованы до начала рекламной игры в газете «Звязда». Также правила и результаты рекламной игры будут размещены на сайте www.carskoe.by.

8. Результаты рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» до 28 апреля 2014 года.

9. Дополнительную информацию о рекламной игре все желающие могут получить на сайте www.carskoe.by и по телефону 8 (017) 203 00 85 с 11.00 до 16.00.

10. Дополнительные условия.

10.1. Факт участия в рекламной игре подразумевает ознакомление и полное согласие участника с вышеизложенными Правилами.

10.2. Факт участия в рекламной игре также подразумевает, что каждый ее участник соглашается с тем, что в случае, если он станет ее Победителем, его имя, фамилия, отчество, фотографии, интервью и иные материалы о нем могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с рекламной игрой. Победитель также соглашается давать интервью либо сниматься для рекламных материалов, связанных с рекламной игрой, без уплаты за это какого-либо вознаграждения. Все права на подобные публикации и результаты съемок принадлежат Организатору.

Свидетельство №2311 от 27.02.2014 г. Выдано Министерством торговли РБ

ДЭПАРТАМЕНТ ПА КАШТОЎНЫХ ПАПЕРАХ
Міністэрства фінансаў
Рэспублікі Беларусь
ЗАВЕРАНА
Подпіс

белагропромбанк
традиции будущего

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об открытой продаже облигаций открытого акционерного общества «Белагропромбанк» для юридических лиц сто семьдесят третьего выпуска

1. Наименование эмитента:
а) полное наименование:
на белорусском языке – адкрытае акцыянернае таварыства «Белаграпрамбанк»;
на русском языке – открытое акционерное общество «Белагропромбанк» (далее – Банк);
б) сокращенное наименование:
на белорусском языке – ААТ «Белаграпрамбанк»;
на русском языке – ОАО «Белагропромбанк».

2. Место нахождения Банка, телефон, факс, электронный адрес (e-mail)
Местонахождение Банка: 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3.
Телефон: (017) 229 63 25, факс (017) 229 64 43
Электронный адрес E-mail: info@belapb.by
УНП 100693551, ОКПО 00040577.

3. Наименование периодического печатного издания, в котором будет публиковаться годовая финансовая отчетность Банка, информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации эмитента либо о возбуждении в отношении эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве), о внесенных изменениях в проспект эмиссии облигаций, и сроки их публикации
Годовая финансовая отчетность Банка ежегодно публикуется в газетах «Звязда» и «Рэспубліка» не позднее 25 апреля года, следующего за отчетным.
Годовая финансовая отчетность Банка за 2012 год опубликована Банком 30.03.2013 в газетах «Звязда» и «Рэспубліка».
В газете «Звязда» публикуется следующая информация:
- в случае принятия решения о реорганизации или ликвидации Банка – не позднее 2-х месяцев с момента принятия такого решения;
- в случае возбуждения в отношении Банка производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) – в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления;
- в случае внесения изменений в проспект эмиссии облигаций – не позднее 7 дней после регистрации указанных изменений Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь.

4. Размер уставного фонда Банка
Уставный фонд Банка составляет 6 803 635 046 000 (Шесть триллионов восемьсот три миллиарда шестьсот тридцать пять миллионов сорок шесть тысяч) рублей.

5. Депозитарием, обслуживающим Банк, является Депозитарий ценных бумаг Банка (адрес: 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3), действующий на основании специального разрешения (лицензии) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, выданного Министерством финансов Республики Беларусь, сроком действия до 18.07.2022, регистрационный номер 02200/5200-1246-1085.

6. Дата, номер государственной регистрации Банка и наименование органа, его зарегистрировавшего
Банк преобразован из Белорусского республиканского банка Агропромбанк СССР учредительной конференцией 11.02.1991 и зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь 03.09.1991, регистрационный № 20. Устав Банка утвержден общим собранием акционеров 11.02.1991 (протокол № 1) (с изменениями и дополнениями, зарегистрированными постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 31.12.2013 № 20).
Банк в своей деятельности руководствуется законодательством Республики Беларусь, международными договорами Республики Беларусь, локальными нормативными правовыми актами Банка, а также Уставом Банка.

7. Сведения о проведении открытой продажи облигаций сто семьдесят третьего выпуска

7.1. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение
Решение о выпуске облигаций сто семьдесят третьего выпуска для юридических лиц в соответствии с Уставом Банка принято Наблюдательным советом Банка 23.01.2014, протокол № 2.

7.2. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям
Выпуск облигаций осуществляется без обеспечения по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь при условии, что общий размер обязательств по таким облигациям не превышает 80 процентов нормативного капитала Банка (подпункт 1.8 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг»).
По состоянию на 01.02.2014 нормативный капитал Банка составляет 9 613 285,7 млн. бел. рублей.

7.3. Цель выпуска облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций
Выпуск облигаций осуществляется в целях привлечения денежных средств юридических лиц.
Привлеченные средства от размещения облигаций будут направлены на фондирование ранее выданных кредитов корпоративным клиентам вне рамок государственных программ.

7.4. Выпуск облигаций согласован Национальным банком Республики Беларусь (постановление Правления Национального банка Республики Беларусь от 17.02.2014 № 84).

7.5. Форма выпуска и вид облигаций, объем эмиссии, количество, номинальная стоимость облигаций
Форма выпуска и вид облигаций – именные, процентные, неконвертируемые, бездокументарные.
Объем эмиссии облигаций составляет 500 000 000 000 (Пятьсот миллиардов) белорусских рублей. Номинальная стоимость одной облигации – 1 000 000 (Один миллион) белорусских рублей. К размещению предлагаются 500 000 (Пятьсот тысяч) штук облигаций, серии ОБ173, номера 0000001 – 0500000.

7.6. Период проведения открытой продажи облигаций
Дата начала периода размещения облигаций – 27.02.2014, дата окончания периода размещения облигаций – 25.07.2014.

7.7. Место и время проведения открытой продажи облигаций
Размещение облигаций сто семьдесят третьего выпуска осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
Размещение (продажа) облигаций Банка производится после согласования Национальным банком Республики Беларусь выпуска облигаций, регистрации в Департаменте по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь выпуска облигаций, опубликования заверенной Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь краткой информации об открытой продаже облигаций сто семьдесят третьего выпуска.
Первичное размещение облигаций в течение периода размещения осуществляется на внебиржевом рынке путем открытой продажи в филиалах 1 и 2 уровня, ОПЕРУ центрального аппарата Банка в течение их рабочего времени.
Владельцами облигаций могут быть юридические лица. Юридические лица, изъявившие желание приобрести облигации, обязаны перечислить денежные средства в безналичном порядке на счет Банка, указанный в договоре.
Банк вправе не заключать договоры купли-продажи облигаций в период размещения, если условия, определенные решением о выпуске облигаций, становятся для Банка экономически невыгодными. Решение о прекращении (возобновлении) заключения договоров купли-продажи облигаций в период размещения принимает уполномоченный орган Банка.
Продажа облигаций осуществляется по текущей стоимости на дату совершения операций и рассчитывается по формуле:

$$С = Нп + Дн,$$

где:
С – текущая стоимость облигации;
Нп – номинальная стоимость облигации;
Дн – накопленный процентный доход.
В день начала открытой продажи облигаций текущая стоимость облигации равна ее номинальной стоимости.
Накопленный процентный доход рассчитывается по следующей формуле:

$$Дн = \frac{Нп \times Пд1 \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366}) + Нп \times Пд2 \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366}) + ... + Нп \times Пдп \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366})}{100}$$

где:
Дн – накопленный процентный доход;
Нп – номинальная стоимость облигации;
Пд1, Пд2, ... Пдп – ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь, увеличенная на 7 (Семь) процентных пунктов, за соответствующую часть периода начисления дохода, в пределах которого ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь была неизменной;
Т365 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;
Т366 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.
День начала размещения облигаций (дата выплаты последнего процентного дохода) и день расчета текущей стоимости облигаций считаются одним днем. При этом за даты выплаты процентного дохода принимаются даты, установленные в пункте 7.8 настоящей Краткой информации.

7.8. Порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты, период начисления процентного дохода
Выплата дохода по облигации производится в виде процентного дохода 1 раз в месяц за истекший период начисления дохода владельцам облигаций, которые указаны в реестре владельцев облигаций, а также владельцам облигаций, которые приобрели облигации в период размещения согласно соответствующим договорам после указанного срока формирования реестра до даты выплаты процентного дохода. Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода указаны в нижеследующей таблице:

ПЕРИОДЫ НАЧИСЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНОГО ДОХОДА				Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода
Порядковый номер периода начисления дохода	Начало периода	Конец периода, дата выплаты дохода	Продолжительность периода (дней)	
1	2	3	4	5
1	28.02.2014	27.03.2014	28	24.03.2014
2	28.03.2014	27.04.2014	31	23.04.2014
3	28.04.2014	27.05.2014	30	22.05.2014
4	28.05.2014	27.06.2014	31	24.06.2014
5	28.06.2014	27.07.2014	30	23.07.2014
6	28.07.2014	27.08.2014	31	22.08.2014
ИТОГО:	x	x	181	x

Процентный доход выплачивается путем перечисления в безналичном порядке суммы процентного дохода на счет владельца облигации в белорусских рублях в дату окончания периода начисления процентного дохода.
В случае если дата выплаты процентного дохода выпадает на нерабочий день, выплата процентного дохода осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим. Проценты на сумму процентного дохода по облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются. Под нерабочими днями в настоящей Краткой информации понимаются выходные дни, государственные праздники, праздничные дни и другие, являющиеся нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
Процентный доход по облигациям за первый период начисления дохода начисляется с даты, следующей за датой начала размещения облигаций по дату его выплаты включительно. Процентный доход по облигациям за последующие периоды начисления дохода начисляется с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период начисления дохода по дату выплаты дохода за соответствующий период начисления дохода (дату погашения) включительно.
Начисление процентного дохода осуществляется в течение срока обращения облигаций. Со дня истечения срока обращения облигаций процентный доход не начисляется.
Расчет процентного дохода производится путем его начисления на номинал облигации за период начисления дохода, определенный в соответствии с настоящей Краткой информацией, по процентной ставке, равной ставке рефинансирования Национального банка Республики Беларусь (с учетом ее изменения), увеличенной на 7 (Семь) процентных пунктов.
Расчет процентного дохода осуществляется по следующей формуле:

$$Дп = \frac{Нп \times Пд1 \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366}) + Нп \times Пд2 \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366}) + ... + Нп \times Пдп \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366})}{100}$$

где:
Дп – процентный доход, выплачиваемый периодически в течение срока ее обращения;
Нп – номинальная стоимость облигации;
Пд1, Пд2, ... Пдп – ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь, увеличенная на 7 (Семь) процентных пунктов, за соответствующую часть периода начисления дохода, в пределах которого ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь была неизменной;
Т365 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;
Т366 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.
Облигации предоставляют владельцу право на получение процентного дохода, а также номинальной стоимости облигаций при их погашении в денежных единицах, в которых выражена их номинальная стоимость.

7.9. Срок и порядок обращения облигаций
Обращение облигаций сто семьдесят третьего выпуска осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
Срок обращения облигаций – 181 календарный день с 27.02.2014 по 27.08.2014. День начала размещения облигаций и день начала погашения облигаций считаются одним днем.
Совершение сделок купли-продажи облигаций при их обращении осуществляется юридическими лицами на внебиржевом рынке с заключением договора купли-продажи и (или) биржевом рынке в соответствии с порядком, установленным ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» (далее – Биржа).
Сделки с облигациями на вторичном рынке прекращаются:
- за три рабочих дня до даты выплаты процентного дохода (погашения);
- за пять рабочих дней до даты досрочного погашения облигаций.

7.10. Дата погашения облигаций – 27.08.2014.

7.11. Условия и порядок досрочного погашения облигаций
Банк может принять решение о досрочном погашении облигаций сто семьдесят третьего выпуска либо его части до даты окончания срока обращения в случае принятия соответствующего решения Наблюдательным советом Банка:
- приобретенных в полном объеме эмиссии либо не в полном объеме эмиссии до даты окончания срока обращения;
- неразмещенных в полном объеме эмиссии либо оставшейся части неразмещенных облигаций;
- размещенных в полном объеме эмиссии либо части размещенных облигаций. О данном решении Банк письменно уведомляет владельцев облигаций и Биржу за пять рабочих дней до установленной даты досрочного погашения облигаций.
При досрочном погашении облигаций владельцу выплачивается номинальная стоимость, а также накопленный процентный доход за период с даты, следующей за датой продажи (датой выплаты последнего процентного дохода) по дату досрочного погашения облигаций включительно.
Досрочное погашение облигаций осуществляется Банком:
в отношении лиц, указанных в реестре владельцев облигаций, который формируется депозитарием Банка за пять рабочих дней до установленной Банком даты досрочного погашения облигаций;
путем перечисления в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь причитающихся денежных средств в белорусских рублях на счета владельцев облигаций.
В случае досрочного погашения части размещенных облигаций досрочное погашение осуществляется пропорционально количеству принадлежащих владельцам облигаций, при этом количество досрочно погашаемых облигаций должно быть кратно целому числу. Расчет количества досрочно погашаемых облигаций осуществляется с округлением до целого числа с учетом двух знаков после запятой в следующем порядке:
если первая из отбрасываемых цифр (вторая цифра после запятой) больше или равна 5, то первая цифра после запятой увеличивается на единицу;
если первая из отбрасываемых цифр меньше 5, то увеличение не производится (отбрасывается вторая цифра после запятой). Таким же образом осуществляется округление до целого числа с учетом первой цифры после запятой.
Обязанность Банка по досрочному погашению облигаций считается исполненной с момента списания денежных средств со счета Банка по реквизитам счетов владельцев облигаций.
В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы облигаций обязаны не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для погашения облигаций, осуществить перевод досрочно погашаемых облигаций на счет «депо» Банка № 100004, раздел 18, счет «депо» ЛОРО №1000009, раздел 00. Для осуществления перевода облигаций на счет «депо» Банка в депозитарий владелец облигаций обязан представить поручение «депо», в котором в реквизите «Назначение и (или) основание» указывается: «Перевод ценных бумаг на счет «депо» эмитента в связи с их погашением».
После досрочного погашения облигаций Банк в установленном порядке уведомляет Департамент по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь о необходимости исключения из Государственного реестра ценных бумаг облигаций данного выпуска или его части.

7.12. Условия и порядок приобретения облигаций Банком до даты начала их погашения
В период обращения облигаций Банк может осуществлять приобретение облигаций до даты начала их погашения у любого их владельца:
- 1, 10 и 20 числа каждого месяца по текущей стоимости;
- в иные сроки на условиях, утвержденных уполномоченным органом Банка.
Приобретение облигаций осуществляется Банком на внебиржевом рынке в объеме и в порядке, определенные соответствующим договором купли-продажи, заключенным между владельцем облигаций и Банком, и (или) биржевом рынке в соответствии с регламентом Биржи.
В случае если дата приобретения облигаций Банком выпадает на нерабочий день, приобретение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим. Проценты на сумму приобретения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.
Для продажи облигаций Банку владелец облигаций должен:
а) не позднее трех рабочих дней до предполагаемой даты продажи представить в Банк заявление о намерении осуществить такую продажу, которое должно содержать:
наименование владельца облигаций;
наименование ценной бумаги;
количество облигаций, предложенных для продажи;
банковские реквизиты счета для перечисления денежных средств за проданные облигации (в случае если приобретение облигаций осуществляется Банком на внебиржевом рынке);
согласие с условиями приобретения облигаций Банком, которые изложены в настоящей Краткой информации;
юридический адрес (место нахождения) и контактные телефоны владельца;
подпись уполномоченного лица и печать владельца – юридического лица;
б) на внебиржевом рынке:
обеспечить в порядке и сроки, определенные соответствующим договором купли-продажи, перевод указанных в заявлении облигаций со счета «депо» владельца – юридического лица на счет «депо» Банка;
при необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
в) на биржевом рынке:
не позднее дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.
В случае несоблюдения владельцем облигаций сроков представления заявления о продаже и (или) перевода указанных в заявлении облигаций – приобретение облигаций Банком не осуществляется.
Банк имеет право осуществлять на вторичном рынке в соответствии с законодательством Республики Беларусь:
- дальнейшую реализацию приобретенных облигаций Банка;
- иные действия с приобретенными облигациями Банка.

7.13. Порядок погашения облигаций
Погашение облигаций производится 27.08.2014 на основании реестра владельцев облигаций. Реестр владельцев облигаций составляется на 22.08.2014. В случае если дата погашения выпадает на нерабочий день, погашение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму погашения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.
Обязанность Банка по погашению облигаций считается исполненной с момента списания денежных средств со счета Банка по реквизитам счетов владельцев облигаций.
При погашении владельцы облигаций обязаны перевести погашаемые облигации на счет «депо» Банка № 100004, раздел 18, счет «депо» ЛОРО №1000009, раздел 00 в срок не ранее даты, на которую формируется реестр владельцев облигаций для целей погашения, и не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления на счет владельца облигаций (выплаты владельцу облигаций) денежных средств, необходимых для погашения. Для осуществления перевода облигаций на счет «депо» Банка в депозитарий владелец облигаций обязан представить поручение «депо», в котором в реквизите «Назначение и (или) основание» указывается: «Перевод ценных бумаг на счет «депо» эмитента в связи с их погашением».
При погашении облигаций владельцу выплачивается в безналичном порядке номинальная стоимость облигаций, а также процентный доход за период начисления.

7.14. Дата формирования реестра владельцев облигаций для целей погашения облигаций
Реестр владельцев облигаций составляется на 22.08.2014.

7.15. Условия и порядок возврата средств инвесторам при признании выпуска облигаций несостоявшимся, запрещении выпуска облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь
Банком не предусматривается возможность признания выпуска облигаций несостоявшимся.
В случае запрещения выпуска облигаций, Банк в месячный срок с момента получения уведомления от Департамента по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь о запрещении выпуска облигаций возвращает инвесторам денежные средства, полученные в оплату размещенных облигаций, и накопленный процентный доход за период с даты, следующей за датой продажи (датой выплаты последнего процентного дохода) по дату получения уведомления включительно, и письменно уведомляет Департамент по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

8. Порядок и условия осуществления Банком выплат в случае отсутствия (наличия недостоверной) информации
В случае отсутствия в реестре владельцев облигаций данных о банковских реквизитах владельцев облигаций (не представления владельцами облигаций измененных данных о банковских реквизитах), не переоформления счетов «депо» на новых владельцев в соответствии с законодательством Республики Беларусь, а также в иных случаях, установленных законодательством Республики Беларусь, сумма, подлежащая выплате, депонируется на соответствующем счете Банка и выплачивается при непосредственном обращении владельцев облигаций (уполномоченных лиц). Проценты по депонированным суммам не начисляются и не выплачиваются.
При обращении владельцы облигаций представляют в Банк письменные заявления с указанием новых (измененных) банковских реквизитов, которые могут быть переданы нарочным (курьером) и (или) с использованием факсимильной связи с последующим обязательным представлением оригиналов заявлений на бумажном носителе.
При погашении облигаций в случае необходимости переоформления счетов «депо», открытых в депозитарии Банка, владельцы облигаций обязаны предоставить документы, предусмотренные законодательством Республики Беларусь.
Выплата причитающейся владельцам облигаций суммы производится не позднее 1 (Одного) рабочего дня после представления Депозитарию ценных бумаг Банка необходимых документов.

9. Дата и номер государственной регистрации облигаций (заполняется Департаментом по ценным бумагам)
Облигации сто семьдесят третьего выпуска зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь от 27.02.2014.
Регистрационный номер: 5-200-02-2103.

10. Другие сведения, указываемые по решению эмитента
Налогообложение доходов по облигациям осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

11. Сведения о месте, времени и способе ознакомления с подробной информацией (копией проспекта эмиссии облигаций)
С более подробной информацией (копией проспекта эмиссии облигаций) сто семьдесят третьего выпуска можно ознакомиться в филиалах Банка 1 и 2 уровня, расчетно-кассовых центрах, а также ОПЕРУ центрального аппарата Банка в течение их рабочего времени.

Справку о продаже облигаций можно получить в Контакт-центре Банка по короткому номеру 136, ОПЕРУ центрального аппарата Банка по адресу: г. Минск, пр-т Жукова, 3, тел. (8-017) 218-57-11, а также в следующих филиалах Банка:
г. Брест, ул. Воровского, 11, тел. (8-0162) 27-05-52,
г. Витебск, ул. Димитрова, 31, тел.: (8-0212) 35-00-21, 36-03-89,
г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, тел.: (8-0232) 79-27-24, 79-87-14,
г. Гродно, ул. Советских Пограничников, 110, тел.: (8-0152) 79-52-51, 79-52-14,
г. Могилев, пр-т Мира, 55, тел.: (8-0222) 29-37-50, 29-37-52,
г. Минск, пр-т Победителей, 91, тел.: (8-017) 209-77-91, 209-77-26,
г. Минск, ул. Ольшевского, 24, тел.: (8-017) 229-65-35, 229-65-38.

Заместитель Председателя Правления ОАО «Белагропромбанк» **А.П.Волосюк**

И.о. главного бухгалтера ОАО «Белагропромбанк» **И.А.Медвецкий**

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
время работы Контакт-Центра Банка
8.00–20.00 – рабочие дни
8.00–18.00 – выходные и праздничные дни
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, MTC) – по тарифам операторов связи.
Консультации оказываются бесплатно.
www.belapb.by
Лицензия на осуществление банковской деятельности от 14.06.2013 № 2, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ОАО «Амкодор-Белвар»

222005, г. Минск, проспект Независимости, 58

Извещение о созыве внеочередного общего собрания акционеров
Собрание состоится 11 марта 2014 г. в 15.00
по адресу: г. Минск, проспект Независимости, 58,
зал заседания Общества (корпус № 30, 3 этаж).

Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 14.00 до 14.55. Орган, созывающий собрание: Совет директоров. Основание созыва собрания – решение Совета директоров Общества от 27 февраля 2014 года. Дата составления списка акционеров, имеющих право на участие в Собрании, – 3 марта 2014 г.

Повестка дня:
1. О внесении изменений в условия договора № 2 на открытие аккредитива без перевода покрытия от 11.04.2013 года, заключенного с ОАО «БПС-Сбербанк».
2. О предоставлении полномочий на подписание документов на внесение изменений в условия договора № 2 на открытие аккредитива без перевода покрытия от 11.04.2013 года и договора о залоге № 2-01 от 11.04.2013 года.

С информацией (материалами), подлежащими представлению акционерам при подготовке к проведению собрания, акционеры могут ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) начиная с 5 марта 2014 г. в отделе кадров Общества с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания – по месту его проведения.
Участникам собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность или договор).

УНП 100363840 *Совет директоров ОАО «Амкодор-Белвар»*

ОАО «Беловежский» сообщает, что 28 марта 2013 г. в 15.00 в «Доме культуры» пос. Беловежский, ул. Ленина, д. 2 СОСТОИТСЯ ОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

ОАО «Беловежский».

Регистрация участников собрания будет проводиться **с 14.00 до 15.00.**

Повестка дня:
П. 1. Отчет генерального директора ОАО «Беловежский» об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2013 год и основных направлениях деятельности в 2014 году.
П. 2. Отчет ревизионной комиссии о результатах проверки деятельности Общества за 2013 год.
П. 3. Об утверждении годового отчета и бухгалтерского баланса Общества за 2013 год и распределение чистой прибыли за 2013 год. О выплате дивидендов за 2013 год. Об утверждении направлений использования чистой прибыли на 2014 год и первый квартал 2015 года.
П. 4. О работе наблюдательного совета в 2013 году. Оценка деятельности генерального директора Общества наблюдательным советом. Отзыв наблюдательного совета о годовом отчете и бухгалтерском балансе Общества за 2013 год.
П. 5. О выборах членов наблюдательного совета и выплаты им материального вознаграждения.
П. 6. О выборах членов ревизионной комиссии и выплаты им материального вознаграждения.

С материалами повестки дня общего собрания можно ознакомиться в рабочие дни по месту нахождения Общества Каменецкий р-н, п. Беловежский, ул. Ленина, д. 2, с 10.00 до 16.30. Акционеры Общества могут участвовать в собрании лично или через своих представителей, имеющих доверенность. При себе необходимо иметь документы, удостоверяющие личность.
Телефон для справок 8 01631 37771. УНП 200193456

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Аукцион состоится 12.03.2014 г. в 10.30
по адресу: 220039, г. Минск, ул. Воронянского, д. 5, к. 3, кабинет № 217.
Организатором аукциона является

РУП «Белпочта» в лице Минского филиала РУП «Белпочта»,

находящегося по адресу: г. Минск, ул. Воронянского, д. 5, к. 3.

НА АУКЦИОНЕ ВЫСТАВЛЯЕТСЯ ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА.

1) Помещение на 1 этаже изолированного административно-производственного помещения, расположенного по адресу: Минская обл., г. Жодино, пр-т Мира, 9-1 в удовлетворительном состоянии, срок аренды – 5 лет, целевое использование – размещение офиса, складского помещения, осуществление розничной торговли, оказание услуг, производственных целей (за исключением вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен 3.
Лот № 1. Помещение площадью 39,7 кв.м. Начальная цена продажи – 853 550 рублей, размер задатка – 85 355 рублей.
2) Помещения на 2 этаже изолированного административно-производственного помещения, расположенного по адресу: Минская обл., г. Жодино, пр-т Мира, 9-1 в удовлетворительном состоянии, срок аренды – 5 лет, целевое использование – размещение офиса, складского помещения, осуществление торговли, оказание услуг, производственных целей (за исключением вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен 3.
Лот № 2. Помещения площадью 15,1 (14,5; 0,3; 0,3) кв.м. Начальная цена продажи – 324 650 рублей, размер задатка – 32 465 рублей.
Лот № 3. Помещение площадью 14,4 кв.м. Начальная цена продажи – 309 600 рублей, размер задатка – 30 960 рублей.
3) Помещение в подвале изолированного административно-производственного помещения, расположенного по адресу: Минская обл., г. Жодино, пр-т Мира, 9-1 в удовлетворительном состоянии, срок аренды – 5 лет, целевое использование – размещение офиса, складского помещения, осуществление торговли, оказание услуг, производственных целей (за исключением вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен 3.
Лот № 4. Помещение площадью 42,4 кв.м. Начальная цена продажи – 911 600 рублей, размер задатка – 91 160 рублей.
4) Помещение на 1 этаже здания складов, расположенного по адресу: Минская область, г. Молодечно, пер.Черняховского,18 в удовлетворительном состоянии, срок аренды – 5 лет, целевое использование – размещение складского помещения, оказание услуг, организация производства (кроме вредных производств). Коэффициент от 0,5 до 3 установлен 3.
Лот № 5. Помещение площадью 22,4 кв.м. Начальная цена продажи – 481 600 рублей, размер задатка – 48 160 рублей.
5) Помещения на 2 этаже капитального строения (административное здание), расположенного по адресу: Минская обл., Молодечненский район, г. Молодечно, ул. Притыцкого, 18 в удовлетворительном состоянии, срок аренды 5 лет, целевое использование – для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли. Коэффициент от 0,5 до 3 установлен 3.
Лот № 6. Помещение площадью 59,1 кв.м. Начальная цена продажи – 1 270 650 рублей, размер задатка – 127 065 рублей.
Лот № 7. Помещение площадью 74,5 кв.м. Начальная цена продажи – 1 601 750 рублей, размер задатка – 160 175 рублей.

Документы на участие в аукционе принимаются с 03.03.14 г. по 11.03.14 г. в рабочее время (с 10.00 до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. Воронянского, д. 5, к. 3, кабинет 103. Документы, поданные после 16.00 11. 03.14 г., не рассматриваются.

Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе:
- перечисляет задаток на субсчет 3012205780018 в Минском отделении БелАПБ, код 942, УНП 101120215, Минский филиал РУП «Белпочта»;
- подает заявление на участие в аукционе;
- заключает соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;
- предоставляет копию платежного документа о перечислении задатка.
Помимо указанных документов:
- физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность;
- индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации;
- юридическое лицо (резидент Республики Беларусь) – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; нерезидент – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.
Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.
Копии документов представляются без нотариального засвидетельствования.
Договор аренды по результатам аукциона заключается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.
В случаях, если Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) не подписал протокол о результатах аукциона; не уплатил сумму, по которой продан предмет аукциона; не возместил организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение аукциона; не подписал договор аренды, а также, в случае если участники аукциона, отказались объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным, указанными лицами уплачивается штраф в размере 100 базовых величин.

Телефон для справок: (8-017) 213-28-18, факс (8-017) 207-84-66.

Извещения о проведенных ранее аукционах были опубликованы в газете «Звязда» 06.09.13 по Лоту № 1, 05.06.13 по Лотам № 2, № 3, № 4, 19.11.13 по Лоту № 5, 27.08.13 по Лотам № 6, № 7.

Наш культурны асяродак
Жырандоля
Выпуск № 5 (222)

■ Дзеля памяці

АД РАДАВОДУ ДА ТАЯМНІЦ ВЕРШАСКЛАДАННЯ

Серыя «Жыццё знакамітых людзей Беларусі» распавядае пра Аркадзя Куляшова

Да 100-годдзя народнага паэта Беларусі выдавецтва «Мастацкая літаратура» выпусціла кнігу «Лясному рэху праўду раскажу». Аўтар — Валянціна Куляшова — распавядае пра свайго бацьку. Акрамя таго што дзякуючы выданню ёсць магчымасць больш даведацца пра жыццёвы і творчы шлях паэта, які нарадзіўся ў вёсцы Сматрэвічы Магілёўскай вобласці, чытачы становяцца бліжэй да яго творчасці: у кнізе змяшчаюцца вершы і ўрыўкі паэм Куляшова. Але ці не найбольш каштоўнае ў такіх выданняў — спроба паглядзець на класікаў і вядомых творцаў менавіта як на людзей, якія ў свеце стасуюцца з іншымі, кахаюць, сябруюць, перажываюць, дзеляцца з некім пачуццямі, эмоцыямі і часцінкай душы.

Кніга, прысвечаная Аркадзю Куляшову, стала 17-м выданнем у серыі «Жыццё знакамітых людзей Беларусі». Раней былі прадстаўленыя выданні пра класікаў айчыннай літаратуры — такіх, як Янка Купала, Якуб Колас, Максім Багдановіч, Іван Шамякін, Максім Танк. Прэзентацыя кнігі «Лясному рэху праўду раскажу» адбылася ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, якая да юбілею А. Куляшова прадставіла выставу з яго збораў розных гадоў выдання, яго твораў у перакладзе на розныя мовы свету, манаграфій пра жыццё і творчасць паэта.

Ларыса ЦІМОШЫК

■

■ Кінакрокі

«Туфлікі» прывялі да гісторыі з сабакам

Добра вядомы чытачам «Звязды» кароткаметражны фільм пра халакост «Туфлікі», зняты пры ўдзеле 5 краін, у тым ліку і Беларусі, неўзабаве займее працяг. Ім стане фільм «Брут» (другая частка трылогіі «Сведкі» памяці ахвяр халакосту) — гісторыя паводле апавядання чэшска-нямецкага пісьменніка Людвіга Ашкеназі, якая распавядае пра тое, як вайна, расавыя законы і чалавечая жорсткасць разлучылі нямецкую аўчарку па мянушцы Брут са сваёй гаспадыняй. Сабака патрапіў у канцлагер, дзе яго зрабілі вартавым. У выніку бяскрыўдны хатні сабака ператварыўся ў злоснага звера-забойцу.

Прадзюсар фільма Юрый Ігруша распавёў, што сабак для фільма будуць выбіраць у беларускіх пітомніках. Гэта будуць сабакі рознага ўзросту: ад шчанюка да дарослага звера.

Мяркуецца, што рэжысёрам карціны «Брут», як і «Туфлікаў», стане расійскі кінарэжысёр Канстанцін Фам. Наогул над стужкай будуць працаваць спецыялісты з Беларусі, Расіі, Ізраіля і ЗША. А здымкі пройдуць на тэрыторыі Беларусі і Чэхіі. Вядуцца перамовы пра здымкі на тэрыторыі канцлагера Тэрэзін.

Вольга ЧАЙКОЎСКАЯ

■

■ Кніжная паліца

ПАКЛОН

Лепей — па-беларуску!

Напрыканцы мінулага года ў літаратурным свеце краіны адбылася падзея пад назвай «Лепей». Аўтар незвычайнага зборніка рукапісаў (якія пазначаны 1952–2013 гадамі) — народны паэт Беларусі Рыгор Барадулін. Адметнае выданне не проста прадстаўляе вершы паэта: ёсць магчымасць пабачыць, як клапатліва выпісаны літары яго ўласнай рукой. Выпісаны з любоўю да сэнсаў, якія гэтыя літары ўтвараюць, калі збіраюцца ў словы. І адчуваецца, што словы пражытыя, прачулыя, балючыя і радасныя, дадзеныя Звыш. І гэтыя словы — нашы, пра нас. Прыгожа — і па-беларуску. Здавалася, лепей за Барадуліна паказаць іх прыгажосць і багацце складана. Але ўсё ж — можна.

І гэта паказаў ён жа. Гаворка пра яшчэ адну кнігу 2013 года, якая называецца «Вушацкі словазбор Рыгора Барадуліна». І тут складана не пагадзіцца з тым, што гэта «Цуд!» Таму што кніга пра словы. Пра тыя словы, якія зрабілі хлопчыка з Вушаччыны паэтам. Безумоўна, каб пісаць вершы, патрэбны талент. Безумоўна, каб размаўляць праз вершы з людзьмі, трэба мець што сказаць. Але не можа быць паэта без мовы, якою ён прамаўляе, не можа быць паэта без выдатнага валодання словам, без слоўнага багацця, трапнасці, адмысловасці, смаку. І калі пачынаеш смакаваць беларускія словы ўслед за Рыгорам Іванавічам, то ўзнікае пачуццё напоўненасці: у такія моманты хутчэй за ўсё даходзіць сэнс выразу «ежа духоўная». І радуешся жыццю, якое праходзіць сярод такога багацця. Ды вось жа шкада, што збіраць гэтае багацце, дадзенае мільёнам беларусаў, здагадваюцца адзінкі.

У кнізе сабраны словы і выразы таго кутка беларускай зямлі, які стаў моўнай крыніцай паэта. Кніга мае прысвячэнне: «Светлае памяці мамы Куліны». Барадулін прызнаецца, што для яго гэтая кніга — сустрэча з блізкімі. Але і развітанне. «Гэта мой паклон да зямлі тым, хто пялегваў праз вякі нашае самабытнае слова».

Паклон — ад паэта. І паклон яму: быў люты — месяц Барадуліна. І гэта той час, калі, можа быць, ён разважае пра сваё нараджэнне, пра сваё выхаванне сярод народа, які даў магчымасць жыць, і жыць асэнсавана. Таго народа, ад якога ўзяў галоўнае — мову, праз якую праявіў свой талент.

А цяпер сапраўды, колькі жывога сыходзіць разам з носьбітамі мовы, і часам, імкнучыся гаварыць «правільна», «граматна», «цывільна», нават літаратурна па-беларуску, мы губляем і наогул страчваем каларыт мясцін, з якіх паходзім. А ў кожнай з іх — свой слоўны смак, які прыходзіць заўсёды праз тых, хто з мовай жыве і не імкнецца падстройвацца пад іншыя варыянты гаворак. У гэтым жа і багацце Беларусі: што ні мясцовасць, то свае слоўцы. Свае прымаўкі. Свая мудрасць. Людзі, якія цэняць і паважаюць сябе (нават простыя людзі), гэтую мудрасць не проста прамаўляюць у залежнасці ад сітуацыі — яны ёю карыстаюцца ў жыцці. Ці не на кожную жыццёвую складанасць (ці, наадварот, радасць) у беларусаў ёсць свае крылатыя выразы, прыказкі ды прымаўкі. Мудрасць Барадуліна як творцы ў тым, што ён захаваў гэтую вушацкую адмыСЛОВАсць у паэзіі. Мудрасць яго як чалавека ў тым, што занатоўваў і тым самым зберагаў моўнае багацце свайго краю. Натуральна, хочацца знайсці тлумачэнне, што і чаму пабуджае да гэтага. І аўтар тлумачыць: «Мама перадала мне найвялікшы дар — мову нашую крывіцкую з вушацкай падсветкай, з вушацкім прысмакам. Мова Вушаччыны сягае ад паганскіх каранёў і да біблейскага неба… Вушацкі словазбор — спроба сабраць за адным бяседным сталом хоць крышачку непераўзыдзенага шматгалосся роднае мне зямлі, шматгалосся, якое, на жаль, пачынае глухнуць».

Аднак усё залежыць выключна ад людзей. Ад іх любові ці абыякавасці. Ад іх адданасці і адарванасці. Ад той повязі са спрадвечным і існым, якая існуе нават тады, калі ты ўжо выйшаў на іншы ўзровень адукацыі і развіцця (ну, нібыта…) І ўзяўшы ў рукі гэтую кнігу, я падумала пра тое, як мне падабаецца слухаць гаворку свайго раёна, насамрэч такую цёплую, хоць некаторым паляшуцкі дыялект падаецца грубаватым. Але, калі гавораць мае бацькі — гэта ж музыка, з пераліваміі, асобным рытмам, у якой (мне так здаецца!) зашыфраваны код усяго сусвету (паспрабуйце даказаць адваротнае). І як тут не пагадзіцца з паэтам: усё пачынаецца ад бацькоў. І нават калі адрываешся ад іх і жывеш сваім розумам, усё роўна ўнутры застаецца іх сутнасць, а іх словы ўспыхваюць зоркамі ў галаве, рвуцца вонкі ў тыя моманты, калі інакш і лепей не скажаш. Але што неверагодна радуе ў Беларусі: раз-пораз у гутарках хтосьці можа заўважыць: «А ў нас кажуць інакш…» Радуе, што, аказваецца, не такая ўжо маленькая наша краіна, калі столькі варыянтаў, столькі магчымасцяў выказацца і данесці думку. І якая ж багатая на словы! Можа, таму і багатая на цудоўных паэтаў, кожны з якіх праз словы ўслаўляе ў вечнасці сваю малую радзіму. У прадмове да «Вушацкага словазбору Рыгора Барадуліна» ёсць прызнанне аднаго з іх: «Я проста купаўся ў чысцюткай, як вушацкае возера Вечалле, беларускай мове, чытаючы рукапіс гэтай кнігі. Колькі слоў, ані ў якіх слоўніках не зафіксаваных. Якое мы да таго, што ёсць, яшчэ багацце маем!»

Гэтае багацце ўвасоблена ў некалькіх раздзелах кнігі, дзе ёсць уласна слоўнік, устойлівыя выразы, прыказкі і прымаўкі, параўнанні, зычэнні, загадкі, дзіцячыя гульні, стравы, народны каляндар, жыццёвыя назіранні, увасобленыя ў словах… І вось жа занатоўваў паэт усё, а з'явіўся чалавек, дзякуючы якому стала магчыма гэта ўсё зберагчы ў выглядзе кнігі, — аўтар ідэі і ўкладальнік Наталля Давыдзенка. І шмат што, аказваецца, на Вушаччыне, гучыць гэтак жа, як і ў нас на Палессі, і мае тое ж значэнне: як, напрыклад, выразы «вытлуміць мазгі» ці «лынды біць». І не трэба тлумачыць, здаецца, нікому ў Беларусі, што значыць «свая хатка як родная матка». Але ж калі засвойваю вушацкія словы, то мысленна шукаю «свой», паляшуцкі варыянт…

Ларыса ЦІМОШЫК

■

Са слоўніка:

Абзыў — вясціна, водгук. *Ад яго й абзыву няма.*
Белле — святочная апратка.
Вельмаваць — прывячаць, частаваць.
Гамолка — акраец, луста, скібка.
Дабрына — збажына.
Еменка — бульба на спажытак. Еменка на емя, а семенка на семя.
Жаўжаняткі — малыя жвавыя дзеткі.
Задрыга — нягеглы.
Ісподкі — вязаныя рукавіцы.
Кавёлы — ногі.
Любосць — каханне, мілосць.
Мазгаўня — галава.
Наські — тутэйшы, свой.
Пекліцца — мучацца, цяжка працаваць.
Руя — гайня, чарада. *Руя ваўчыная спакою ня маіць.*
Ссачок — жакет.
Тубан — натоўп, юрма.
Убоіна — упарты, непаваротлівы, ленаваты. *Такая ўжо ўбоіна, хоць крычы, хоць маўчы.*
Фасунак — клад, скарб.
Хвась — гонар, ганарлівасць.
Цяпельца — вогнішча.
Чмур — балагур, зух пагаварыць, вясёлы. *З гэным чмуром са смеху памром.*
Шаргункі — бомы, званочкі.
Юр — жарсць, пал.
Ясачка — блісцінка, іскрынка.

■ З першых вуснаў

ПА-НАД ЭПОХАМІ

ПАСТАНОЎШЧЫК «РЫГАЛЕТА» РАЗВАЖАЕ ПРА АКТУАЛІЗАЦЫЮ ОПЕРНАЙ КЛАСІКІ

Нееме Кунінгас — вядомы эстонскі рэжысёр, пастаноўшчык оперы Вердзі «Рыгалета» ў Нацыянальным акадэмічным Вялікім тэатры, прэм'ера якой адбываецца ў першыя дні сакавіка. Ён працуе ў эстонскай оперы больш як 20 гадоў, прычым 15 з іх — музычным кіраўніком тэатра. Сёння Нееме ставіць спектаклі ў розных краінах. У мінулым сезоне падчас гастроляў эстонскага тэатра мінскія аматары опернага мастацтва мелі магчымасць пачуць яго «Травіяту». У рэпертуары эстонскага тэатра ёсць і опера «Рыгалета» ў яго пастаноўцы. Гэтая рэжысёрская канцэпцыя будзе прадстаўлена і ў Нацыянальным акадэмічным Вялікім тэатры оперы і балета Рэспублікі Беларусь. Напярэдадні прэм'еры Нееме Кунінгас разважае пра сваё стаўленне да Мінска, беларускага тэатра і опернага мастацтва.

Пра Мінск

— У 1970-я гады праходзілі гастролі тэатра оперы і балета «Эстонія» ў Мінску, а я быў маладым артыстам хору. Мы прыехалі на цягніку, які называўся «Чайка». Пасялілі нас у гасцініцу «Мінск». Пачалі рэпеціраваць. І раптам нам сказалі, што гастролі адкладваюцца на тыдзень, таму што сам Леанід Брэжнеў прыязджае ў Мінск уручаць Мінску зорку з нагоды прысваення сталіцы БССР звання «Горад-герой». Было лета, вельмі хораша, але спякотна. Цэлы тыдзень мы гулялі, глядзелі, як рыхтавалі і ўпрыгожвалі горад. Гастролі адбыліся пасля ад'езду Брэжнева.

А цяпер зусім іншы час, зусім іншыя абставіны, і я ўжо не харыст, а рэжысёр. Летась прыязджаў у Мінск некалькі разоў з нагоды нашай сёлетняй пастаноўкі. Летась у жніўні я гуляў па горадзе гэтак жа, як і шмат гадоў таму, пазнаў гасцініцу «Мінск» і нават адчуў настальгію па тым часе, калі быў зусім маладым. У мяне ёсць фотаздымак тых гадоў — на фоне нейкага мінскага фантана я стаю ў шырокіх штанах і з доўгімі валасамі.

Маё ўспрыманне вашага горада вельмі асабістае і, напэўна, суб'ектыўнае. Мінск і тады, і цяпер мне здаецца «гарызантальным»: тут шмат паветра, прасторы. Я бачу ў гэтым нейкі арыстакратызм. Гэта не камплімент, а маё ўспрыманне. Бо рэжысёр заўсёды думае вобразна — нейкімі асацыяцыямі, метафарамі. Часам гэта дапамагае, а бывае, і вельмі перашкаджае. Хтосьці з вялікіх пісаў, што ў людзей, якія нарадзіліся, выраслі і прывыклі жыць у вялікіх памяшканнях, прывыклі да вялікай прасторы, вочы факусіруюцца інакш, чым у тых, хто прывык да цеснаты. Мінск, з яго гарадскімі ландшафтамі, шырокімі дарогамі, дае магчымасць так бачыць.

Нееме Кунінгас (справа) падчас рэпетыцыі.

Пра настаўнікаў

— Мне было 17, калі я пачаў вучобу ў Талінскай кансерваторыі на аддзяленні вакалу. Прычым не хацеў быць «сярэднім» або проста добрым — я хацеў быць вельмі добрым спеваком. Пакуль вучыўся, выканаў даволі шмат роляў, асабліва ў лёгкім рэпертуары — мюзіклах, аперэце. На другім курсе пачаў спяваць у тэатральным хоры эстонскай оперы. Вясной 1979 года я атрымаў дыплом опернага спевака, а ў верасні ўжо быў студэнтам першага курса маскоўскага ГИТИСа.

Афіцыйна я адпрацаваў адзін месяц па размеркаванні — салістам дзяржаўнага акадэмічнага тэатра оперы і балета Эстоніі. Якраз тады Георгій Ансімаў ставіў у нас оперу «Заручыны ў кляштары» Сяргея Пракоф'ева. Мяне прызначылі яго асістэнтам. Пасля прэм'еры Ансімаў сказаў, што бярэ мяне на свой курс у ГИТИС, калі я гатовы паехаць у Маскву на 5 гадоў. Гэта быў вялікі выклік — Масква. І я пагадзіўся. У мяне былі цудоўныя педагогі: сам Георгій Ансімаў, а таксама Барыс Пакроўскі, Яўген Акулаў. Пяць гадоў я там вучыўся, а потым вярнуўся ў эстонскі тэатр у якасці рэжысёра — спачатку быў чарговым, а потым галоўным.

Пра оперу

— Ці на пад'ёме сёння опернае мастацтва? У гісторыі оперы былі і ўзлёты, і няпростыя часы… Пасля стагоддзяў поспеху, у першай палове XX стагоддзя развіццё оперных формаў «пачало тармазіць». Тады ж на хвалі авангарду з'явілася новая музычная мова, якая, аднак, была не вельмі добрай для опернага мастацтва: у творах практычна адсутнічала мелодыя, прысутнічала какафонія. Новых якасных опер не ўзнікала. Таму ў сярэдзіне XX стагоддзя оперныя тэатры вярнуліся да «старога золата». Па-ранейшаму заставаўся культ дырыжораў і вакалістаў.

У 1960–1970-я гады на піку моды былі мегамюзіклы — яркія, меладычныя, з добрым сюжэтам, эфектна аформленыя. Яны «перацягнулі» маладую тэатральную публіку, якая цікавіцца музычным тэатрам. Лаяльным да опернага мастацтва засталося старэйшае пакаленне тэатралаў. Аднак умоўнасць на опернай сцэне, усё бутафорска-фальшывае стала кідацца ў вочы. Крытыкі пачалі гаварыць пра заняпад оперы, пра тое, што старое мастацтва ўжо «нікуды не прыдатнае». Таму оперныя тэатры прыняліся шукаць новы рэпертуар, вынаходзіць новыя формы і канцэпцыі для пастаноўкі класікі — з'явілася тэндэнцыя мяняць у оперных спектаклях эпоху, форму. Сапраўднае наватарства ў форме з'явілася ў 1980-я гады ў Германіі, Англіі, а ў нас — яшчэ пазней. Пачаўся культ рэжысёраў.

Але сёння, у 2014 годзе, мы зноў гаворым пра крызіс у оперы. Аднак цяпер ён заключаецца ў іншым. Гэта крызіс опернай эстэтыкі. Так званае «наватарства» сёння — гэта часта проста трукі, сенсацыя, імкненне любымі спосабамі зрабіць так, як раней ніхто не рабіў. Актуалізаваная класіка працуе, калі ўсё, што адбываецца на сцэне, матывавана. Я бачыў некалькі такіх спектакляў — напрыклад, «Дон Жуана» Моцарта ў пастаноўцы Пітэра Селерса. Ён перанёс дзеянне ў нефешэнебельныя кварталы Нью-Ёрка. Яшчэ ў 1982 годзе Джонатан Мілер паставіў «Рыгалета» Вердзі ў Англійскай нацыянальнай оперы і перанёс дзеянне ў 1950-я, ператварыўшы герцага ў боса мафіі. Мне вельмі спадабаўся «Лятучы Галандзец», які я бачыў у Нацыянальнай оперы Уэльса ў Англіі з Браянам Тэрфелам у галоўнай ролі. Гэта было зроблена ў стылі starwars — цікавае, касмічнае відовішча. Я таксама паставіў нямала актуалізаваных спектакляў. Дарэчы, «Аіду» ў Фінляндыі таксама калісьці рабіў з пераносам часу: дзеянне там адбывалася на касмічным караблі Egypt у далёкай будучыні…

Пра «Рыгалета»

— Рабіць гэты спектакль у той эпосе, у якой прыдумляў кампазітар, я лічу, самы сумленны падыход. Гісторыя інтэрпрэтацыі оперы «Рыгалета» настолькі доўгая, так многа разоў да яе звярталіся… Мянялі эпоху, рабілі спектаклі — то пахабны, то дзіўны, то незразумелы. Але сённяшняга гледача здзівіць такім прачытаннем складана, таму што ў кіно, на тэлебачанні хапае парадных сюжэтаў, і пры гэтым дыстанцыя, гістарычная або часавая, нашмат карацейшая. А не мяняючы эпоху, зрабіць актуальна — гэта складаней. Пры гэтым важны эфект псіхалагічны. Пажадана, каб глядач пазнаў сітуацыі, пачуцці, эмоцыі, канфлікты, якія для людзей і сёння актуальныя. Мы правакуем нейкія асацыяцыі, якія ўзбуджаюць у гледача неабыякавага цікаўнасць, ён становіцца суаўтарам нашага спектакля. Але як рэжысёр я не хачу паказваць пальцам: маўляў, вось у гэтым мараль! Гэта не вельмі сціпла.

Ёсць імпульсы ў гэтай музыкі, у гэтых вобразах, якія і ў нашы дні мы можам трактаваць, інтэрпрэтаваць цікава, можа, нават больш цікава, чым у вердзіеўскія часы. У вобразе Рыгалета для мяне важна паказаць, што ён — не фізічны вырадак, не інвалід. Мне не хочацца, каб публіка спачувала яму таму, што ён інвалід. Для мяне гэта перш за ўсё чалавек з хворай свядомасцю. Для яго служба ў Герцага — гэта, у першую чаргу, праца. Ён апранае рабочае адзенне, ходзіць на працу, весяліць Герцага, здзекуецца з прыдворных. Мне здаецца, што менавіта такую канцэпцыю, можа, падсвядома, задумваў сам Вердзі.

Пра выканаўцаў

— У тэатр сёння прыйшло цалкам новае пакаленне вакалістаў. Яны таленавітыя. Акрамя таго, што ў сваім тэатры выконваюць ролі, імкнуцца бачыць свет, выступаць у іншых трупах, пашыраць свой далягляд. Гэтыя якасці і прафесіяналізм маладыя выканаўцы прыносяць і на сцэну свайго тэатра. Тое ж самае магу сказаць і пра беларускіх спевакоў. Яшчэ да працы ў беларускім тэатры над «Рыгалета» я пазнаёміўся з Ільёй Сільчуковым, які спяваў Жэрмона ў «Травіяце» ў нас у эстонскім тэатры. Часу на падрыхтоўку было мала, таму я ўвёў яго ў мой спектакль з асцярогай. Але, як высветлілася, акрамя таго, што ён мае прыгожы голас, малады чалавек хутка думае, валодае мовамі, адразу разумее ўсе рэжысёрскія патрабаванні і ўмомант усё робіць. У мінскім тэатры падчас працы над «Рыгалета» адкрыў для сябе Уладзіміра Пятрова, Уладзіміра Громава, Станіслава Трыфанава. Вельмі розныя і па вопыце, і па характары, усе яны — выканаўцы вельмі высокага ўзроўню. Проста Rolls-Royce! Цікавыя спявачкі Дзіяна Трыфанава і Таццяна Гаўрылава. Прыемна працаваць з такімі людзьмі.

Пра цуд

— Феномен оперы, балета і ўвогуле тэатра ў тым, што яны моцна адрозніваюцца ад усяго таго, што кожны дзень нас акружае (інтэрнэт, кіно і г. д.). У адрозненне ад нейкіх праграм, перадач або фільмаў, якія я магу паглядзець потым, у любы час, музычны тэатр — гэта храм, у які прыходзяць людзі ўбачыць цырымонію. Колькі гледачоў у зале, столькі будзе розных спектакляў у гэты вечар, бо кожны ўспрымае па-свойму. Ці гэта не цуд?..

Вольга САВІЦКАЯ

■

■ Выстава

ДЫЯЛОГ

МАСТАЦТВА, ЯКОЕ ВУЧЫЦЬ СЛУХАЦЬ, БАЧЫЦЬ І ГАВАРЫЦЬ

Як быццам трапляеш у казку, у нейкую гісторыю з беларускай міфалогіі або ў прыпавесць з непазнавальнымі рэквізітамі, але вельмі пазнавальным зместам. Або ў казку «Аліса ў краіне цудаў», калі б гэтымі цудамі былі скульптуры. У сталічным Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва да 7 сакавіка працуе выстава станковай графікі Валерыя Славука і кабінетнай скульптуры Мікалая Байрачнага. Гэта не проста магчымасць для гледачоў паразважаць і паразмаўляць з мастацтвам, але і сапраўдны дыялог двух вядомых беларускіх творцаў.

Крыху пра Славука

Дарэчы, у Валерыя Славука якраз ёсць малюнак, скрупулёзна напісаны тушшу, які так і называецца — «Дыялог». На ім па два бакі са сваімі гаспадарамі сядзяць каты і сабакі. Яны ўтвараюць як бы два (па прыродзе сваёй канцэптуальна непрымірэнчыя, але вонкава даволі дружалюбныя) лагеры. Валерый Пятровіч расказаў адну цікавую гісторыю, і стала адразу зразумела, адкуль узялася гэтая дружалюбнасць паміж катамі ды сабакамі:

— Ідэя гэтага твора з'явілася ў мяне яшчэ калі я працаваў у старой майстэрні і маім суседам быў Валодзя Вішнеўскі. Мы з ім сябравалі і шмат размаўлялі. У яго быў кот, а ў мяне — сабака, які пражыў 12 гадоў. Так і з'явілася ідэя зрабіць такі малюнак, дзе два чалавекі ў атачэнні катоў ды сабак сядзяць і размаўляюць. Ідзе дыялог. Сабак, дарэчы, на малюнку, 12. Я заўжды стараюся ствараць сваю гісторыю, але хачу, каб глядач бачыў сваю.

Вось я і падумала, што калі адасобіцца ад біяграфічнай гісторыі мастака, то карціна набывае нейкі прыпавесцевы сэнс, становіцца мастацкім філасофскім абагульненнем пра тое, што дыялог — гэта, безумоўна, вельмі добра. Гэта, несумненна, самы лепшы шлях для вырашэння праблем і наогул. Але ён, гэты шлях, можа быць бясконцым, прыемным альбо не вельмі, радасным або маркотным. Дыялог — гэта паняцце метафізічнае. Вельмі цікава, як абсалютна простымі мастацкімі сродкамі пры дапамозе рэалістычнага манахромнага малюнка можна закрануць такія глыбокія пытанні.

Графік Валерый Славук закранае вельмі шмат падобных пытанняў. На выставе прадстаўлена больш за 30 яго твораў: з 1980-х гадоў і да 2012-га. Гэта самая вялікая прэзентацыя твораў беларускага графіка за апошнія гады. Рэтраспектыва, дзякуючы якой можна прасачыць, не толькі як тэматычна і стылістычна развівалася творчасць мастака, але і што адбывалася ў нашай краіне. Так, у 1980-я і 1990-я гады Славук, які скончыў Акадэмію мастацтва ў 1977-м, актыўна распрацоўваў тэму міфалогіі, фантасмагорыі і нават фантастыкі. Тады з'явіліся творы «Паядынак», «Пераможца», «На дрэвах», «Гнёзды», «Дрэва для вогнішча». Але, бадай, самай адметнай з іх падаецца афорт «Шлях», датаваны, што вельмі паказальна, 1991 годам. На малюнку старыя і нямоглыя людзі некуды брыдуць. А вакол — засохлыя дрэвы з драпежнымі птушкамі ды кажанамі. Вельмі сімвалічны вобраз для часоў, калі Беларусь рухалася наперад да незалежнасці, але нават не ўяўляла, што гэта і куды ісці. Як правіла, усе графічныя аркушы тых часоў — друкаваная графіка: афорт, акватынта, шаўкаграфія.

Афорт Валерыя Славука (2001).

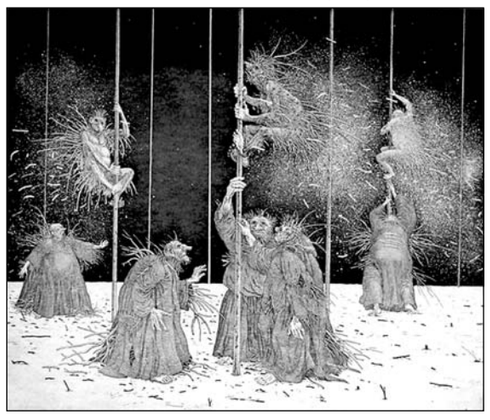

Творы Славука, прадстаўленыя на выставе і датаваныя 2000-мі гадамі, — гэта ўжо крыху іншая эстэтыка. Больш прыроды, сімвалізму і метафарызму. Акурат да гэтага перыяду адносіцца і «Дыялог», і іншыя малюнкі: «Раніца», нізка «Псеўдазаалогія», «Дзіцячы сад», «Восеньскі сон», «Маленькія снежныя людзі», «Адпачынак», «Рыбная лоўля». Валерый Славук — майстар ствараць забаўных, камічных, мілых і пачварных істот. А яшчэ ён майстар дэталёвай прамалёўкі. Напэўна, гэтую стараннасць і любоў да дэталяў і заўважыў Васіль Шаранговіч, калі прымаў Славука (тады самавучку без спецыяльнай падрыхтоўчай адукацыі) на вучобу ў тагачасны тэатральна-мастацкі інстытут. Сёння Валерый Пятровіч сам вядомы кніжны графік і таксама выкладае ў Акадэміі мастацтваў. Хіба што калі ён паступаў, конкурс на спецыяльнасць «кніжная графіка» быў 7–8 чалавек на месца, а цяпер — добра калі 1–2…

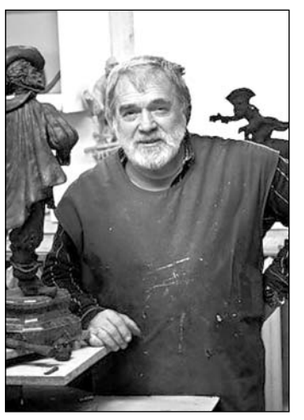

Скульптура Мікалая Байрачнага.

Яшчэ пра Байрачнага

Непераўзыдзеным майстрам дэталяў з'яўляецца і Мікалай Байрачны, кабінетная скульптура якога таксама прадстаўлена ў Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва. Скульптар скончыў тэатральна-мастацкі інстытут у 1976 годзе і добра сябруе з Валерыем Славуком. Раззнаёміліся яны, як гэта часта тады бывала, «на бульбе».

— Мастакоў ніколі асабліва не ганялі на бульбу. Але вось курсе на другім нас туды ўсё-такі адправілі, — распавядае Валерый СЛАВУК. — Там мы з Колем і пазнаёміліся. І нават так атрымалася, што старшыня калгаса прызначыў нас разам афармляць мясцовы клуб.

На выставе прадстаўлены невялікія кабінетныя скульптуры Мікалая Байрачнага. Гэта той яшчэ казачны свет! Мне падалося, што аздабляць такімі скульптурамі свае кабінеты павінны перадусім пісьменнікі, асабліва — дзіцячыя. Бо гэта неверагодна прапрацаваныя, ахайныя і прывабныя скульптурныя стварэнні ў выглядзе звяроў. Але не проста звяроў. Усе яны маюць свой настрой і характар. Крумкач трымае гадзіннік у дзюбе. Ён хоць і не зязюля, але таксама адлічвае час. Часта крумкачы лётаюць над могілкамі… Гэта для страшнай казкі. А для добрай — прыветлівае мышаня. Яно таксама з гадзіннікам, але трымае яшчэ відэлец ды ножык. Час абедаць. Як тут не прыгадаць «Алісу» Льюіса Кэрала? А вось жабяня побач з залацістымі кветкамі і нажом у похвах. Гэта для пісьменніка, які піша пра разбойнікаў, бедных ды багатых. Ёсць і пірат з шабляй ды каштоўнасцямі. Во ўжо ў кампаніі каго пісаць пра прыгоды ды падарожжы на караблі ў далёкія краіны! Хоць выстава прысвечана скульптуры Мікалая Байрачнага, сам творца таксама мае непасрэднае дачыненне да літаратуры: ён ілюструе кнігі. Байрачны, як і Славук, акурат з таго пакалення беларускіх мастакоў, на чыю маладосць прыйшліся часы, калі беларуская кніжная графіка квітнела і развівалася найбольш актыўна. Хто не памятае цудоўнай кнігі пра Томаса Соера выдавецтва «Юнацтва» з ілюстрацыямі Байрачнага! Не ведаю, як для каго, а для мяне вясёлы вобраз хлопчыка з вяснушкамі ў выкананні беларускага графіка стаўся найбольш запамінальным, а таму і шчымлівым. А ўся выстава выдатных беларускіх мастакоў, якія маюць шматлікія ўзнагароды і добра вядомыя ў міжнароднай арт-супольнасці, прымушае разглядаць, узгадваць і фантазіраваць.

Вольга ЧАЙКОЎСКАЯ

■

■ Перадсвяточнае

САМЫ ЧАРОЎНЫ ДЗЕНЬ

Як толькі надыходзяць першыя вясеннія дзянькі, мужчыны пачынаюць даставаць свае «заначкі» і траціць іх самым бесталковым чынам — на парфуму, біжутэрыю, розныя дробязі для жонак, матуль, каляжанак і г. д.

І няхай трацяць, не перашкаджайце! Таму што 8 Сакавіка — той чароўны дзень, калі нават кактус, падараны нам мужчынамі, можа сысці за шыкоўную ружу. Калі мы рады, што нам хлусяць і ліслівяць, хоць пры гэтым робім выгляд, што прымаем усё за чыстую праўду (жанчыны ж створаны для таго, каб ім гаварылі камплімenты, насілі іх на руках, здзімалі з іх парушынкі). Каб — хоць раз на год! — адчуць сябе слабай і безабароннай, бо, як на тое, амаль кожны дзень «то коні скачуць, то хаты гараць». Таму, мужчыны, ліслівуце! Ліслівасці шмат не бывае. Асабліва 8 Сакавіка.

Дарэчы, нават за гэтае свята — 157 гадоў таму — нам давялося ісці на барыкады! Ніхто не паднёс нам яго проста так, за прыгожа падведзеныя вочкі, на сподачку з блакітным рубчыкам. 8 сакавіка 1857-га тэкстыльшчыцы Нью-Ёрка прайшлі маршам «пустых катрюль» па Манхэтэне, патрабуючы павышэння заробку, паляпшэння ўмоў працы і роўных правоў з мужчынамі. Дэманстрантак, вядома ж, разагналі. Але дзякуй вам, храбрыя жанчыны пазамінулага стагоддзя!

З той пары мужчыны (відавочна, баючыся паўтору каструльнага бунту) цяпер кожнае 8 сакавіка з самай раніцы ўлагоджваюць нас падарункамі, букетамі, падаюць каву ў пасцель і нават спрабуюць згатаваць што-небудзь крыху больш складанае за яечню. Напэўна, у гэты дзень у іх раскладзе, як у барона Мюнхгаўзена, значыцца «подзвіг». Можа, дзеля аднаго гэтага варта было, каб у календары з'явіўся Жаночы дзень!

І колькі б нядобразычліўцы ні фыркалі (маўляў, і навошта вам, жанчынкі, гэтае ідэйнае свята?), большасці з нас усё роўна, дзякуючы каму і з якой нагоды яно з'явілася. Ці тэкстыльшчыцы Нью-Ёрка, якія працавалі тады па 16 гадзін у суткі, узрушылі свет, ці Клара Цэткін, якая ў 1910-м прапанавала адзначаць Міжнародны жаночы дзень менавіта 8 сакавіка. Галоўнае, яно ў нас ёсць. А калі б не было, мы б усё роўна яго прыдумалі. Паколькі жанчына — ужо свята! Проста мужчыны гэта не заўсёды разумеюць.

Мяркуйце самі. Усяго толькі за атрыманую ў гэты вясенні дзень галінку мімозы (заўважце, не «Інфініці» і не адпачынак на Мальдывах!) мы ім круглы год дорым непараўнальна больш.

Па-першае, усю сябе без астатку, амаль нічога не патрабуючы ўзамен.

Па-другое, тыя самыя пустыя каструлі штодня напаўняем баршчамі, катлетамі, кампотам, памятаючы, што шлях да сэрца мужчыны ляжыць праз яго страўнік.

Па-трэцяе, пакуль бацькі сямействаў ляжаць на канапах, пацягваючы піва і «хварэючы» за любімую хакейную каманду, мы гадуем іх дзяцей. (Дарэчы, калі ваш сужэнец не лічыць усё вышэйпералічанае працай, можаце пазнаёміць яго з расцэнкамі на паслугі хатняга персаналу. Няхай ведае, у колькі ацэньваецца мыццё бялізны, прасаванне і да т. п.)

І па-чацвёртае, гэта ж менавіта дзякуючы нам мужчыны ні за што атрымалі 8 сакавіка лішні выхадны і нагоду для тоста.

Таму, калі ваш каханы ў чарговы раз пасля святочнага застолля скажа: «Пакінь, дарагая, посуд — сёння ж 8 Сакавіка… Дамыеш яго заўтра», уручыце яму «Fairy» і кучу брудных талерак. Няхай вымые. Хоць раз на год!

Вера ФЕМІНА

■ Нататнік Яго жонкі

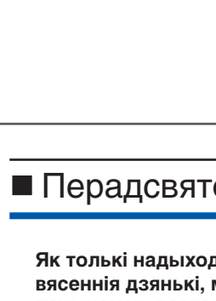

Святлана ДЗЯНІСАВА,
галоўны рэдактар часопіса «Маладосць»

...І ЎВЕСЬ СВЕТ ЛЯ МАІХ НОГ!

Калі б Ён ведаў, як я люблю, едучы з Ім куды б там ні было, зарульваць на заправачныя станцыі!.. Тады Ён, напэўна, мяняў бы маршруты значна часцей, чым мяняе іх цяпер. Спадзяюся. З іншага боку, варыянтаў трапіць з пункта А ў пункт В наўрад ці знойдзецца шмат. Таму я і не кажу Яму пра тое, як я люблю, едучы з Ім куды б там ні было, зарульваць на заправачныя станцыі.

А ўвогуле… Я бачу АЗС асобнай краінай, законы якой пісаліся аднойчы і назаўсёды, рукой хоць і нябачнай, але ўпэўненай у сваім дзеянні настолькі, наколькі ўпэўнена ствараецца іншай нябачнай рукой кожны новы дзень для кожнага з нас. Дакладней сказаць, я бачу АЗС з двух ракурсаў адначасова — і выглядае яна для мяне якраз як гэты нанова створаны для нас дзень: пазіраць на яго зранку — зусім не тое, што ўзірацца вечарам. Я бачу яе чароўнай краінай з назвай у тры літары — амаль як Аб'яднаныя Арабскія Эміраты, артыкул пра якія я некалі пісала, даўшы яму менавіта такую вось недвухсэнсоўную назву: «За тры моры на тры літары». Артыкул той меў самы любімы мой фармат — рэкламны, і самае цікавае ў ім датычылася кавы, якую там, у Эміратах, можна яшчэ ў аэрапорце піць нейкім звышадмысловым, хоць і не памятаю ўжо, якім дакладна, чынам. Відаць па ўсім, што ў Эміратах мяне зачакаліся, але… На нашых запраўках піць каву можна не менш адмыслова, я так мяркую.

Айчынныя заправачныя станцыі, упэўнена, нічым не выбіваюцца з таго фармату, які даўно прыняты ва ўсім свеце. Асабіста маё бачанне заправак сфарміравалася ў часы павальнага захаплення нашых чытачоў не нашым Чэйзам і не перацярпела дагэтуль аніякіх змен. Мне нават часам здаецца, што АЗС і канструяваліся з улікам рамантыкі прыгодніцкіх гісторый. Купляючы тут проста колу (тавар, якога хапае ў якой заўгодна краме), ты чамусьці не пачуваеш сябе як пакупніца крамы: ты міжволі прымяраеш нейкія ролі. Вось твой спадарожнік працягвае банкаўскую картку хлопцу ў фірменнай бейсболцы. Той кідае на яе позірк, які можа кінуць толькі хлопец у фірменнай бейсболцы, стоячы за прылаўкам у краме на запраўцы — і вось вы са спадарожнікам ужо не вы, а Боні і Клайд. Або Фрэд і Джынджэр. Або Брус Уіліс і Сібіл Шэпард у серыяле «Дэтэктыўнае агенцтва «Святло Месяца».

Мне кожны раз здаецца, што вось падрулім мы да бензакалонкі, і выйду я зараз з машыны, уся такая з сябе а-ля жонка паліцэйскага Тома Лепскі… Але ён, што праўда, і не паліцэйскі, і не Том Лепскі (ну куды да Яго Тому Лепскі?!). Ён… А вось і няма ні ў неўміручага Чэйза, ні ў якога іншага пісакі такога героя, які б мог быць Яму, так бы мовіць, аналагам. Таму лепш так: кожны раз, калі, едучы куды б там ні было, мы зарульваем з Ім на заправачную станцыю, Ён, увесь такі з сябе Рычард Гір (але з вачыма Тома Круза і ўсмешкай Мікі Рурка — грымучая сумесь!), замаўляючы паліва сваёй «Kia», замаўляе мне проста шакалад (хоць і найлепшы з наяўных), я адчуваю, што… як там у Чэйза? Увесь свет ля маіх ног! Ну, або, як мінімум, разгадка таямніцы скарбаў Махараджы чакае мяне ўжо даўно.

Кажучы трошкі іншымі словамі, я неяк аднойчы зразумела: каб для шчасця хапала ўсяго толькі шакаладкі ў сумачцы і паліва ў аўтамабільным баку, трэба, каб побач быў Ён. І каб едучы з Ім куды б там ні было, мы зарульвалі на заправачныя станцыі. І каб не пераводзіліся ролі. Гэта пра тое, што надышла вясна — час адкрываць сезон такіх любімых намі вандровак па Беларусі. І наабяцана ж за зіму так шмат прывабнага! Па-першае, Ён нарэшце навучыць мяне вудзіць рыбу на Віліі. І гэта будзе не менш цікава, чым лавіць ракаў на Бярэзіне ці будаваць пячоркі з пяску на Прыпяці. Спадзяюся.

■ Сакрэтная зброя

ВОДАР ЯК «ДРУГАЯ СКУРА»

Водар — справа сур'ёзная. Ён можа дадаць шарму і давесці вобраз да дасканаласці, а можа няўмольна яго разбурыць.

Загадкавым чынам уздзейнічаюць пахі на нашу падсвядомасць, выклікаюць альбо імгненнае прыцягненне, альбо, наадварот, адштурхваюць. Мужчына значна лепш і даўжэй памятае водар, чым тое, у што вы былі апрануты. Спецыялісты сцвярджаюць, што парфуму мы выбіраем інтуітыўна. І выбар паху выдае амаль усё пра нас: як мы сябе ўспрымаем, якой хочам здавацца і нават які ў нас настрой.

Падабраць духі няпроста — гэта цэлае майстэрства. Адзіны верны дарадчык у такой тонкай справе — ваш… нос. Даверцеся яму. Парфумеры пераканаць: калі вы не «ўлюбіліся» ў духі з першай секунды, то купляць іх не варта. Пры гэтым існуюць яшчэ розныя фактары, якія павінны ўплываць на ваш выбар.

1. Пара года. Пахі, якія будуць радаваць вас ранняй вясной або спякотным летам, могуць зусім не адпавядаць зімовым халадам. Летнімі водарамі лічацца свежыя, кветкавыя, фруктовыя, цытрусавыя і травяныя пахі. У гэты час лепш адмовіцца ад канцэнтраваных духоў і выкарыстоўваць туалетную ваду, тым больш што вытворцы амаль заўсёды выпускаюць духі, туалетную ваду, дэзадарант і нават парфумерны крэм адной лініі.

2. Час сутак. Выбіраючы духі, падумайце: у які час сутак вы маеце намер карыстацца імі. Калі ў вашы планы ўваходзіць «надзяваць» гэты водар раніцай, збіраючыся на працу, то пах павінен быць лёгкім, далікатным.

Удалы пачатак працоўнага дня вам гарантуюць цытрусавыя водары, якія падбадзёраваюць. Для раніцы падыходзяць і свежыя марскія пахі з паветраным азонавым адценнем. А вось водары, у якіх пераважаюць мускусна-амбравыя або рэзкія ноты, лепш выкарыстоўваць у вячэрні час.

3. Ваш настрой. Мяняецеся вы або надвор'е за акном — мяняюцца перавагі. (Дарэчы, пахі і самі па сабе — незалежна ад чалавека — могуць быць загадкавымі, забіякімі, энергічнымі і г. д.) Таму на туалетным століку сярэднестатыстычнай жанчыны ў ідэале павінны стаяць некалькі розных флаканчыкаў — так званы «парфумерны гардэроб». Карацей, зусім не абавязкова быць тут адналюбкай. Хоць многія лічаць, што свой водар трэба выбіраць калі не назаўжды, дык надоўга, каб ён «прырос» да вас і навакольныя лічылі яго «вашым» пахам.

Вы заўсёды павінны памятаць, што скура кожнага чалавека пахне па-асабліваму, з-за хімічнага і мікрабіялагічнага складу яе паверхні. Тлустая, вострая ежа надае скуры больш інтэнсіўны пах. Яшчэ больш на ўласцівасці вашай скуры могуць паўплываць лекавыя прэпараты, вітаміны і іншыя фармакалагічныя прэпараты, якія вы ўжываеце. Таму адзіны чалавек, які адчуе, што водар вам «пасуе», — вы самі.

Цяпер, калі выбар зроблены, самы час даведацца, як правільна карыстацца духамі.

✓ Наносьце парфуму 2–3 кроплямі на тыя часткі цела, дзе лёгка прамацаць пульс. Чаму? Біццё пульсу даваляе водару хутчэй і лепш выпарацца. Гэта запясці і локцевыя згібы, плечы, а таксама лагчынка на шыі, скроні. Яшчэ адна кропка — за мочкамі вушэй, ля каранёў валасоў: там даўжэй за ўсё захоўваецца пах. І не забывайце, што, развіваючыся, водар падымаецца ўверх — таму ёсць сэнс папырскаць ім шчыкалаткі і калені.

✓ Памятайце: больш гарманічна водар праяўляецца на натуральных тканінах. У шарсцяных і футравых рэчах пахі захоўваюцца гадамі. На светлых тканінах духі могуць пакідаць плямы, а шэрсць і мех могуць страціць колер, таму «душыць» адзенне трэба з унутранага боку.

✓ Усё добра ў меру: нават самыя вытанчаныя і дарагія духі стануць невыносным для навакольных, калі іх будзе занадта шмат.

Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.

ДАРЭЧЫ

Французскія парфумеры рэкамендуюць выбіраць духі наступным чынам: спачатку пакласці абрэзак тканіны ў бюстгальтар і панасіць яго там некалькі дзён. Затым, наведаўшы магазін, папырскаць на тканіну ўпадабанымі духамі, а пасля пакласці яе назад. Вызначыцеся, ці камфортна вы адчуваеце сябе «ў новым водары».

Зразумела, універсальнага адказу на пытанне: «Якія водары больш за ўсё падабаюцца мужчынам?» — быць не можа. Аднак апошнія даследаванні па гэтым пытанні дазваляюць зрабіць наступныя высновы: не менш за самую вытанчаную парфуму нашым мужчынам падабаюцца натуральныя пахі, якія выклікаюць у іх адчуванне цеплыні і ўтульнасці.

Як вы думаеце, пад які пах любяць прачынацца раніцай мужчыны? Вядома ж, гэта духмяны, натхняльны **пах кавы!** У большасці мужчын гэты водар асацыюецца з сонечнай раніцай, энергіяй «патрэбнага» настрою, які дапамагае ім прачнуцца і ўзбадзёрыцца. А што прыцягвае мужчын, якія прывыклі да ўтульнасці роднага дома? Гэта **пах свежай выпечкі.** У большасці з нас ён выклікае ўспаміны аб далёкім, бесклапотным дзяцінстве, мае непарыўную сувязь з адчуваннем спакойнай, прыязнай атмасферы ў доме, надзейным хатнім тылам… У большасці прадстаўнікоў моцнага полу хатняя ўтульнасць асацыюецца і з **пахам ванілі.** Але з гэтым водарам трэба старацца не перабаршчыць, каб не атрымалася ўсё прыкра-салодкім — дастаткова тонкага, ледзь улоўнага паху.

Такім чынам, нам, жанчынам, цалкам па сілах напоўніць свой дом прыемнымі сэрцу мужчыны водарамі, якія будуць нябачна прыцягваць яго.

І ўсё ж — што менавіта іх «заводзіць»?

На што «вядуцца» мужчыны?

▸ Няма больш прывабнага для мужчыны паху, чым пах чыстага жаночага цела.

▸ Цікава, што амаль кожны чацвёрты прадстаўнік моцнай паловы чалавецтва проста-такі вар'яцее ад задавальнення, калі часам жанчына наносіць на сябе яго ўласны любімы водар. «Пазначаючы» сябе ЯГО водарам, жанчына дае зразумець, каму яна належыць.

▸ Водары мускусу, амбры, язміну, падобныя да натуральнага паху жанчыны, хаваюць у сабе незвычайную здольнасць абуджаць сексуальнае жаданне ў мужчыны.

▸ Усходнія пачуццёвыя водары з ноткамі карыцы, сандалу, пачулі, лілеі, архідэі здольныя распаліць агонь нават у самым халодным сэрцы. Яны бударажаць фантазію прадстаўнікоў моцнага полу, разнявольваюць, ствараюць эратычны настрой.

▸ А вось водары «ўнісекс» (прызначаны для маладых, актыўных прадстаўнікоў абодвух полаў) можна смела назваць абсалютнымі аўтсайдарамі. Гэтыя пахі не выклікаюць у мужчын ніякіх эмоцый.

■ Псіхалогія адносін

Супраць каго сябруем?

Плёткі, інтрыгі… Усё гэта — неад'емная частка жаночага калектыву. Але гэта — з аднаго боку і тады, калі з калектывам не пашанцавала. З іншага — калі, наадварот, месца працы ператвараецца ў яшчэ адзін родны дом. Тут табе заўсёды паспачуваюць, уважліва выслухаюць і нават — пры дапамозе жаночага калектыўнага розуму — дапамогуць выйсці з любой, самай складанай сітуацыі.

Асабіста мне даводзілася працаваць у розных калектывах: як цалкам жаночых, так і мужчынскіх. Скажу па сакрэце: адрозненні амаль незаўважныя. Напрыклад, калі гаварыць пра тое, хто больш схільны інтрыгаваць і распускаць плёткі, дык (няхай мужчыны даруюць!) за прадстаўнікамі моцнай паловы гэты недахоп заўважала куды часцей, чым за жанчынамі. І няпраўда, што мужчыны не любяць слухаць плёткі! А інтрыгаваць — гэта ў іх і наогул у крыві! Апошняе, напэўна, звязана са стагоддзямі палітычных інтрыг, у якіх мужчыны амаль заўсёды адыгрывалі больш значную ролю, чым слабая палова, прадстаўніцы якой толькі і маглі, што каго-небудзь атруціць цішком ці спакусіць.

Так што мужчыны — «за» інтрыгі. Мне вельмі часта даводзілася чуць расповеды пра тое, як мужчыны прыдумвалі такія інтрыгі і плёткі, да якіх жанчыны проста… не дадумваліся.

Тацціяне было 20 «з хвосцікам», калі яна ўладкавалася на працу ў адну хіміка-біялагічную навуковую ўстанову. Прадстаўніц прыгожай паловы на яе працы было адна-дзве і аблічыўся. (Спачатку дзяўчына нават узрадавалася гэтаму.)

Непасрэдным кіраўніком Тацціяны быў трыццацідвухгадовы перспектыўны навуковец Андрэй Міхайлавіч. Дарэчы, прыгожы. Да таго ж яшчэ і нежанаты.

Праз паўгода сумеснай працы Тацціяна пачала заўважаць, што кіраўнік да яе заляцаецца. І хаця яна была скіравана на тое, каб зрабіць кар'еру, крыху паразважаўшы, вырашыла, што ў такой сувязі нічога кепскага няма.

— А потым, як звычайна гэта здараецца, — успамінае Тацціяна, — неяк надоўга затрымаліся на рабоце і… упершыню пацалаваліся.

Так і пачаўся раман. Кожны дзень на працу дзяўчына не ішла, а ляцела на крылах. Прайшло яшчэ паўгода. А потым высветлілася, што Андрэй Міхайлавіч выкарыстаў іх сумесныя лабараторныя эксперыменты ў сваёй навуковай працы і… ніводным словам нідзе не ўзгадаў, што яна таксама мела да гэтага дачыненне. Калі Тацціяна запыталася, чаму так здарылася, ён паціснуў плячыма і адказаў: «А што такога асаблівага ты зрабіла, каб быць уключанай у суаўтарства?»

— У той час, як я — закаханая дурніца — марыла аб сумеснай будучыні, ён проста мяне выкарыстоўваў, — гаворыць Тацціяна.

Далей — болей. Андрэй Міхайлавіч проста пачаў выжываць яе з установы. То ў дзяўчыны раптам «знікалі» вынікі эксперыменту, то раптоўна выходзіла са строю абсталяванне, то дзверы лабараторыі ў час, калі Тацціяна павінна была там знаходзіцца, аказваліся зачыненымі і ніхто не мог знайсці ад іх ключоў. А потым ён і наогул пачаў страчыць службовыя запіскі з нагоды яе спазненняў з абеду ці раніцай на працу. Аднойчы Тацціяне было неабходна адпрасіцца па сямейных абставінах. Ён, вядома, адпусціў, але ў той жа дзень напісаў, што Тацціяна па невядомай яму прычыне не выйшла на працу. У выніку пытанне было пастаўлена так, што дзяўчына альбо звальняецца сама, альбо яе звальняюць за прагул. І Тацціяна была вымушана змяніць месца работы.

У адрозненне ад вышэйапісанага выпадку, начальніца Анжалікі з самага пачатку не імкнулася маскіравацца.

— Было гэта так, — узгадвае Анжаліка. — Я аформілася, а праз пару дзён Галіна Васільеўна выклікала мяне да сябе і сказала, што на фірме я… не затрымаюся.

Анжаліка да сённяшняга дня памятае дэталёва, як яе навaспечанае кіраўніцтва даводзіла ёй, што, маўляў, «ведае дзеля чаго яна ўладкавалася сюды на працу».

Галіна Васільеўна чамусьці была ўпэўнена, што Анжэла прыйшла на фірму, бо… паквапілася на шэфа.

— А ты ведаеш, што ён жанаты і ў яго двое дзяцей? — ушчувала яна Анжаліку.

Як высветлілася пазней, калісьці Галіна Васільеўна была ў шлюбе з мужчынам, якога звяла з сям'і маладзейшая падначаленая. Вядома, лічыць Анжаліка, жанчыне не пазайздросціш: ёй адной прыйшлося падымаць дзяцей. «Але ж я тут пры чым? Не ўсе ж жанчыны адбіваюць мужоў у жонак!».

Дарэчы, сваё абяцанне Галіна Васільеўна выканала. Анжаліка сапраўды на працы затрымацца не здолела. Як і Алена. Праўда, апошняя «ўтрымлівала абарону» тры гады.

У Алены не склаліся адносіны з адным з намеснікаў кіраўніка ўстановы. Вядома ж, намеснікам была жанчына.

— Інтрыгаваць Вольга Генадзьеўна пачала праз паўгода, — расказвае дзяўчына. — Мабыць, баялася за сваю пасаду і бачыла ўва мне канкурэнтку, хаця я з ёй канкурыраваць зусім не збіралася.

Механізм плётак і інтрыг у бок Алены запусціўся дзякуючы сімпатыі з боку шэфа да яе як да падначаленай. Ды і ён, шчыра кажучы, таксама падабаўся ёй як кіраўнік: добра адукаваны, з высокім узроўнем інтэлекту, з адметным гумарам. Інакш кажучы, з ім заўсёды было прыемна пагутарыць.

Што датычыцца Вольгі Генадзьеўны, то за яе спінай шапталіся, што яна была даўным-даўно безадказна закаханая ў шэфа. І з гэтай нагоды некалі выпіла нямала крыві ў адной з супрацоўніц, з якой той уздумаў «закруціць раман».

— Што датычыцца мяне, то, напрыклад, адна з супрацоўніц неяк падзялілася, што Вольга Генадзьеўна паабяцала «ліквідаваць» мяне любой цаной, — узгадвае Алена.

Другая супрацоўніца, Юлія, таксама перадала Алене, што Вольга Генадзьеўна не лічыць неабходным нават маскіраваць сваё негатыўнае стаўленне да яе.

— Яна цябе не любіць, — казала Юлія. — Я тут была неяк на сустрэчы з партнёрамі, дзе вельмі хвалілі тваё падраздзяленне, прыехала на працу і паведаміла пра гэта Вользе Генадзьеўне. Яна сказала, што калі я падзялюся гэтым з шэфам, то мне мала не падасца.

Алена, зразумела, таксама не здавалася: раз за разам імкнулася даказаць шэфу, што яе прыцэнкаюць. Каштавала гэта вялікай энергіі і высілкаў. А потым дзяўчына падумала: ну колькі ж можна выконваць ролю вінаватай?.. І прыняла рашэнне сыходзіць.

— Да мяне, — кажа яна, — засталося без адказу толькі адно пытанне: як разумны, дарослы і вопытны мужчына не ўбачыў, што Вольга Генадзьеўна яго проста раўнуе? Чаму ён як кіраўнік столькі гадоў не заўважаў, што ў яе раз за разам узнікаюць «праблемы» менавіта з тымі супрацоўніцамі, да якіх ён ставіцца са шчырай сімпатыяй? А яшчэ лічыў сябе добрым псіхолагам!..

Алена КАВАЛЁВА.

Наш каментарый

«Не вінаватая я!»

Лілія АХРЭМЧЫК:

— Што рабіць, калі адносіны ў жаночым калектыве па розных прычынах не складваюцца: змагацца ці сыходзіць?.. Лічу, што ўсё ж такі неабходна паспрабаваць знайсці ўзаемаразуменне з калектывам. Паспрабуйце гаварыць жанчынам-калегам камплiменты, прапануйце пачастункі, пачніце сябраваць… У гэтым могуць дапамагчы агульныя тэмы для размовы: пра дзяцей, адносіны, каханне, кіно, адпачынак, кулінарыю. Пры гэтым не паводзьце сябе пасіўна, а спытайце парады — у адной, другой, трэцяй, папрасіце дапамогі. Так, глядзіш, адносіны і складуцца. Заўсёды знойдуцца людзі, якім канфрантацыя падасца менш цікавай, чым сяброўства.

Калі ж нічога не атрымліваецца і пераадоленне канфлікту патрабуе ад вас занадта вялікага напружання і выдаткаў, сыходзьце! У рэшце рэшт, вы прыйшлі працаваць, а не весці баявыя дзеянні.

Нярэдка, калі шэф малады і прыгожы, даводзіцца сутыкацца з сітуацыямі, што ў яго закахана палова жаночага калектыву, у тым ліку, напрыклад, адна з жанчын-намеснікаў. Што рабіць, калі да вас пачынаюць раўнаваць?.. Выйсце адно: ідзіце на прамую размову з шэфам. У час гэтай гутаркі паспрабуйце яму растлумачыць, што паводзіны калегі адцягваюць вашу ўвагу ад выканання абавязкаў, ствараюць у калектыве дрэнны мікраклімат і з-за гэтага паменшаецца эфектыўнасць агульнай працы. І пастарайцеся не даваць падстаў для рэўнасці, а шэф ужо няхай сам разбіраецца са сваімі фаварытамі.

Што рабіць, калі нехта ў калектыве распаўсюджвае плёткі аб тым, што ў вас раман з шэфам?.. Ваша рэакцыя будзе залежаць ад таго, праўда гэта ці не. Калі праўда, то людзі толькі канстатуюць факт і вам крыўдзіцца няма на што. Калі такіх падстаў няма, паспрабуйце пагаварыць сам-насам з чалавекам, які іх распаўсюджвае. Неабходна зразумець прычыны, па якіх ён гэта робіць, каб абараніцца ад нагавораў. І, безумоўна, не паводзьце сябе так, быццам плёткі адпавядаюць рэчаіснасці, калі насамрэч гэта не так. Доказам таго, што вы ні ў чым не вінаватая, стануць ваша сумленная праца і поспехі.

Яшчэ адно вельмі важнае пытанне: ці трэба адказваць на пачуцці мужчыны-калегі, мужчыны-начальніка?.. Тут ужо многае залежыць ад таго, якія мэты вы перад сабой ставіце. Так бы мовіць, вызначайцеся з прыярытэтамі. Калі ваша сённяшняя работа — вынік шматгадовых цяжкіх намаганняў і рамантычныя адносіны вам пакуль не патрэбны, то паводзіць сябе з мужчынам неабходна па-дзелавому, захоўваць дыстанцыю. Калі ж вы адчуваеце, што паміж вамі і мужчынам не проста інтрыжка, а больш глыбокія і шчырыя пачуцці, то, мабыць, лепш выбраць мужчыну. І дай Бог, каб гэты чалавек таксама закахаўся ў вас — тады ён можа стаць вашым мужам і бацькам вашых дзяцей. А гэта значна важней, чым любая работа. Аднак перш чым аддацца пачуццям, упэўніцеся ў тым, што перад вамі дастойны мужчына, што ў яго сур'ёзныя намеры, уважліва прыглядзіцеся да яго: ці не выкарыстоўвае ён вас у сваіх мэтах?

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Пачынаецца спрыяльны перыяд, які дасць новыя кар'ерныя магчымасці. Калі зможаце імі скарыстацца па максімуме і працаваць рупліва, то вынікі перасягнуць усе вашы чаканні. Прафесійная актыўнасць узрасце, што павінна пацягнуць за сабой прапановы новай перспектыўнай працы. Усё гэта дасць магчымасць узняцца на наступную фінансавую прыступку.

ЦЯЛЕЦ. Для таго, каб тыдзень прайшоў спакойна і плённа, паспрабуйце пазбягаць спрэчак, нават калі яны закрануць пытанні вашай прафесійнай кампетэнтнасці. Верагодна з'яўленне нязначных цяжкасцяў, звязаных, перш за ўсё, з працай. Пераважней дзейнічаць самому, звяртаючыся да чужых парад толькі ў выключным выпадку. Не бойцеся магчымых змен у сваім жыцці. Памятайце, што ўсё робіцца толькі да лепшага.

БЛІЗНЯТЫ. Не варта даваць абяцанняў: выканаць іх у тэрмін можа не атрымацца. Рэкамендуецца сур'ёзна задумацца пра будучыню. Некаторыя вашы творчыя задумы пачнуць ажыццяўляцца. Паспрабуйце быць уважлівымі да блізкіх людзей: яны могуць мець патрэбу ў падтрымцы. У суботу сустрэча з сябрамі акажацца на рэдкасць прыемнай і плённай.

РАК. Тыдзень будзе спрыяць завяршэнню назапашаных спраў. Выявіце ўласцівую вам добрасумленнасць і пунктуальнасць. Звярнуцца асаблівую ўвагу на дробязі — гэта дазволіць пазбегнуць памылак. Паспрабуйце менш крытыкаваць калег, бо часам маўчанне цэніцца на вагу золата, а калегі і так зразумеюць свае прамашкі і недахопы.

ЛЕЎ. Надыходзіць выдатны час для кар'ернага росту і творчых распачынанняў, якія спрыяюць раскрыццю вашага патэнцыялу. Будзьце прадбачлівыя, не ўступайце ў канфлікт з начальствам, а пайдзіце на разумны кампраміс, бо, плывучы супраць плыні, вы будзеце марнаваць шмат сіл, атрымліваючы нулявы вынік.

ДЗЕВА. Поспех цяпер на вашым баку, аднак пачатак тыдня можа прыглушыць голас розуму, аддаючы перавагу голасу сэрца. У панядзелак з сітуацыяй вам дапаможа саўладаць толькі прыроднае пачуццё гумару. Паездкі з практычнымі мэтамі будуць удалымі ў сераду.

ШАЛІ. Паспрабуйце разгадаць некалькі загадак, якія лёс плануе паднесці вам, і не пашкадуеце пра выдаткаваны на гэта час. Аб'ём працы імкніцеся выбіраць суразмерна з сіламі і не адмаўляйцеся ад дапамогі сяброў. Тое, што вы не паспееце зрабіць, можна без страт перанесці на наступны дзень. Верагодная досыць жорсткая размова з начальнікам, якая скончыцца пэўным рашэннем. Тым не менш пазбягайце трывожных думак: без заступніцтва зорак вы не застаняцеся.

СКАРПІЁН. Пажадана не акунацца з галавой у мары пра тое, як выдатна ўсё будзе, калі вы ўдала рэалізуеце шанц, які трапіўся. Так можна не заўважыць і ўпусціць усе рэальныя магчымасці, а іх акажацца звышдастаткова. Пачынайце займацца справай. Будаваць светлыя планы будзеце трохі пазней, калі з'явіцца вольны час.

СТРАЛЕЦ. Цяпер вы, як ніколі, блізкія да дасягнення вяршыні. Цяжкасці будуць толькі заахвочваць, з'яўляючыся дадатковым стымулам да развіцця. Магчыма, вас збянтэжыць нейкая цікавая інфармацыя, але не варта спяшацца з прыняццем рашэння. Важныя падзеі, якія дазволяць увасобіць задумы і планы ў жыццё, хутчэй за ўсё, адбудуцца ў пятніцу. У гэты дзень вы можаце з поспехам завяршыць таксама і паўсядзённыя справы.

КАЗЯРОГ. Паспрабуйце арганізаваць сваю працу па індывідуальным плане: пракладзеныя іншымі шляхі вам не падыдуць. Не будзьце дробязнымі і не дапускайце праявы эгаізму ў дачыненні да блізкіх людзей і да калег. Лепш за ўсё прытрымлівацца дакладнага плану дзеянняў і быць больш уважлівымі, інакш рызыкуеце што-небудзь не паспець ці куды-небудзь спазніцца.

ВАДАЛЕЙ. Можаце зноў здзівіць навакольных, але пажадана, каб здзіўленне іх было, хутчэй, захапленнем, чым абурэннем. Шанц знайсці агульную мову з самымі нязгодлівымі людзьмі і павысіць свой аўтарытэт павінен з'явіцца ў чацвер. Калі зможаце ўзгадніць свае дзеянні з партнёрамі па бізнесе ці з калегамі ў пятніцу, то абавязкова дасягняце небывалых вышынь. Пачынайце новыя справы раней, чым вас пачнуць да гэтага падштурхоўваць. У любым выпадку ўсё прыйдзецца рабіць самім, і не мае сэнсу чакаць, калі гэта стане абуральнай неабходнасцю.

РЫБЫ. Ваша ўменне наладжваць узаемаадносіны з людзьмі акажацца вельмі неабходным. Акрамя таго, паспрабуйце быць пунктуальнымі і не прапускайце адказныя мерапрыемствы без уважлівай прычыны. У аўторак магчымая павышаная агрэсіўнасць, загасіць якую дапаможа спорт. У чацвер ці пятніцу не выключана паступленне прапановы, звязанай з дадатковым заробкам. Да яе пажадана паставіцца сур'ёзна. Выхадныя дні лепш за ўсё прысвяціць стасункам з блізкімі людзьмі.

КОЛЬКІ ПАЕЗДАК ТРЭБА — СТОЛЬКІ І АПЛАЦІ

Мінгарвыканкам зацвердзіў кошт праязных білетаў на пэўную колькасць паездак у гарадскім пасажырскім транспарце — трамваях і метрапалітэне. Так, кошт праязных білетаў на 5 паездак складзе 14,7 тысячы рублёў, на 10 паездак — 28,5 тысячы рублёў, на 20 — 55,8 тысячы рублёў, на 30 — 81,9 тысячы рублёў, на 40 — 106,8 тысячы рублёў, на 50 — 130,5 тысячы рублёў, на 60 паездак — 153 тысячы рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

НАРОДЖАНЫЯ 1 САКАВІКА

За знешняй артыстычнасцю і здольнасцю ўнесці ў паўсядзённае жыццё прыгажосць у гэтых людзей хаваецца звышнатуральная практычнасць. Звычайна іх дзень распісаны літаральна па хвілінах, а запланаваныя справы дакладна выконваюцца, не дазваляючы настрою паўплываць на развіццё падзей. Вялікую ролю ў іх жыцці мае эстэтычны пачатак. Поспех чакае іх там, дзе патрэбен шарм і дыпламатычныя здольнасці. Яны могуць быць жорсткімі ў дачыненні да тых, хто злосны і грубы, дрэнна сябе паводзіць. Любыя цяжкасці пераадольваюць з лёгкасцю, могуць пасмяяцца і правесці час у цёплай, утульнай кампаніі. Калі яны жадаюць быць шчаслівымі, ім неабходна выхаваць у сабе цярплівасць і стрымліваць сардэчныя парывы.

НАРОДЖАНЫЯ 2 САКАВІКА

Выключная памяркоўнасць у дачыненні да сяброў і сям'і, якая дапамагае ствараць цуды, — іх пэўны знак. Многія з іх маюць цікавыя хобі і захапленні, але цалкам прысвячаюць сябе працы, якая, як правіла, мае творчы характар. Яны часта не здольныя выказаць свае думкі, што выклікае непаразуменне і пагрозу застацца сам-насам з мноствам праблем, хоць яны заўсёды знойдуць сілы ўсё выправіць і пачаць з чыстага ліста. Імі рухае жаданне спазнання і адкрыццяў, таму цішыню працоўнага кабінета яны з задавальненнем заменяць на вандроўкі. Адшукаўшы баланс паміж асабістымі і грамадскімі патрэбамі, яны знойдуць і спосаб ужывання сваіх выдатных здольнасцяў.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Бліны з мачанкай

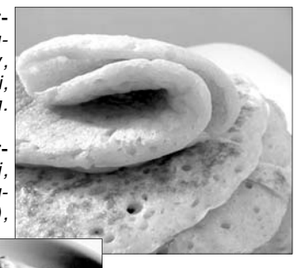

Для бліноў спатрэбіцца: *500 мл сыроваткі ці кефіру, 2 шклянкі мукі, 2 яйкі, 0,5 ч.л. солі, 0,5 ч.л. соды, 2 ст.л. алею.*

Для мачанкі спатрэбіцца: *рабрынкі, грудзінка (ці смажанка вельмі мясная),*

каўбаскі «пальцам піханыя» — усяго пароўну; цыбуля рэпчатая — 2 шт.; соль, перац, лаўровы ліст — на смак; мука — 2 ст. лыжкі, малако — 0,5 літра.

Сыроватку злёгку падагрэць і ўсыпаць у яе муку. Добра перамяшаць, каб атрымалася аднастайнае, без камячкоў цеста. Яно павінна ліцца але быць даволі густым. Дадаць соль, соду і алей. Яшчэ раз перамяшаць. Даць пастаяць хвілін 30 і выпякаць бліны на добра разагрэтай патэльні.

Для мачанкі на патэльню выкласці спачатку грудзінку. Няхай пасмажыцца трохі і вытапіць тлушчу. Далей закладваем рабрынкі. Таксама абсмажваем. Каўбаскі выкладваем у апошнюю чаргу. Абсмажваем хвілін 10-15 і дадаём нашаткаваную цыбулю. Смажым да залатога колеру.

Далей прысыпаем усё гэта мукой і хутка змешваем, каб мука раўнамерна размеркавалася па паверхні ўсіх мясных кавалачкаў. Заліваем малаком, размешваем — атрымліваецца соус. Калі соус густаваты — дадайце яшчэ малака. Толькі цяпер спрабуем (каўбаскі бываюць салёнымі) і дадаём на смак соль, перац, лаўровы ліст і гатуем яшчэ некалькі хвілін. Гатовую стграву разліць па глыбокіх місках кожнаму на порцыю і мачаць туды бліны. Мачанку можна зрабіць і па спрошчаным варыянце — без рабрынак і каўбасак.

Блінны торт «Макаўка»

Спатрэбіцца: *малако (500 мл у цеста, 500 мл у крэм) — 1 л, яйка курынае (2 у цеста, 4 у крэм) — 6 шт., соль — 1 ч. л., цукар (1 ст лыжка ў цеста, 200 г у крэм) — 215 г, сода — 1 ч. л., мука (500 г у цеста, 50 г у крэм) — 550 г, алей сланечнікавы (у цеста) — 50 мл,*

масла (у крэм) — 100 г, мак (у крэм) — 2 ст. л., вада газаваная (мінеральная ў цеста) — 200 мл.

У малако дадаць цукар, соль, соду і яйкі, узбіць. Дадаць прасеяную муку і добра размяшаць, каб не было камячкоў. Цеста атрымаецца на кансістэнцыі густое, як на аладкі. Потым, не перастаючы мяшаць, дадаць мінералку. Яна павінна быць пакаёвай тэмпературы, газаваная. Алей дадаць у цеста ў апошнюю чаргу. Ізноў-такі не перастаючы мяшаць. Спячы бліны і астудзіць.

Цяпер крэм: яйкі ўзбіць з цукрам дабяла. Затым дадаць муку, перамяшаць. Струменьчыкам уліць халоднае малако і добра перамяшаць. Дадаць сухі мак і перамяшаць. Паставіць на агонь і, пры бесперапынным памешванні, давесці да загусцення. Дадаць у крэм парэзанае невялікімі кавалачкамі масла і мяшаць да растварэння. Сабраць торт з бліноў, кожны блін прамазваючы крэмам. Паставіць у халадзільнік на пару гадзін.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Ружа з паперы

Яна можа стаць выдатным падарункам ці элементам дэкору ў доме. Такую кветку з паперы сваімі рукамі можна зрабіць у адным экзэмпляры ці сабраць з такіх руж букет.

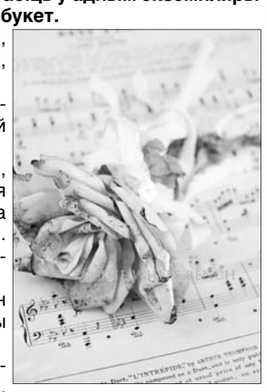

Матэрыялы: папера, кава з карыцай, нажніцы, ніткі, скотч.

Крок **1**. Выражце з паперы пялёсткі адвольнай формы.

Крок **2**. Збярыце іх, размяшчаючы дробныя пялёсткі ўсярэдзіне, а буйнейшыя — звонку. Аснову бутона абматайце скотчам і ніткамі.

Крок **3**. Гатовы бутон апусціце ў настой з кавы і карыцы.

Крок **4**. Пакладзіце ружу на бляху (на фольгу). Зверху бутон пасыпце карыцай і пастаўце ў духоўку на 15 хвілін. Сачыце за тым, каб пялёсткі не падгарэлі.

Ружа гатова.

ВАРТА ВЕДАЦЬ

— Пры дапамозе воцату можна прыбраць зубны камень і налёт з зубных пратэзаў.

— Існуе некалькі спосабаў ужывання яблычнага воцату для пахудзення, самы просты з якіх — развесці ў шклянцы цёплай вады сталовую лыжку яблычнага воцату і прымаць па раніцах на галодны страўнік за паўгадзіны да сняданку.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»

10 апреля 2014 года

проводит 5-ый открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел.руб.)
56	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 133093 дв. 747907 1989 г. 3 кат. 110816 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	50 000 000	5 000 000
57	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. LO095764 дв. 242788 1988 г. 3 кат. 117736 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	45 000 000	4 500 000
58	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 028150 дв. 640203 1984 г. 4 кат. 56710 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	45 000 000	4 500 000
59	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 133001 дв. 505832 1989 г. 3 кат. 106313 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	45 000 000	4 500 000
60	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 153899 дв. 642710 1990 г. 3 кат. 94065 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	45 000 000	4 500 000
61	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 132482 дв. 499891 1989 г. 3 кат. 87168 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	45 000 000	4 500 000
62	Грузовой Урал-4320-0011-01 ш. 0148074 дв. 608544 1990 г. 4 кат. 59351 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	50 000 000	5 000 000
63	Грузовой Урал-4320 ш. 064440 дв. 984403 1986 г. 4 кат. 16587 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	50 000 000	5 000 000
64	Грузовой Урал-4320 ш. 148285 дв. 610949 1990 г. 3 кат. 89548 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	45 000 000	4 500 000
65	Грузовой Урал-43202-0011-01 ш. 160738 дв. 694403 1990 г. 3 кат. 93545 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	45 000 000	4 500 000
66	Грузовой КамАЗ-4310 ш. 019942 дв. 912770 1986 г. 4 кат. 46999 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	50 000 000	5 000 000
67	Грузовой КамАЗ-43105 ш. 007103 дв. 866926 1986 г. 4 кат. 50629 км	г. Минск, в/ч 35703	50 000 000	5 000 000
68	Седельный тягач КамАЗ-54112 ш. 0019072 дв. 0349604 1988 г. 4 кат. 50672 км, Полуприцеп ОДАЗ-9385 ш. 231662 1989 г. 4 кат. 50672 км	г. Минск, в/ч 35703	70 000 000	7 000 000
69	Грузовой КамАЗ-4310 ш. 018825 дв. 895376 1986 г. 3 кат. 114941 км	г. Пружаны, в/ч 02181	45 000 000	4 500 000
70	Грузовой КамАЗ-4310 ш. 020752 дв. 923818 1986 г. 3 кат. 120934 км	г. Пружаны, в/ч 02181	45 000 000	4 500 000
71	Автошасси Урал-375АМ ш. 429679 дв. 261413 1984 г. 4 кат. 1575 км	г. Крупки, в/ч 63755 (филиал)	30 000 000	3 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **10 апреля 2014 г. в 11.00.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до **17.00 7 апреля 2014 года**.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3-х дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение **5**-ти банковских дней для резидентов Республики Беларусь и **10**-ти банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012244970018 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр. Машерова, 29, код 153001739, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС. Справки по тел.: (017) 398 07 81, факс (017) 398 07 81. Наш адрес в интернете: www.bsk.by, mail@bsk.by.**

Даты Падзеі Людзі

1445 год — нарадзіўся Сандра Бацічэлі, італьянскі жывапісец. Ніхто з жывапісцаў XV стагоддзя не быў надзелены такой здольнасцю да тонкага паэтычнага асэнсавання жыцця, як Сандра Бацічэлі. «Дабравешчанне», «Пакінутая» — у гэтых і іншых палотнах італьянскі мастак упершыню перадаў ледзь прыкметныя нюансы чалавечых перажыванняў. Бацічэлі — выбітны майстар ліній. У яго карцінах лінія служыць галоўным сродкам пабудовы фігур і іх эмацыянальнай выразнасці. Бацічэлі адным з першых унёс у мастацтва свайго часу антычны міф і алегорыю. У адрозненне ад карцін эпохі Адраджэння, дзе чалавек — цэнтр кампазіцыі, у Бацічэлі ён з'яўляецца, хутчэй, пасіўным элементам. Лепшым тварэннем майстра лічыцца насценны жывапіс у Сікстынскай капэле Ватыкана.

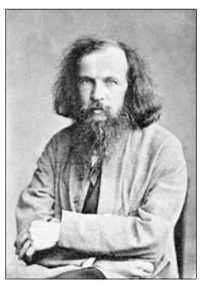

1869 год — у навуцы адбылася знамянальная падзея: быў адкрыты адзін з найважнейшых законаў сучаснага прыродазнаўства — перыядычны закон хімічных элементаў. Мала каму вядомы Дзмітрый Іванавіч Мендзялееў разаслаў навукоўцам розных краін пісьмы са сціплым загалоўкам: «Вопыт сістэмы элементаў, заснаванай на іх атамнай масе і хімічным падабенстве». У навуцы адбылася выключная падзея: замест разрозненых, не звязаных паміж сабой рэчываў, з'явілася магчымасць аб'яднаць усе элементы Сусвету ў адзінае цэлае. Адкрыццё ўзаемнай сувязі паміж усімі элементамі, іх фізічнымі і хімічнымі ўласцівасцямі вылучыла вельмі важную навукова-філасофскую праблему — растлумачыць гэтае адзінства.

1929 год — нарадзілася (вёска Старына Ушацкага раёна Віцебскай вобл.) Еўдакія Лось, беларуская паэтэса. У 1955 годзе скончыла Мінскі педагагічны інстытут, у 1960-м — Вышэйшыя літаратурныя курсы ў Маскве. Працавала ў Вучэбна-педагагічным выдавецтве Беларусі, прэсе. Асноўныя матывы творчасці: услаўленне працавітасці беларускага народа, лёс дзяцей у ваенныя і пасляваенныя гады, маральна-этычныя праблемы сучаснасці. Аўтар паэтычных зборнікаў «Палачанка», «Людзі добрыя», «Краса», «Яснавокія мальвы», «Перавал», «Лірыка ліпеня», апавяданняў «Бусы», паэм «Мая Хатынь», «Высакосны год», «Мінчанка», «Матчына трывога». Аўтарка шматлікіх кніг для дзяцей. Паэзіі Е. Лось уласцівы тонкі лірызм, шчырасць і непасрэднасць, устаноўка на перажытае. Памерла ў 1977 годзе.

Было сказана

Андрэй ВОЛЯН, філосаф, ідэолаг Рэфармацыі ў Беларусі:

«Запазычваць непрыстойныя, нізкія норавы нам не варта».

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ Ў САКАВІКУ

2, нядзеля, *12.00 — 16.30*
4, аўторак, *18.30 — 20.30*
6, чацвер, *15.00 — 24.00*
7, пятніца, *0.00 — 3.30*
9, нядзеля, *9.00 — 14.30*
11, аўторак, *21.00 — 24.00*
12, серада, *0.00 — 3.00*
14, пятніца, *8.30 — 15.00*
16, нядзеля, *18.00 — 24.00*
17, панядзелак, *0.00 — 2.00*
19, серада, *2.00 — 10.00*
21, пятніца, *4.30 — 16.30*
23, нядзеля, *11.30 — 21.00*
25, аўторак, *13.30 — 23.30*
27, чацвер, *14.30 — 24.00*
29, субота, *15.00 — 24.00*
30, нядзеля, *0.00 — 3.00*
31, панядзелак, *21.00 — 24.00*

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»

13 марта 2014 года проводит 3/13 от 06.03.13 г. повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности на 3-ем открытом аукционе

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел.руб.)
50/13	Мастерская передвижная на железнодорожном ходу МХ-М № 38 1990 г. 4 кат. КР-1990 г. в составе: Кузнечный цех – крытый вагон № 20420071 1956 г. Инструментально-механический цех – крытый вагон № 20115895 1956 г. Механический цех № 1 – крытый вагон № 22869937 1956 г. Механический цех № 2 – крытый вагон № 20862207 1956 г. Электросиловой цех – крытый вагон № 20096661 1956 г. Электроремонтный цех – крытый вагон № 20608824 1956 г. Слесарно-сварочный цех – крытый вагон № 20574596 1956 г. Агрегатно-ремонтный цех – крытый вагон № 20020681 1954 г. Авторемонтный цех – крытый вагон № 20032363 1958 г. Цех ремонтна дизельных двигателей – крытый вагон № 20748190 1952 г.	г. Слуцк, в/ч 18662	1 822 000 000	182 200 000
51/13	Мастерская передвижная на железнодорожном ходу МХ-М № 21 1986 г. 4 кат. ДР-1990 г. в составе: Кузнечный цех – крытый вагон № 20681730 Инструментально-механ ческий цех – крытый вагон № 20269114 -Механический цех № 1 – крытый вагон № 20268876 -Механический цех № 2 – крытый вагон № 20268777 -Электросиловой цех – крытый вагон № 20220885 -Электроремонтный цех – крытый вагон № 20268884 -Слесарно-сварочный цех – крытый вагон № 20339560 -Агрегатно-ремонтный цех – крытый вагон № 20260147 -Авторемонтный цех – крытый вагон № 20260030 -Цех ремонта дизельных двигателей – крытый вагон № 20220877 Все вагоны – 1971 г.	г. Слуцк, в/ч 18662	1 518 000 000	151 800 000
52/13	Тепловоз ЧМЭ-3 № 915 дв. К6С31ОДР № 411009-4203 генератор TD 802 № 1583208 1970 г. 2 кат. пробег 21 год 6 мес.	п. Жодино, в/ч 48848	1 588 000 000	158 800 000
53/13	Мост автодорожный (шифр ВАР) № 1 1981 г. 2 кат. наработка 0,5 года	п. Жодино, в/ч 48848	1 542 000 000	154 200 000
54/13	Мост автодорожный (шифр ВАР) № 2 1981 г. 3 кат. наработка 0,5 года	п. Жодино, в/ч 48848	1 542 000 000	154 200 000

Условия и порядок проведения аукциона опубликованы в газете «Звязда» от 06.02.14 № 22.
Справки по тел.: (017) 398 07 81, факс (017) 398 07 81. Наш адрес в Интернете: www.bsk.by, mail@bsk.by.

УНП 101099370

Вниманию акционеров

ОАО «Белгорхимпром»!

Собрание акционеров состоится 31 марта 2014 г. в 13.00 по адресу: г. Минск, пр. Машерова, 17, в актовом зале.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет руководителя о выполнении бизнес-плана развития общества на 2013 год.
2. Отчет ревизионной комиссии по результатам проверки деятельности общества за 2013 год.
3. Отчет наблюдательного совета общества о проделанной работе в 2013 году.
4. Об утверждении годовой бухгалтерской отчетности за 2013 год.
5. Об утверждении распределения прибыли и выплате дивидендов.
6. Об избрании членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
7. Об установлении размеров вознаграждения для членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
8. О внесении изменений в устав ОАО «Белгорхимпром».

С материалами собрания акционеры могут ознакомиться по месту нахождения Общества (г. Минск, пр. Машерова, 17, каб. № 407) в рабочие дни в период с 17 по 28 марта 2014 г. с 13.00 до 15.30, а в день проведения собрания – по месту его проведения.

Акционерам, передавшим на основании доверенности свои полномочия на участие в общем собрании членам наблюдательного совета, участие в собрании не обязательно.

Регистрация акционеров (их представителей), имеющих право на участие в собрании – в день проведения собрания с 11.00 до 12.30 по адресу: **г. Минск, пр. Машерова, 17, в актовом зале (3 этаж).** При себе иметь следующие документы: **акционеру – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.**

УНН 600024712

г. Березино

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА – БЕРЕЗИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Лот №	Местоположение земельного участка, кадастровый номер	Срок аренды, лет	Площадь земельного участка, га	Назначение земельного участка	Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка, для проведения аукциона и предоставления победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона	Расходы, связанные с проведением аукциона	Начальная цена объекта, доллар США по курсу НБ РБ на дату принятия решения	Сумма задатка, доллар США по курсу НБ РБ на дату принятия решения
1.	Минская область, г. Березино, ул. М. Романович 620450100001003428 зем. участок, расположенный в охранных зонах: 1. линий электропередачи напряжением до 1000в, код – 13,2, площадь – 0,0042 га; 2. линий связи и радиофикации, код – 13,1, площадь – 0,0372 га	50	0,2937	для размещения объектов общественного питания (строительства кафе-кондитерской с мини-пекарней)	- внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка; - регистрация победителя аукциона в районе как субъекта хозяйствования; - возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, на р/с 3600611000204, ЦБУ № 602 филиала № 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, код 810, код платежа 04616; расходы по размещению извещения о проведении аукциона в СМИ будут определены на основании счета-фактуры; - заключение с Березинским райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении земельного участка государственной регистрации права на земельный участок; - получение в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство кафе-кондитерской с мини-пекарней в г. Березино, ул. М. Романович; - занятие земельного участка не позднее шести месяцев после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации права на него	8 431 148 в т.ч.: 468 000 – за гос. регистрацию; 7 963 148 – за работы по формированию зем. участка	14 883,15 (9 540 бел. руб. на 10.01.2014)	1 488,315 (9 540 бел. руб. на 10.01.2014)

1. **Аукцион состоится 1 апреля 2014 года в 10.00 в малом зале заседаний Березинского райисполкома по адресу: г. Березино, ул. Октябрьская, 18.**

2. **Заявления** на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами **принимаются** ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Березино, ул. Октябрьская, 18, 2-ой этаж, кабинет № 18 с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 **до 16.00 27 марта 2014 года.** Также для участия в аукционе необходимо представить документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключить с Березинским райисполкомом или по его поручению с организацией соглашение.

3. Кроме того, в комиссию или организацию представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем (далее – ИП) – копия свидетельства о государственной регистрации ИП без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или ИП – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

4. Сумма задатка перечисляется на р/с 3600611000204, ЦБУ № 602 ф-ла № 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, код 810, УНП 600537220, получатель – ГУ МФ РБ по Минской обл., код платежа 04002.

5. Аукцион признается несостоявшимся или нерезультативным, если заявления на участие в нем подано только одним участником, или для участия в аукционе не было подано ни одного заявления, или на аукцион явился один из участников, или ни один из участников не явился на аукцион. Не допускаются начало торгов и продажа предмета аукциона по начальной цене.

6. Победитель аукциона должен подписать протокол в день проведения аукциона. Внесение платы за предмет аукциона осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения местным исполнительным комитетом решения о предоставлении победителю аукциона земельного участка.

7. Шаг аукциона – 5 процентов от предыдущей цены, называемой аукционистом.

8. В случае если победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) не подписал протокол о результатах аукциона, не уплатил сумму, по которой продан предмет аукциона, не возместил затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, а также в случае если участники аукциона отказались объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным, указанными лицами уплачивается штраф в размере 100 базовых величин, внесенный ими задаток не возвращается.

Дополнительную информацию можно получить по тел.: 8 (01715) 5-57-71, 5-56-39.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«8 МАРТА – не только женский праздник!»

Настоящие Правила проведения рекламной игры «8 МАРТА – не только женский праздник!», направленной на стимулирование реализации ювелирных изделий из золота (далее – Правила), разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 г. № 51, и определяют принципы участия, розыгрыша и получения призов.

1. Общие положения.

1.1. Организатор рекламной игры.

Организатором рекламной игры является Частное торговое унитарное предприятие «ПолоцкПромТорг» (далее – Организатор), УНП 391160716, зарегистрированное 16.05.2008 г. Полоцким городским исполнительным комитетом в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

Юридический адрес: Республика Беларусь, Витебская область, г. Полоцк, пр-т Ф. Скорины, д. 35, комн. 114.

Почтовый адрес: 220004, г. Минск, ул. Максима Танка, 4.

1.2. Наименование рекламной игры: «8 МАРТА – не только женский праздник!»

1.3. Территория, место и срок проведения рекламной игры.

Территория проведения игры – ювелирные магазины «Золотая мечта» на территории Республики Беларусь:

Таблица № 1

№ п/п	Перечень ювелирных магазинов «Золотая мечта», их местонахождение
1	г. Береза, ул. Ленина, д. 104-1, пом. № 9, «Золотая мечта»
2	г. Брест, ш. Варшавское, д. 11-1, помещение № 140, «Золотая мечта»
3	г. Лида, ул. Советская, д. 23-1, «Золотая мечта»
4	г. Витебск, пр-т Строителей, 15-1, «Золотая мечта»
5	г. Кобрин, ул. Дзержинского, д. 68, пом. № 18, «Золотая мечта»
6	г. Полоцк, пр-т Ф. Скорины, д. 35, «Золотая мечта»
7	г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 3, кв. 4, «Золотая мечта»
8	г. Пинск, ул. Ленина, д. 2, «Золотая мечта»
9	г. Минск, ул. Маяковского, д. 146, пом. № 7, «Золотая мечта»
10	г. Минск, ул. Долгиновский тракт, 178, пом. № 121, «Золотая мечта»
11	г. Барановичи, пл. Ленина, д. 1, пом. № 125, «Золотая мечта»
12	г. Борисов, ул. 3-го Интернационала, д. 64, «Золотая мечта»
13	г. Борисов, ул. Чапаева, д. 8-38, «Золотая мечта»
14	г. Гомель, ул. Косарева, д. 18, «Золотая мечта»
15	г. Гомель, ул. Сухого, 2, «Золотая мечта»
16	г. Гродно, ул. К. Маркса, д. 11, «Золотая мечта»
17	г. Гродно, пр-т Космонавтов, д. 81, «Золотая мечта»
18	г. Гродно, ул. Советская, д. 18, «Золотая мечта»
19	г. Минск, ул. Горецкого, д. 2, т.о. № 28, «Золотая мечта»
20	г. Минск, ул. Шаранговича, д. 25, пом. № 4, «Золотая мечта»
21	г. Минск, ул. В. Хоружей, д. 6, пом. № 16, «Золотая мечта»
22	г. Минск, ул. Немига, д. 12А, пом. № 13, «Золотая мечта»
23	г. Могилев, ул. Мовчанского, д. 6, «Золотая мечта»
24	г. Слуцк, ул. Уласовца, д. 4, «Золотая мечта»
25	г. Слоним, пр-т Независимости, д. 18, «Золотая мечта»
26	г. Сморгонь, ул. Я. Коласа, д. 120А, пом. № 42, «Золотая мечта»
27	г. Бобруйск, ул. Минская, д. 111, пом. № 12, «Золотая мечта»
28	г. Витебск, пр. Фрунзе, д. 15-2, «Золотая мечта»
29	г. Витебск, шоссе Бешенковическое, д. 3, пом. № 13, «Золотая мечта»
30	г. Гомель, ул. Ветковская, 2-3, «Золотая мечта»
31	г. Жлобин, ул. Первомайская, д. 51, пом. № 12, «Золотая мечта»
32	г. Лида, ул. Красноармейская, д. 63, пом. № 17, «Золотая мечта»
33	г. Минск, пр-т Независимости, 154, т.о. № 19, «Золотая мечта»
34	г. Орша, ул. Ленина, д. 24, пом. № 8, «Золотая мечта»
35	г. Речица, ул. Пролетарская, д. 118, «Золотая мечта»
36	г. Речица, ул. Советская, д. 80, «Золотая мечта»
37	г. Брест, ул. Советская, д. 104, «Золотая мечта»
38	г. Брест, ул. Московская, д. 210, «Золотая мечта»
39	г. Могилев, ул. Ленинская, д. 38, «Золотая мечта»
40	г. Могилев, ул. Ленинская, д. 50б, «Золотая мечта»
41	г. Светлогорск, ул. Ленина, д. 45а, «Золотая мечта»
42	г. Солигорск, ул. Ленина, д. 20, «Золотая мечта»
43	г. Полоцк, ул. Петруся Бровки, 45-9, «Золотая мечта»
44	г. Осиповичи, ул. Сташкевича, 43, «Золотая мечта»
45	г. Молодечно, ул. Волынца, 7-10, «Золотая мечта»
46	г. Молодечно, ул. Притыцкого, 25-2, «Золотая мечта»
47	г. Калинковичи, ул. Пионерская, 1, «Золотая мечта»
48	г. Минск, ул. Комсомольская, 9, «Золотая мечта»
49	г. Гомель, ул. Карповича, 10/1, «Золотая мечта»
50	г. Волковыск, ул. Ленина, д. 11, «Золотая мечта»
51	г. Гомель, ул. Привокзальная, д. 1 – 4, «Золотая мечта»
52	г. Гомель, ул. Мазурова, д. 117г – 68, «Золотая мечта»

Срок начала и окончания рекламной игры: начало – 01 марта 2014 г., окончание – 12 мая 2014 г.

1.4. В состав Комиссии по проведению рекламной игры входят:

1. Палто Ольга Константиновна, директор ЧТУП «ПолоцкПромТорг» – председатель Комиссии;
2. Семенцова Кристина Андреевна, директор ЧТУП «Белювелирсервис;
3. Новикова Юлия Сергеевна, главный бухгалтер ЧТУП «БелПромСеть»;
4. Дрогуль Сергей Викторович, менеджер ТЧУП «ЗАЛАНТ»;
5. Петрович Евгений Михайлович, менеджер ЧТУП «БигПрайм»;
6. Тимошков Алексей Михайлович, менеджер ЧТУП «Залант Групп».

1.5. Настоящая рекламная игра проводится в целях стимулирования реализации ювелирных изделий из золота, реализуемых в ювелирных магазинах «Золотая мечта».

2. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится участником рекламной игры.

2.1. Участниками рекламной игры могут быть все достигшие совершеннолетия, дееспособные граждане Республики Беларусь и лица, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь, выразившие свое желание принять участие в рекламной игре и отвечающие требованиям по ее проведению.

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, заинтересованным лицом, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

2.2. Чтобы стать участником рекламной игры, необходимо в период с 01 марта 2014 г. по 31 марта 2014 г.:

2.2.1. приобрести одно или несколько ювелирных изделий из золота 585 пробы (далее – товар) в одном либо нескольких ювелирных магазинах «Золотая мечта», перечень которых приведен в таблице № 1 настоящих Правил.

2.2.2. заполнить предоставленную (предоставленные) работниками магазина анкету (анкеты).

Покупатель, который приобрел один товар, получает право заполнить одну анкету.

Покупатель, который приобрел несколько товаров, получает право заполнить такое количество анкет, которое соответствует количеству приобретенных им товаров.

Каждая анкета будет иметь регистрационный номер, состоящий из 7 (семи) цифр, который будет напечатан типографским способом в верхней части анкеты.

Заполнение всех полей анкеты покупателем является обязательным. Неправильно или частично заполненные анкеты для участия в розыгрыше рекламной игры приниматься не будут.

В анкете покупателем указывается следующая информация: фамилия, имя, отчество покупателя, его почтовый адрес (адрес места жительства), контактный телефон, источник, из которого получена информация об игре, номер кассового чека, дата покупки. Анкета подписывается покупателем.

2.2.3. передать заполненную анкету работнику магазина. Работник магазина обязан принять анкету, проверить полноту и правильность ее заполнения и проинформировать Покупателя о дате, времени и месте проведения розыгрыша призов рекламной игры, а также о порядке определения победителя рекламной игры. После этого анкета покупателя передается работником магазина на хранение заведующему данного магазина.

2.3. Покупателю необходимо сохранять товарный и кассовый чеки на товар (товары) до окончания рекламной игры.

2.4. Покупатель товара (товаров), отвечающий условиям рекламной игры и выполнивший требования, установленные п. 2.2.1-2.2.3. настоящих Правил, становится участником рекламной игры.

3. Заведующие магазинов обязаны передать все анкеты участников рекламной игры, переданные им на хранение работниками соответствующих магазинов, Организатору до начала проведения розыгрыша рекламной игры.

4. Призовой фонд рекламной игры сформирован за счет имущества Организатора и денежных средств заинтересованных лиц (Частное торговое унитарное предприятие «Белювелирсервис», Частное торговое унитарное предприятие «БелПромСеть», Торговое частное унитарное предприятие «Залант», Частное торговое унитарное предприятие «БигПрайм», Частное торговое унитарное предприятие «Залант Групп»).

Его размер составляет 66 720 000 руб. (Шестьдесят шесть миллионов семьсот двадцать тысяч рублей).

Таблица № 2

Наименование приза	Количество, шт.	Цена за 1 ед., в руб.	Всего, в руб.
Iphone 5S (16GB)	8	8 340 000	66 720 000
ИТОГО			**66 720 000**

5. Время и место проведения розыгрыша рекламной игры.

Розыгрыш рекламной игры пройдет 12 апреля 2014 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 9, ювелирный магазин «Золотая мечта».

В розыгрыше рекламной игры участвуют анкеты всех участников рекламной игры.

Победителями рекламной игры будут признаны восемь участников, анкеты которых ведущий розыгрыша случайным образом последовательно достанет из лототрона.

В случае отсутствия победителя рекламной игры в месте проведения розыгрыша в момент его проведения, он информируется о результатах розыгрыша по контактному телефону и заказным письмом с уведомлением по адресу места жительства, указанным им в анкете участника до 21 апреля 2014 года.

6. Сроки, место и порядок выдачи призов.

6.1. Призы можно будет получить сразу после окончания розыгрыша по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 9, ювелирный магазин «Золотая мечта» либо до 12 мая 2014 года с 10.00 до 19.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 9, ювелирный магазин «Золотая мечта».

В случае отказа победителя рекламной игры от приза по каким-либо причинам выплата ему денежного эквивалента стоимости приза не производится. Невостребованные в течение вышеуказанного срока призы остаются в собственности Организатора.

6.2. Для получения приза победителю рекламной игры необходимо будет предоставить паспорт или документ, подтверждающий получение вида на жительство в Республике Беларусь, товарный и кассовый чеки на товар (товары).

Победитель рекламной игры при получении приза обязан заполнить все документы, необходимые Организатору для надлежащего оформления результатов рекламной игры и составления отчетности по результатам рекламной игры, и поставить в них свою подпись.

С момента получения приза у физического лица – победителя рекламной игры возникает обязанность по уплате подоходного налога с суммы приза в налоговом органе по месту его регистрации.

Организатор в установленный законодательством срок с момента выдачи приза направляет сообщение о сумме задолженности по подоходному налогу физического лица – победителя рекламной игры в налоговый орган по месту его регистрации.

7. Порядок информирования об условиях рекламной игры.

Правила рекламной игры будут опубликованы до начала рекламной игры в газете «Звязда». Также правила и результаты рекламной игры будут размещены на сайте www.gold-dream.by.

8. Результаты рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» до 28 апреля 2014 года.

9. Дополнительную информацию о рекламной игре все желающие могут получить на сайте www.gold-dream.by и по телефону 8 (017) 203 00 85 с 11.00 до 16.00.

10. Дополнительные условия.

10.1. Факт участия в рекламной игре подразумевает ознакомление и полное согласие участника с вышеизложенными Правилами.

10.2. Факт участия в рекламной игре также подразумевает, что каждый ее участник соглашается с тем, что в случае, если он станет ее Победителем, его имя, фамилия, отчество, фотографии, интервью и иные материалы о нем могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с рекламной игрой. Победитель также соглашается давать интервью либо сниматься для рекламных материалов, связанных с рекламной игрой, без уплаты за это какого-либо вознаграждения. Все права на подобные публикации и результаты съемок принадлежат Организатору.

Свидетельство №2312 от 27.02.2014 г. Выдано Министерством торговли РБ.

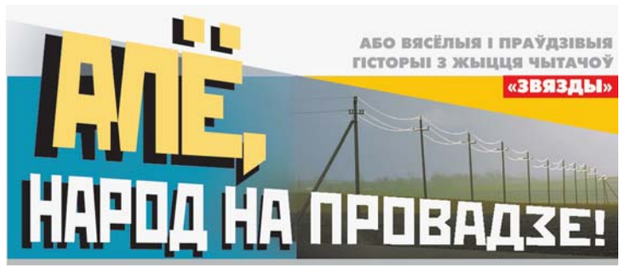

ДАКЛАДНАЯ ПРЫКМЕТА

Пасля катастрофы на Чарнобыльскай АЭС людзі, што жылі ў трыццацікіламетровай зоне, сталі ратавацца, раз'язджацца хто куды. Для іх будаваліся шматкватэрныя дамы ў гарадах, цэлыя вуліцы ў вёсках ды мястэчках. Але ж пераехаць на новае месца — гэта лёгка сказаць, а вось зрабіць... Трэба было неяк асвойвацца, знаёміцца з новым людам, трэба было абжывацца. Прынамсі, пры тых дамах ды катэджах дабудоўваць лазні, хлявы, гаражы. А ці не найперш — прымаць зямлю, засяваць агароды.

Наш добры знаёмец Павел Сцяпанавіч адну палову свайго ўчастка вырашыў адвесці пад грады і бульбу, другую — пад сад. Некалькі маладзенькіх яблынек, груш і сліў ён прывёз з гадавальніка. А вось па кусты маліны, агрэсту, парэчак з'ездзіў на сваю радзіму. І пасадзіў.

Добрую справу зрабіў: што-ранак потым стаў выходзіць на двор, каб ёй любавацца.

Але ж неяк — што за ліха: зірнуў на садок і ледзь не самлеў: ні кусціка там, ні дрэўца — толькі ямкі. Гаспадар за сэрца — і «па сценцы» ў хату. Жонка тут жа ў «хуткую» званіць. А ўжо потым давай распытваць, што з ім? Муж адказаў...

Факт, што дактары, прыехаўшы, абаіх сужэнцаў ратавалі. Дзякаваць Богу, справіліся... Апрытомнелі тыя. А далей што рабіць? У міліцыю ісці? У суседзяў пра штось пытацца? Нікога ж толкам не ведаюць... Ды і часу няма каніцель разводзіць: Сцяпанавіч на ферме ад цямна да цямна (працуе заатэхнікам), жонка — у дзіцячым садку...

Карацей, завісла б пытанне, калі б праз дзень-другі не пайшоў Сцяпанавіч да такой жа перасяленкі і сваячкі ў другі канец вёскі, калі б там не кінуў позірк у суседні агарод і... Вачам не паверыў: за сеткай — садок, ну акурат як ёхні. Каб пераканацца, давялося «мяжу перайсці», — абгледзець саджанцы. Памылкі не было. Значыць, можна і ў хату?

Зайшоў — бачыць, нікога там, толькі храп багатырскі з печы... І нага з-пад коўдры тырчыць. Ён цоп за яе: маўляў, уставай, чалавеча, размова ёсць.

А высветлілася, не мужык там — кабета. І нават знаёмая — Волька, таксама з наезджых, даярка з ягонай фермы:

— Што такое, Сцяпанавіч? — пытае, прадраўшы вочы. — Я ж кароў падаіла. Значыць, магу адпачыць.

— Можаш, Вольга... Але ж пасля таго, як скажаш мне, адкуль у цябе яблыні, маліна, агрэст? Дзе ты саджанцы брала?

Тая, не міргнуўшы вокам:

— Там, дзе ўсе — на базары...

— Значыць, міліцыі зараз раскажаш, на якім і колькі за іх заплаціла, — паабяцаў госць і рушыў да тэлефона.

— Не губі, Сцяпанавіч! — адчуўшы нядобрае, спыніла яго гаспадыня. — Гэта ж не я, гэта ж дачка мая нацягала ўсяго. Я і не ведала, адкуль.

— А калі б ведала?..

— У іншы сад адправіла б! Далібог, — перахрысцілася Волька...

Вечарам таго ж дня яны з дачкой выкапалі ўсе саджанцы і прынеслі іх назад. Так што Сцяпанавіч свой сад яшчэ раз пасадзіў, а мястэчка такім чынам даведалася, і хто такая Волька і чаго чакаць ад яе дзяцей. Прынамсі, калі праз колькі гадоў маці аб'явіла, што замуж аддае адну з дачок, людзі перапыталі:

— Гэта ж каторую? Тую, што ў Сцяпанавіча маліну пакрала?

Дакладная прыкмета: ні з кім не зблытаеш.

Раіса ВАСІЛЁВА, *г. Гомель.*

ТРЫ ЛІТАРЫ

Без Бога — ні да парога. Без гумару, згадзіцеся, таксама, бо ён дапамагае нам і працаваць, і адпачываць, і вучыцца, і мірыцца... Ды што там — нават хваробы лячыць. Ну вось напрыклад.

Неяк у нашу бальнічную палату зазірае доктар, пытаецца, дзе хворы (назавем яго Іван Іванавіч). Мы дружна адказваем:

— На працэдуры пайшоў.

— Калі вернецца, перадайце: хай на ЭКГ сходзіць...

— Добра, перададзім, — згаджаемся, — бо словы — гэта ж не мех з цэментам. Да таго ж хвілін праз колькі і той хворы з'яўляецца:

— Доктар не заходзіў? — цікавіцца.

— А як жа... Быў, — першым адгукаецца мой сусед па ложку. — Убачыў, што вас на месцы няма, ну і паслаў... На тры літары.

— Доктар? Мяне? — спалохаўся стары. — За што?

— Ды заслужыў, відаць? — падміргнуўшы нам, прызнаў жартаўнік.

А старому ж не да жартаў. Яму страх: тупае, бедны, ад ложка да дзвярэй ды патыліцу чухае — думае, у чым жа правініўся, а галоўнае, што яму рабіць?

Пашчасціла: лёгкі на ўспамін доктар у палаце з'явіўся. Нават не адзін...

— Іванавіч, — кажа старому, — трэба вам на трэці паверх схадзіць, на ЭКГ. Сястрычка вось дарогу пакажа...

— А-а... Дык вы пра гэтыя тры літары, пра кардыяграму? — спытаў дзед. — А я ж падумаў...

Мужыкі ў рогат:

— ...Думаў акурат як баба: на дзвярах пуні тры літары згледзела, — дай, вырашыла, усярэдзіну зайду, хоць пагляджу... А там — нічагуткі, нават палкі дроў нямашака, — патлумачыў дзеду гумарыст.

Валерый Гаўрыш, *г. Чавусы.*

ДАСТАЯЛАСЯ

...Сам я тога не бачыў, сведкам не быў: што мне расказалі, то і я раскажу.

У адной вёсцы жылі мужык з жонкай — Сцяпан і Ганна. А па суседстве з імі — Адэля. Яна адзінокай была, дома пасварыцца не мела з кім, вось і чаплялася да іншых людзей, а найперш — да сваіх суседзяў: то іх шпакі яе куранят аб'елі, то пустазелле на градах «пераскочыла», то куры пад плотам падкоп зрабілі, то не дома знесліся...

А калодзеж у іх на дзве хаты быў — агульны. Таму бабы па ваду, як па бяду, — счэпяцца ля студні — і не разняць...

Дык вось аднаго разу з раніцы Сцяпан устаў, каб на працу ісці, а заўсёднага сняданка на стале нямашака. І вядра няма — жонка па ваду пайшла — і як утапілася.

Зірнуў мужык у акно — так і ёсць: сварыцца з суседкай. І не на жарт ужо. То крыкам крычалі ды рукамі размахвалі, а то зусім... Адэля павярнулася да Ганны спіной, сагнулася ў тры пагібелі — і спадніцу наверх: на, маўляў...

Але ж і Ганна не з тых, хто саступіць: яна тое самае зрабіла. І стаяць... Значыць, цяпер — Сцяпан ужо ведаў — Ганна не хутка прыйдзе: у спрэчцы ж перамажа той, хто «перастаіць». Яму, атрымліваецца, трэба галодным на працу ісці? А не хочацца ж...

Карацей, падаўся ён бабе сваёй на выручку. Ціхенька падышоў, кіўнуў (ідзі, маўляў, дадому — есці згатуй, я за цябе пастаю). Спусціў свае порткі, сагнуўся... Адэля нічога не прыкмеціла — прынамсі, спачатку. А потым жа азірнулася — і як закрычыць:

— Ага, у цябе кішкі вылезлі! Мая, значыць, праўда!

З той радасці разагнулася яна, задрала галаву і горда пайшла да хаты.

Сцяпан таксама пайшоў — снедаць і на працу.

А.М. ЧАК,
в. Парэчча, Гродзенскі раён.

НАДЗЕЙНАЯ ХОВАНКА

...Досыць часта цяпер па тэлевізары паказваюць (ды і «Звязда» наша піша) пра хітрыкі розных там махінатараў. Маўляў, чаго яны толькі не робяць, каб перавезці тыя ж наркотыкі, забаронены тавар ці «лішнюю» валюту! За вынаходніцтвы хоць ты прэміі ім выдавай!

Але ж, скажу вам, такія светлыя галовы ў нас не ўчора з'явіліся. І не на голым месцы: было ў каго павучыцца. Зрэшты, мяркуйце самі.

Мая родная вёска Маляцічы знаходзіцца на мяжы Крычаўскага і Мсціслаўскага раёнаў. Не ведаю, як у іншых месцах, а там у 50-х гадах мінулага стагоддзя з дзецьмі ў школе не дужа цацкаліся, за вушы з класа ў клас не перацягвалі. Не хоча альбо не можа нехта вучыцца, значыць, атрымае заданне на лета. А калі ўвосень яго не здасць — размова кароткая: застаецца на другі год. Застанецца адзін раз, застанецца другі, — а там, глядзіш, і кадр для калгаса гатовы, бо вырасла «дзіця»: у пяты клас хадзіць сорамна, а ў дзявяты ніхто не бярэ. Да таго ж у галовах ужо не вучоба, а розныя дурыкі. Значыць, удзень гэтым недаросткам можна ў калгас на працу хадзіць, а вечарам...

Вечарам панадзіліся хлопцы розную шкоду чыніць — дзяўчат так палохаць, што з другой змены са школы вярталіся, або і з дарослых каго... Страшна.

Дык вось. У нас тады завяздзёнка была: як нешта купіць трэба (карову ці парасят), то кіруй аглоблі ў Мсціслаў; як штосьці прадаць, то едзьма ў Крычаў. Там — вядомая справа — цэментна-шыферны завод, там гумавы, там чыгуначная станцыя. І людзі, што ні кажы, багацейшыя. Адпаведна, — з іх болей грошай можна ўзяць.

Якраз на гэта дужа спадзяваліся нашы маладзіцы Жэня і Нэля. У адной на продаж была пара парасят, у другой — цэлая чарада гусей. Ні тое, ні другое ў кашы на базар не занясеш. Так што папрасілі яны каня ў старшыні каласа і паехалі.

Доўга там стаялі ці коратка, факт, што торг не сказаць каб удалы быў. Жывы товар... Ён ужо і тады мала каго цікавіў, бо купіць тую ж гусь, а потым клопат май: засячы яе, абскубі, асмалі, разбяры... Мяса не захочаш...

Так што вечарам паехалі гандляркі дамоў: восень, на дварэ цёмна, а дарога далёкая — пераняць могуць, як піць даць... А хоць бы і тыя другагоднікі. Ад страху ў жанчын усе блохі падохлі.

Але ж неяк дабраліся. Жэня адразу з воза — і давай развязваць гусей. А Нэля сядзіць — гусака на каленях трымае.

— Што ты яго мучыш? — крычыць сяброўка. — Адпусці, хай ногі параўнуе.

— Ага... Адпусці... А потым шукай ветру ў полі, — кажа маладзіца, — з іншымі ў чарадзе змяшаецца...

— Ну і няхай... Навошта яго шукаць?

— Як гэта — навошта? У ім жа парасяткі мае.

— Якія парасяткі? Ты што — з глузду з'ехала? Яны ж у Крычаве, ты іх нейкаму дзядзьку прадала.

— Так, прадала. А грошы на ўсякі выпадак у гусака запіхнула.

— Як гэта запіхнула? Куды?

— Ну не ў дзюбу ж...

Факт, што гусак той бедны быў. Затое маладзіца багатая — яшчэ і на выдумку.

Любоў ЧЫГРЫНАВА,
в. Забалацце, Вілейскі раён.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Старшыні Рэспубліканскага аграпрамсаюза «БелАПС» СКАКУНУ Аляксею Сцяпанавічу

Шаноўны Аляксей Сцяпанавіч!

Вось ужо шмат часу Вы ўмела спалучаеце абавязкі старшыні праўлення СВК «Астрамечава» і кіраўніка Рэспубліканскага аграпрамысловага саюза «БелАПС». Аб гэтым хацелася б сказаць у дзень Вашага нараджэння, а таксама 65-годдзя сельгаспрадпрыемства, якое было створана на базе калгаса «Памяць Ільіча». У лютым 1949 года яго ўзначаліў Андрэй Данілюк, а 10 сакавіка 1982 года — Вы, ужо як вопытны кіраўнік-аграрнік. Дзякуючы Вашай настойлівасці, энтузіязму і таму ж вопыту гаспадарка-юбілярка стала адной з лепшых у краіне. Так трымаць: толькі наперад!

З павагай, Аляксандр Серафімавіч ТАРАСЕВІЧ, старшыня Жабінкаўскага райаграпрамсаюза.

УНП 201016360

■ Запрашальнік

ЯК РАЗБУДЗІЦЬ... МЯДЗВЕДЗЯ?

Народным абрадам «Разбудзі мядзведзя» і многімі іншымі імпрэзамі гродзенцы развітаюцца з зімой 1 сакавіка ў лесапарку «Пышкі».

У праграме свята — конкурс «Я помню вальса гук дзівосны...», «Пляцюўка рыцарскіх традыцый і баявых мастацтваў славян» народнага калектыву «Арыдан», «Алея творчасці школьнікаў», паказальныя выступленні воінаў Заходняга аператыўнага камандавання і байцоў міліцэйскіх спецпадраздзяленняў, пагранатрада, гарадскога аддзела МНС, экстрым-атракцыён «Выпрабуй сябе!», купанне гродзенскіх «маржоў», спаборніцтвы лесарубаў. Лепшых у конкурсе «5000 крокаў да здароўя» адзначаць прызавой салдацкай кашай і сувенірамі ад аргкамітэта і спонсараў свята.

Барыс ПРАКОПЧЫК

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	— 7.58	18.46	10.48
Віцебск	— 7.50	18.34	10.44
Магілёў	— 7.49	18.36	10.47
Гомель	— 7.43	18.35	10.52
Гродна	— 8.13	19.02	10.49
Брэст	— 8.12	19.05	10.53

Месяц

Маладзік у 10.59.
Месяц у сузор'і Рыбаў.

Імяніны

Пр. *Данілы, Ільі, Паўла.*
К. *Антаніны, Фелікса.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

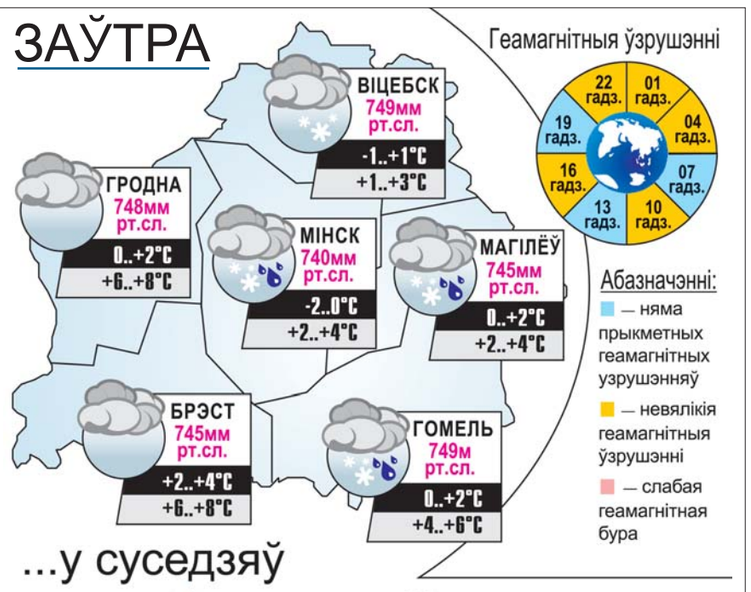

...у суседзяў

ВАРШАВА	+8..+10°С	КІЕЎ	+4..+6°С	РЫГА	+5..+7°С
ВІЛЬНЮС	+4..+6°С	МАСКВА	-1..+1°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ	0..+2°С

УСМІХНЕМСЯ

Я крыху разгубіўся, калі на першым спатканні ты папрасіла мяне купіць замарожанага мяса.

Бабуля выхоўвае ўнука:

— Андрэйка, калі кашляеш, трэба прыкрываць рот далонькай.

— Не бойся, бабуля, у мяне зубы не вылецяць, як у цябе ў мінулы раз...

На медальным заводзе выдалі заробак прадукцыяй. Увечары па хатах разыходзіліся сумныя майстры спорту, чэмпіёны Еўропы і свету...

З тлумачальнай настаўніка фізкультуры: «...Затое ён цяпер ведае, дзе печань».

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), С. ПРОТАС (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;

e-mail: info@zvyazda.minsk.by,

(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 22.315. Індэкс 63850. Зак. № 778.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 28 лютага 2014 года.